

II BING PÔTAO

Tôlroi Pōhiăp Hlâo

Söp-hră*Bing Potao Tal Dua* tö-tui hră-ruai kō dua boh lön-čar bing Israel, jing hōdōm tōlroi ră ruai söp-hră*Bing Potao Blung-Hlâo* bu ră ruai ôh. Söp-hră anai hōmāo tōlroi pōpha amăng dua črān tui anai: 1) Tōlroi ră ruai kō dua boh lön-čar bing Israel anün čōdōng mōng tōng-krah rōnük-rōtuh tal duapān H.K. hlōng truh pō tōlroi plei-phün Samaria räm-rai, tui anün jing pōđüt hī lön-čar gah dŷr amăng thün 722 H.K. 2) Tōlroi ră ruai kō lön-čar Yudah čōdōng mōng lön-čar bing Israel räm-rai hlōng truh kō tōlroi blah-hruă plei-phün mōng pōtao Nebukhadnezar, jing pōtao lön-čar Babilon amăng thün 586 H.K. Söp-hră anai pōđüt hī bōi tōlroi ră ruai kō khua kwar bing Yudah anän Gedalyah gah yū bing Babilon, laih anün tōlroi ră ruai kō tōlroi pōk tōbiă pōtao bing Yudah anän Yehôyakhin mōng sang mōnă amăng lön-čar Babilon.

Tōlroi räm-rai lön-čar anün yuakō tōlroi bing pōtao bing Israel häng bing pōtao bing Yudah hōdip-hōdōng bu tōng-ten häng Oi Adai yōh. Tōlroi räm-rai plei-phün Yerusalaim laih anün tōlroi bing mă-pōđuař hī lu bing Yudah yōh jing sa tōlroi pōplih yom-pōphan biă-mă amăng hră-ruai bing Israel.

Pō-poala tōgū rai amăng söp-hră*Bing Potao Tal Dua* jing Eliyah laih anün pō tö-tui ū jing Elisa yōh.

Jar Atăt Kōsem

Lön-čar pōkăh-pōpha (1:1–17:41)

- a. Pō-poala Elisa (1:1–8:15)
- b. Bing pōtao bing Yudah häng bing Israel (8:16–17:4)
- c. Tōlroi plei-phün Samaria räm-rai (17:5–41)

Lön-čar bing Yudah (18:1–25:30)

- a. Mōng pōtao Hizkiyah tuh kō pōtao Yōsiyah (18:1–21:26)
- b. Tōlroi Yōsiyah git-gai (22:1–23:30)
- c. Bing pōtao bing Yudah hōnăl-tuč (23:31–24:20)
- d. Tōlroi plei-phün Yerusalaim räm-rai (25:1–30)

Tôlroi Yahweh Phat-Kōđi Bōi Pōtao Ahazyah

¹Tōđoi kō pōtao Ahab djai laih, lön-čar bing Mōab tōgū-pōkōđōng glař häng lön-čar

bing Israel.

²Hlak anün, pøtao Ahazyah, jing pô tø-tui pøtao Ahab, hømâo lë trün møng dring sang gah ngõ ñu hæng ruă køtang biă-mă amăng plei-phûn Samaria. Tui anün yøh, ñu pøkiaă bing lai-pøthâo ñu nao høduah-toña læng yang-robang Baal-Zebub, jing yang bing Ekrôn anün, kiăng kø thâo-krän ñu či suaih hî møn thâo møng tøloï ruă anai.

³Samø hømâo ling-jang Yahweh lai kø Éliyah mørnuih plei Tisbe tui anai, “Nao buþ bë bing lai-pøthâo pøtao Ahazyah hæng toña kø bing goñu tui anai: Yua-høget bing gih nao kiăng kø toña-høduah yang-robang Baal-Zebub, jing yang bing Ekrôn anün lë? Anün jing yuako þu hømâo ôh hă O'i Adai amăng lön-čar Israel? ⁴Hønün yøh, Yahweh pøhiäp hæng pøtao tui anai: Ih þu či tøbiä duaï hî ôh møng anih-pít ih hlak dih anün. Sit ih či djai hî yøh!”

Giöng anün, Éliyah duaï nao buþ bing lai-pøthâo anün amăng jołan hæng pøhiäp hæng bing goñu. ⁵Tødang bing goñu wøt glaï pø pøtao, pøtao toña kø bing gø tui anai, “Yua-høget bing gih wøt glaï tañ lë?”

⁶Bing goñu lai-glaï tui anai, “Hømâo sa čô rai buþ bing gømøi hæng lai tui anai: Wøt glaï bë pø pøtao jing pô pøkiaă bing gih nao hæng toña kø ñu tui anai, ‘Anai yøh jing tøloï Yahweh lai: Yua-høget ih pøkiaă mørnuih nao kiăng kø toña-høduah yang-robang Baal-Zebub, jing yang bing Ekrôn anün lë? Anün jing yuako þu hømâo ôh hă O'i Adai amăng lön-čar Israel? Hønün yøh, Ih þu či tøbiä duaï hî ôh møng anih-pít ih hlak dih anün. Sit ih či djai yøh!’”

⁷Pøtao toña kø bing goñu tui anai, “Hiǖm-pä pô anün, jing pô rai buþ bing gih lai anün lai kø bing gih tøloï anün lë?”

⁸Bing goñu lai-glaï tui anai, “Ñu jing sa čô mørnuih buh ao-blâo lai anün hømâo dräng-køiäng ngä hæng klî rømô.”

Pøtao lai, “Anün jing pô-pøala Éliyah, mørnuih plei Tisbe yøh.”

⁹Giöng anün, ñu pøkiaă sa grup tøhan rømapluh čô hrøm-hæng khua goñu nao pø Éliyah. Hlak anün, Éliyah hlak dø ber bøi køcøng bøl-čü,^a tui anün khua anün dí nao pøhiäp hæng gø tui anai, “O' mørnuih O'i Adai, pøtao pøðar tui anai: Trün rai bë!”

¹⁰Éliyah lai-glaï kø khua tøhan anün tui anai, “Tødah kâo jing mørnuih O'i Adai, røkâo kø apui trün rai møng adai čuh pødjai hî ih wøt-hæng bing tøhan ih møn!” Giöng anün, apui lë møng adai adih møtam čuh porai hî khua tøhan anün wøt-hæng bing tøhan gø møn.

¹¹Tødoi kø anün, pøtao pøkiaă rømapluh čô tøhan pøkøn døng hrøm hæng khua

---

^a1:9: Anai ät jing “bul čü” møn.

gofnu nao po pô-poala Éliyah. Pô khua anün lai kôr Éliyah tui anai, “O' moñuih O'i Adai hoi, poñtao poñdar kôr ih tui anai: Trün rai moñtam bë!”

¹²Éliyah lai-glaï tui anai, “Tordah kâo jing moñuih O'i Adai, rokâo kôr apui trün rai moñng adai adih moñtam çuh poñdai hî ih wört-häng bing tohan ih moñ!” Giöng anün, apui lë trün moñng adai adih çuh poñdai hî pô khua tohan anün wört-häng roñmapluh çô bing tohan goñ moñ.

¹³Tui anün, poñtao poñkiaõ rai roñmapluh çô ling-tohan tal klâo dörng hröm häng khua goñu. Samõ pô khua tohan anün dîr nao tö-toüt bori anap Éliyah häng kwuñh-rokâo tui anai, “O' moñuih O'i Adai hoi, rokâo kôr ih poñyom broi tolroi hoñdip kâo laih anün tolroi hoñdip bing roñmapluh çô tohan kâo, jing bing ding-kona ih anai! ¹⁴Läng bë, apui hoñmâo lë trün laih moñng adai laih anün çuh poñdai hî laih dua çô khua tohan hlâo wört-häng bing ling-tohan goñu moñ. Samõ rä anai rokâo kôr ih poñyom broi tolroi hoñdip kâo da!”

¹⁵Ling-jang Yahweh lai kôr Éliyah tui anai, “Trün nao häng ñu bë! Anäm huï kôr ñu ôh!” Tui anün, Éliyah toñgû trün nao hröm-häng khua tohan anün kiäng kôr nao poñtao yoñ.

¹⁶Éliyah lai kôr poñtao tui anai, “Anai yoñ jing tolroi Yahweh lai: Yua-hoget ih hoñmâo poñkiaõ laih bing lai-poñthâo ih kiäng kôr nao toñña-hoñduah yang-roñbang Baal-Zebub, jing yang bing Ekrôn anün lë? Anün jing yuako bu hoñmâo ôh hâ O'i Adai amäng bing Israel? Yuako ih hoñmâo ngä laih tolroi anün, ih bu ci toñgû ñuañ hî ôh moñng anih-pit ih hlak ñih anün. Sit ih ci djai yoñ!” ¹⁷Tui anün, Ahazyah djai hî, krep tui-häng boh-hiäp Yahweh, jing boh-hiäp pô-poala Éliyah hoñmâo poñhiäp laih yoñ.

Yuako poñtao Ahazyah bu hoñmâo anä ñah-roñkoi ôh, tui anün adoñ ñu Yôram tö-tui ñu jing poñtao bing Israel. Anün jing amäng thün tal dua Yêhôram anä ñah-roñkoi Yêhôsaphat ngä poñtao bing Yudah yoñ. ¹⁸Bor kôr khul tolroi truh poñkön dörng amäng roñruk Ahazyah wai-läng wört-häng bruä ñu ngä laih, aräng cih pioh laih amäng hrä bruä-moñuä bing poñtao bing Israel.

2

Pô-Poala Éliyah Đĩ Po Adai

¹Tordang truh hröi Yahweh je ci ba poñduañ dîr Éliyah poñ adai adih amäng sa glung angin-hwer, Éliyah häng Elisa hlak roñbat bori joñlan moñng anih Gilgal. ²Éliyah lai kôr Elisa tui anai, “Dõ poñ anai bë, Yahweh hoñmâo poñkiaõ laih kâo kiäng kôr nao poñ plei Bêthêl.”

Samõ Elisa lai tui anai, “Kâo buän häng tolroi hoñdip Yahweh laih anün häng tolroi

hordip ih, kāo ᲃu či ᲁuači hī mōng ih ôh.” Tui anūn, dua goñu nao pō plei Bēthēl yōh.

³Grup pō-poala bōi plei Bēthēl tōbiā rai tōna Élisa tui anai, “Ih thāo mō, Yahweh či ba pōduači hī khua ih mōng ih hroči anai?”

Élisa lai-glači tui anai, “O’ kāo thāo mōn, samō anām pōhiāp kō tōlōi anūn ôh.”

⁴Giōng anūn, Éliyah lai kō Élisa tui anai, “Dō pō anai bē, Élisa, yuakō Yahweh hōmāo počiači laih kāo kiāči kō nao pō plei-pōnāng Yerēhō.”

Élisa lai-glači dōng tui anai, “Kāo ᲃuān hāng tōlōi hordip Yahweh laih anūn hāng tōlōi hordip ih, kāo ᲃu či ᲁuači hī mōng ih ôh.” Tui anūn, dua goñu nao pō plei Yerēhō yōh.

⁵Grup pō-poala mōng plei Yerēhō át tōbiā rai tōna Élisa tui anai mōn, “Ih thāo mō, Yahweh či mā-pōduači hī khua ih mōng ih hroči anai?”

Nu lai-glači tui anai, “O’ kāo thāo mōn, samō anām pōhiāp kō tōlōi anūn ôh.”

“Giōng anūn, Éliyah lai kō Élisa tui anai, “Dō pō anai bē; Yahweh hōmāo počiači laih kāo kiāči kō nao pō krong Yurdan.”

Laih anūn Élisa lai-glači tal klāo dōng tui anai, “Kāo ᲃuān hāng tōlōi hordip Yahweh laih anūn hāng tōlōi hordip ih, kāo ᲃu či ᲁuači hī mōng ih ôh.” Tui anūn, dua goñu robat nao yōh.

⁷Hōmāo ročapluh cō mōng grup pō-poala anūn nao dō-dōng bōi anih ataih bīči, lāng anāp nao pō anih Éliyah hāng Élisa dōng glači bōi hāng-ia krong Yurdan anūn. ⁸Éliyah mā ao-jao ūči čokut glači laih anūn taih trūn bōi ia. Giōng anūn, krong počah hī pō gah hōnuā hāng gah ieo, laih anūn dua goñu robat gān krong anūn bōi lōn thu yōh.

⁹Tōdōi kō bīng goñu hōmāo gān laih, Éliyah lai kō Élisa, “Pōhiāp bē hāng kāo, hōget-tōlōi kāo dūi ngā broči kō ih hlāo kō Yahweh ba pōduači hī kāo mōng ih lē?”

Élisa lai-glači tui anai, “Broči kāo mā-tū bē moyang ih dua wōt lu hloči kiāči kō pōročah kō tōlōi kāo či tō-tui ih yōh.”

¹⁰Éliyah lai tui anai, “Ih hōmāo ročāo kō kāo sa tōlōi tōnap biā-mā kiāči kō ngā, samō tōdah ih buh kāo tōdang Yahweh ba pōduači hī kāo mōng ih, sit ih či dūi hōmāo yōh. Kōčai glači, tōdah ih buh ôh, ih bu či dūi hōmāo ôh.”

¹¹Tōdang bīng goñu hlak robat hāng rā ruai hāng tōdruā, blīp-blāp mōtam hōmāo khul aseh dui sa boh rōdēh-aseh hrōm hāng apui jum-dar rai počolah hī dua goñu, laih anūn Éliyah dī ūči pō adai yua-mōng glung angin-hwer yōh. ¹²Tōdang Élisa buh tōlōi anūn, ūči ur kraih tui anai, “O’ khua kāo hōi! O’ khua kāo hōi! Bing gai rōdēh-aseh hāng khul rōdēh-aseh bīng Israel ba pōduači hī ih laih!” Tōdōi kō anūn, Élisa buh Éliyah dōng tah. Giōng anūn, ūči pān hek hī ao ūči pō yōh.

¹³Laih kō anūn, Élisa mā ao-jao lē trūn mōng Éliyah laih anūn wōt glači dō-dōng bōi hāng-ia Yurdan yōh. ¹⁴Giōng anūn, ūči taih bōi ia hāng ao-jao Éliyah laih anūn tōna tui

anai, “Ră anai, Yahweh ăt či ngă tolroi moyang kɔ̄ kâo mĕn hă?” Tordang ňu taih ɓɔ̄i ia anün, krong pɔ̄kăh hĭ pɔ̄ gah hōnuă hăng gah ieo laih anün ňu rɔ̄bat gă̄n nao kar hăng hlâo yōh.

¹⁵Bing grup pô-poala mĕng plei Yerêhô hlak dō lăng hăng laī tui anai, “Sit jua-bongă̄t Eliyah hlak dō ɓɔ̄i Elisa!” Giöng anün, bing gōñu nao būp gɔ̄ laih anün bon-kɔ̄kuh ɓɔ̄i lön gah ană̄p gɔ̄ yōh. ¹⁶Bing gōñu rɔ̄kâo tui anai, “Lăng bĕ, bing gɔ̄mɔ̄i, bing ding-kɔ̄na ih anai, jing rɔ̄mapluh čō khĕn-kɔ̄tang. Brōi bĕ bing gɔ̄mɔ̄i nao hōduah brōi khua ih. Nă̄ng-ai Yang Bongă̄t Yahweh hōmâo pū dī laih ňu laih anün pioh trün ňu ɓɔ̄i čū bôdah ɓɔ̄i dōnung.”

Elisa laī-glaī tui anai, “O'-ōh, ană̄m nao ôh.”

¹⁷Samጀ bing gōñu anur-pōtrüt gɔ̄ tol gɔ̄ mlâo-hiâo ɓu thâo hongah tah laih anün ňu laī, “Ō, nao bĕ!” Tui anün, bing rɔ̄mapluh čō anün nao hōduah-sem amă̄ng klâo hrɔ̄i, samጀ hōduah ɓu ɓuh ôh. ¹⁸Tordang bing gōñu wört glaī pɔ̄ plei Yerêhô, Elisa hlak dō amă̄ng plei anün, laih anün ňu tōña kɔ̄ bing gōñu tui anai, “Kâo ɓu hōmâo laī laih kɔ̄ bing gih ôh hă kɔ̄ tolroi anün?”

Tolroi Pōhiam Ia

¹⁹Hōmâo bing mōnuh amă̄ng plei Yerêhô pōhiă̄p hăng Elisa tui anai, “Lăng bĕ, Ō khua gɔ̄mɔ̄i äh, plei gɔ̄mɔ̄i dō ɓɔ̄i sa anih hiam biă̄-mă̄ yōh, tui hăng ih dūi ɓuh, samጀ ia jing sat laih anün ngă̄ kɔ̄ lön anai ɓu pōtobiă̄ rai gōnam-tă̄m ôh.”

²⁰Elisa laī tui anai, “Ba rai kɔ̄ kâo sa boh mĕng phrâo bĕ laih anün pioh mût hra amă̄ng anün.” Tui anün, bing gōñu ba rai kɔ̄ gɔ̄.

²¹Giöng anün, ňu tōbiă̄ nao ɓɔ̄i ia-bluh laih anün tuh mût hra anün amă̄ng ia hăng laī tui anai, “Anai yōh jing tolroi Yahweh pōhiă̄p: Kâo hōmâo pōhiam hĭ laih ia anai. Ia anai ɓu či ba rai tolroi djaī bôdah ngă̄ kɔ̄ lön ɓu thâo pōtobiă̄ rai gōnam-tă̄m dă̄ng tah.” ²²Tui anün yōh, ia anün jing hĭ hiam nanao tui-hăng boh-hiă̄p Elisa hōmâo pōhiă̄p laih.

Tolroi Bing Čōđai Hlak-Krah Djik-Djak Kɔ̄ Elisa

²³Mĕng plei Yerêhô anün Elisa dī nao pɔ̄ plei Bêthêl. Tordang ňu hlak rɔ̄bat kōtuai jōlan, hōmâo lū bing čōđai hlak-krah tōbiă̄ rai mĕng plei djik-djak kɔ̄ ňu. Bing gōñu laī tui anai, “Đuāi bĕ mĕng anih anai, Ō ōi akö-klo äh! Đuāi bĕ mĕng anih anai, Ō ōi akö-klo!” ²⁴Nu wir glaī lăng ɓɔ̄i bing čōđai anün laih anün hōtöm-pă̄h bing gōñu amă̄ng anän Yahweh. Giöng anün, hōmâo dua drōi tɔ̄gâo tōbiă̄ rai mĕng glaī laih anün hek pōdjai hĭ pă̄pluh-dua čō bing čōđai anün.

²⁵Giöng anün, ňu rɔ̄bat nao dă̄ng truh pɔ̄ čū Karmel laih anün mĕng anih anün yōh,

ñu wört glač po plei-phün Samaria.

3

Pøtao Bing Môab Pøkødøng Glač Häng Pøtao Bing Israel

¹Amäng thün tal pluh-sapän Yêhôsaphat jing pøtao bing Yudah, Yôram anä ðah-røkøi Ahab jing hí pøtao bing Israel amäng plei-phün Samaria laih anün ñu git-gai amäng pluh-dua thün. ²Ñu ngä toløi sat-bai bøi anáp Yahweh, wört-tødah ñu bu ngä brûh-bai hrup häng ama bôdah ami ñu ngä laih ôh. Ama ñu hømâo pøkra rup yang-ro'bøng Baal häng boh-pøtâo kiäng kø køkuh-pøpü samø Yôram pørai hí. ³Wört-tødah tui anün, ñu åt duař tui khul toløi soh Yarobam anä ðah-røkøi Nebat mørn, jing toløi ñu dui-ba bing Israel ngä soh. Ñu bu duař ataih hí ôh mørng khul toløi soh anün.^b

⁴Rønük anün, pøtao Israel git-gai bing Môab laih anün yuakø bing Môab čem-rong lu triu, tui anün Mësa pøtao bing Môab khøm djru kø pøtao bing Israel sa-røtuh-røbâo^c droi anä triu, wört-häng mørai mørng sa-røtuh-røbâo^d droi triu-tøno mørn amäng rím thün. ⁵Samø tødøi kø Ahab djai laih, pøtao Môab tøgû-pøkødøng glač häng pøtao Israel yøh. ⁶Tui anün, pøtao Yôram tøbiä nao mørtam mørng plei Samaria kiäng kø nao iâu pøþut abih-bang bing ling-tøhan Israel. ⁷Ñu åt mørit nao mørn boh-hiäp pøtä anün kø Yêhôsaphat pøtao bing Yudah tui anai, “Pøtao Môab hømâo pøkødøng glač häng kâo. Hiûm-pä ih či tû-ú nao hröm kâo pøþlah häng bing Môab mør?”

Yêhôsaphat lai-glač tui anai, “Kâo či dír nao hröm-häng ih. Bing ta hrup häng ayöng adøi yøh; anä-plei kâo åt jing hrup häng anä-plei ih mørn; aseh kâo åt jing hrup häng aseh ih mørn.”

⁸Ñu tøña døng tui anai, “Bøi jołan pä bing ta či dír køsung-blah lë?”

Yôram lai-glač tui anai, “Mørng gah ngø bøi jołan tødrøn-har čar Edôm yøh.”^e

⁹Tui anün, pøtao bing Israel tøbiä nao hröm-häng pøtao bing Yudah wört-häng pøtao bing Edôm mørn. Tødøi kø køsung nao amäng tødrøn-har tøjuh hrøi, bing ling-tøhan bu hømâo ôh ia mørnum kø góñu pô laih anün kø khul hlô-mørnøng pødiäng gónam hröm häng bing góñu.

¹⁰Pøtao bing Israel pøhiäp kraih häng dua čô pøtao nao hröm häng ñu tui anai, “Hiûm-pä, Yahweh hømâo iâu rai laih bing ta klâo čô pøtao pøgop glač kiäng kø jao hí

^b3:3 1 Bing Pøtao 12:26-30.

^c3:4: Anai jing 100,000.

^d3:4: Anai jing 100,000.

^e3:8 Anai jing toløi khøm nao mørng toløi gän Yudah, gah thüng kø Røsi Djai truh po' čar Edôm laih anün po' gah ngø kø čar Môab yøh.

bing ta kɔ̄ bing Môab hä?”

¹¹Samጀ Yēhōsaphat tɔ̄nā tui anai, “Hormâo mጀ pō-poala Yahweh pጀ anih anai, kiăng kɔ̄ bing ta dūi hɔ̄duah-tɔ̄nā Yahweh mጀng nū?”

Hormâo sa čō khua-moa kɔ̄ pɔ̄tao bing Israel laī-glāi tui anai, “Êlisa ană dăh-rōkɔ̄i Saphat dō pጀ anih anai. Hlāo adih Ņu jing pō juăt djru kɔ̄ pō-poala Êliyah.”

¹²Yēhōsaphat laī tui anai, “Sit boh-hiăp Yahweh dō hăng nū yōh!” Tui anün, pɔ̄tao bing Israel, Yēhōsaphat laih anün pɔ̄tao bing Edôm trün nao pጀ gō̄ yōh.

¹³Samጀ Êlisa laī kɔ̄ pɔ̄tao bing Israel tui anai, “Hōget tol̄oi pōgop-lir bing ta hormâo hăng tɔ̄druă lĕ? Đuāi nao tɔ̄nā bĕ pጀ bing pō-poala ama ih laih anün pጀ bing pō-poala amă ih.”

Pɔ̄tao bing Israel laī-glāi tui anai, “O'-ōh, kāo ȶu dūi ngă tui anün ôh yuakɔ̄ Yahweh yōh jing Pô iâu laih bing gōmɔ̄i klâo čō pɔ̄tao hröm-hōbít kiăng kɔ̄ jao h̄i bing gōmɔ̄i kɔ̄ bing Môab.”

¹⁴Êlisa laī tui anai, “Kāo ȶuăn hăng tol̄oi hɔ̄dip Yahweh Dūi Kɔ̄tang, jing Pô kāo kɔ̄kuh-pɔ̄pū, tɔ̄dah kāo ȶu pɔ̄pū ôh ȶōi anăp Yēhōsaphat jing pɔ̄tao bing Yudah anai, kāo ȶu či lăng ȶōi bō̄-mɔ̄ta, kōn pōđing tɔ̄ngia kɔ̄ ih loi. ¹⁵Samጀ yuakɔ̄ kāo pɔ̄pū kɔ̄ nū đōc, ră anai, ba rai bĕ kɔ̄ kāo sa čō pō thāo pጀ gong-trüng.

Tɔ̄dang pō anün dō pጀ, tol̄oi mōyang Yahweh rai ȶōi Êlisa, ¹⁶laih anün nū laī tui anai, “Yahweh pōhiăp hăng bing gih tui anai: Klōi bĕ pጀ anih dōnung anai lu amăng-luh. ¹⁷Tɔ̄doi kɔ̄ anün bing gih ȶu či pōmūn angin kōn ȶuh hɔ̄jan loi, samጀ dōnung anai či hormâo bă hăng ia. Tui anün, bing gih wōt-hăng khul hlō-mōnōng pōdiăng gōnam gih dūi mōñum yōh. ¹⁸Tol̄oi anün jing sa tol̄oi amuñ đōc ȶōi anăp-mɔ̄ta Yahweh. Ņu ăt či jao h̄i bing Môab amăng tɔ̄ngan tol̄oi dūi gih mōn. ¹⁹Bing gih či pōrai h̄i rĭm plei prōng gōñu wōt-hăng rĭm kɔ̄đōng plei gōñu mōn. Bing gih či drom h̄i rĭm kɔ̄yâo boh-čroh,^f kɔ̄đot h̄i rĭm ia-bluh laih anün pōrām h̄i rĭm đang-hōma hiam gōñu hăng khul boh-pōtāo.”

²⁰Amăng mōguah hrōi tō-tui, jing ȶōi mōng arăng pōyōr gōnam ngă yang, hormâo ia rō rai mōng gah čar Edôm! Laih anün dōnung anün bă hăng ia soh sel.

²¹Hlak anün, abih-bang bing Môab hormâo hōmū laih bing pɔ̄tao anün rai kiăng blah bing gōñu, tui anün rĭm čō bing tɔ̄han wōt-hăng hlak-ai bōdah tha, jing hl̄oi pō dūi dja gōnam-blah pōbut glāi laih anün dō ȶōi guai-lōn čar gōñu yōh. ²²Tɔ̄dang bing Môab tɔ̄gū ȶum amăng hrōi mōguah anün, hormâo yang-hrōi pōčrang nao ȶōi ia. Tui anün, bing gōñu ȶuh ia gah ngō̄ gōñu mriah hrup hăng drah. ²³Tui anün, bing gōñu ur kraih

^f3:19: Anai ăt jing “boh-troh” mōn.

tui anai, “Anün jing drah! Năng-ai klâo čô pōtao anün pōblah pōdjai hî tōdruă goňu laih. Ră anai, O’ bing Môab, nao sua-mă dram-gonam goňu bě!”

²⁴Samõ tōdang bing Môab rai truh pō anih-jûh bing Israel, bing Israel tōgû pōblah hăng bing goňu tōl bing goňu čolah duař hî. Giöng anün, bing Israel wāng-blah anih-lön anün laih anün duř-hî kô bing Môab anün yôh. ²⁵Bing goňu pōrai hî khul plei-pla bing Môab laih anün rîm čô tōhan glöm mût sa boh boh-potâo amăng rîm dang-homa hiam tōl khul homa anün bă hăng boh-potâo. Bing goňu át kôđot hî abih-bang ia-bluh laih anün drom hî abih-bang koyâo boh-čroh mõn. Hónal-tuč, plei-ponang Kirhareset kornõng dõ glař pōnang-plei đôč, samõ bing ling-tóhan át đí nao wôt boh-potâo glöm bøi pōnang plei anün mõn.

²⁶Tōdang pōtao Môab buh ňu pô bu anäm pōblah dõng tah, ňu djă ba tōjuh-ročuh čô bing tōhan djă đao hröm-hăng ňu kiăng kōsung nao pō pōtao Edôm, samõ bing goňu bu duř ôh. ²⁷Tui anün, ňu mă ană-kōčoa đah-ročoi ňu, jing pô năng tō-tui ňu jing pōtao, laih anün pōyor đí gđ jing gonam ngă yang bøi ngõ pōnang plei. Tōdang bing Israel buh tōloři ngă yang anün, bing goňu huř-bräl biă-mă laih anün duař hî mõng anih-lön Môab hăng glař pō anih-lön goňu pô yôh.^g

4

Pô-Pōala Élisa Djru Pô Đah-Kōmōi-Kōmai Bun-Rin

¹Bónai-kōmai sa čô monuih amăng grup pô-pōala iâu kraih kô Élisa tui anai, “Rókoi kâo jing ding-kona ih djai laih, laih anün ih thâo-krän ňu huř-pôpü kô Yahweh. Hlâo kô ňu djai, ňu đom nuř arăng, samõ ră anai pô khua nuř anün rai laih kiăng mă-pođuař hî dua čô ană đah-ročoi kâo kiăng kô jing bing hlün ňu.”

²Élisa lař-glař kô gđ tui anai, “Hiřm-pă kâo duř djru kô ih lě? Ruai bě kô kâo, hōget ih hōmâo amăng sang ih lě?”

Gđ lař-glař tui anai, “Kâo, ding-kona ih anai, bu hōmâo hōget-get ôh pō anün, kornõng ia-ročmuă dõ biă đôč.”

³Élisa lař, “Nao rókâo čan bě khul čeh hōng mõng bing monuih ręng-gah ih. Anäm kornõng rókâo čan-mă biă đôč ôh. ⁴Giöng anün, ih hăng bing ană ih mût bě amăng sang laih anün krř hî bah-amăng. Tuh mût bě ia-ročmuă amăng abih-bang čeh ih čan-mă anün laih anün tōdang čeh pă bă laih, pioh bě čeh anün sa bōnăh.”

⁵Giöng anün, pô đah-kōmōi anün duař glař čan-mă lu boh čeh. Laih kô anün, ňu hăng

^g3:27 Amăng tōloři Hêbro pōblang bu rōđah ôh. Năng-ai bing Israel huř-bräl biă-mă yuako yang-ročang bing Môab či ngă kô bing goňu bôđah Yahweh či ngă kô bing goňu yôh.

bing ană ňu müt po sang hăng kru hă bah-amăng. Bing ană ňu anün ba rai khul čeh kơ amĕ goňu laih anün amĕ goňu át dō tuh müt ia-rōmuă mōn⁶tol abih-bang khul čeh bă hă laih. Ňu pođar kơ sa čō ană đah-rōkoi ňu tui anai dōng, “Ba rai kơ kāo čeh dōng bĕ.”

Samō gō lai-glai tui anai, “Bu hōmāo čeh pă dōng tah.” Giōng anün, ia-rōmuă bu rō tōbiā dōng tah.

⁷Tōdang pō đah-kōmōi anün đuaí nao lai-pōthāo hăng Elisa, jing pō-poala Oi Adai anün, gō lai hăng pō đah-kōmōi anün tui anai, “Ră anai, nao sī hă bĕ ia-rōmuă anün laih anün kla nū ih. Ih laih anün bing ană đah-rōkoi ih dui hōdip bōi prák robeh dō glaî anün yōh.”

Pō-Poala Elisa Hăng Pō Đah-Kōmōi Plei Sunêm

⁸Hōmāo sa hrōi Elisa nao pō plei Sunêm laih anün sa čō đah-kōmōi pōpū-pōyom po anün jak-iāu ňu dō glaî bōng-huă amoř. Tui anün, mōng anih pă ňu găn rai, ňu juăt dōng glaî pō anih anün yōh kiăng kō bōng-huă hăng đah-kōmōi anün hăng rōkoi gō.

Hōmāo sa hrōi, ňu lai hăng rōkoi ňu tui anai, “Kāo thāo pō juăt rai juh-juă po sang ta anai jing pō-poala Oi Adai rōgoh-hiam yōh.¹⁰ Tui anün, broi kō bing ta pōkra bĕ sa boh anih anet bōi tal gah ngō amăng sang ta laih anün pioh pō anün anih-pít, kōbāng, grē laih anün apui-kōđen kō gō. Tui anün, gō duī dōm glaî pō anih anün yōh tōdah gō rai pō bing ta.”

¹¹Hōmāo sa hrōi tōdang Elisa rai, ňu dī nao pō anih ňu pō laih anün đih pō anün.

¹²Nu lai kō ding-kōna ňu Gehazi tui anai, “Iāu rai pō đah-kōmōi Sunêm bĕ.” Tui anün, ding-kōna ňu iāu rai gō laih anün gō rai dō-dōng bōi anăp Elisa yōh.¹³ Elisa lai kō ding-kōna ňu, “Lai bĕ kō pō đah-kōmōi anai tui anai: Ih hōmāo bōng pōkra broi kō bing gōmōi abih-bang tolroi anai. Ră anai, hiūm-pă bing gōmōi duī djru kō ih lĕ? Năng-ai bing gōmōi duī pōhiăp poala broi kō ih bōi anăp pōtao bōdah bōi anăp khua git-gai bing tōhan yōh.”

Pō đah-kōmōi anün lai-glai, “Kāo bu kōbah hōget-get ôh yuakō kāo dō hōdip hăng bing adoi-ai kāo pō.”

¹⁴Tōdoi kō anün, Elisa tōna kō Gehazi dōng tui anai, “Hōget-tolroi bing ta duī ngă broi kō gō lĕ?”

Gehazi lai tui anai, “Sit yōh, ňu bu hōmāo ană đah-rōkoi ôh laih anün rōkoi ňu át tha laih mōn.”

¹⁵Giōng anün, Elisa lai, “Iāu rai ňu dōng bĕ.” Tui anün, Gehazi iāu rai gō laih anün gō dō-dōng jē bōi bah-amăng.¹⁶ Elisa lai tui anai, “Thün poanăp át bōi blan anai mōn,

ih či pǔ sa čō ană ḫah-rokɔi ɓoī tɔngan ih.”

G᠁ lai-glaī tui anai, “O'-oh, O' khua kāo, pô-pɔala O'i Adai hɔi, anăm pohiāp blɔr hăng kāo, ding-kɔna ih anai ôh!”

¹⁷Sam᠁ pô ḫah-kɔmɔi anăn pi-kian, laih anăn amăng thün tɔ-tui ăt blan anăn mɔn, g᠁ tɔkeng kɔ sa čō ană ḫah-rokɔi, kar hăng tɔlɔi Élisa hɔmâo ruai laih hăng g᠁.

¹⁸Čođai anăn prɔng tui. Hɔmâo sa hrɔi nū ȳuačao pɔ ama nū ɓoī anih bing yuă pɔdai. ¹⁹Tɔdang nū dō pɔ anăn, nū hia kraih kɔ ama nū tui anai, “Ak᠁ kāo ruă! Ak᠁ kāo ruă!”

Ama nū lai kɔ ding-kɔna nū tui anai, “Pǔ čođai anai nao pɔ amī nū tañ mɔtam bĕ.”

²⁰Laih kɔ ding-kɔna anăn hɔmâo pǔ dī laih g᠁ hăng ba nao pɔ amī g᠁, čođai anăn dō ɓoī pha-tɔkai amī g᠁ tɔl g᠁ djai hī ɓoī yang hrɔi-dɔng. ²¹Giōng anăn, amī g᠁ dī nao pɔdih hī g᠁ ɓoī anih-pit pô-pɔala O'i Adai, tɔbiă pɔ gah rɔngiao laih anăn krū hī bah-amăng.

²²Nu počiač arăng nao iāu rokɔi nū hăng lai tui anai, “Rokâo ih počiač rai kɔ kāo sa čō ding-kɔna wɔt-hăng sa droi aseh-glai mɔn, kiăng kɔ kāo dui nao buþ pô-pɔala O'i Adai tañ laih anăn wɔt glaī.”

²³Sam᠁ rokɔi nū tɔnă kɔ nū tui anai, “Yua-hɔget nao pɔ nū hrɔi anai lĕ? Hrɔi anai þu djɔ hrɔi Blan Phrâo ôh kɔn djɔ hrɔi Sabat loi kiăng kɔ buþ pô-pɔala.”

Nu lai-glaī, “Hoač ôh.”

²⁴Tui anăn, nū akă ȝan aseh-glai laih anăn lai kɔ ding-kɔna nū tui anai, “Ba kāo nao tañ bĕ, tɔdah kāo khă anăn kăh ih pɔtɔdu glaī aseh anai.” ²⁵Tui anăn, nū tɔbiă nao truh pɔ pô-pɔala O'i Adai ɓoī ču Karmel.

Tɔdang Élisa þuh g᠁ mɔng ataih, nū lai hăng ding-kɔna nū Gehazi tui anai, “Lăng adih! Pô ḫah-kɔmɔi Sunêm adih! ²⁶Đuačao չokă laih anăn tɔnă bĕ g᠁ tui anai: Ih hăng sang-ană ih dō hiam droi-jan mɔ?”

G᠁ lai-glaī tui anai, “Abih-bang hiam-klă soh-sel.”

²⁷Sam᠁ tɔdang ḫah-kɔmɔi anăn nao truh pɔ pô-pɔala O'i Adai ɓoī ču, nū kuar mă ɓoī plă-tɔkai g᠁. Gehazi rai kiăng tɔlū hī nū, sam᠁ pô-pɔala O'i Adai khă tui anai, “Mɔai nū bĕ! Pran-jua nū rūng-răng biă-mă, sam᠁ Yahweh hɔmâo pɔdɔp hī mɔng kāo. Nu þu ruai kɔ kāo tɔhnăl-tɔlɔi anai ôh.”

²⁸Pô ḫah-kɔmɔi anăn lai tui anai, “O' Khua kāo hɔi, kāo hɔmâo rokâo mɔ ih kɔ sa čō ană ḫah-rokɔi? Kāo pɔtă laih kɔ ih kɔ tɔlɔi anăm broi kɔ kāo tɔlɔi čang-rɔmang ôh?”

²⁹Élisa lai hăng Gehazi tui anai, “Hroč ao-jao ih ɓoī kɔiăng ih bĕ, djă gai-jra kāo ɓoī tɔngan ih laih anăn ȳuačao pɔ amī nū tui anai.” Tɔdah ih buþ hlɔi pô, anăm pohiāp kɔkuh ôh laih

anün tordah hlɔi pô pohip kɔkuh kɔ ih, kɔn lai-glai loi. Tordang ih truh laih po sang pô ðah-kɔmɔi anai, pioh bɛ gai-jra þɔi þɔ ñɔðai anün.”

³⁰Samɔ am̄i pô ñɔðai anün lai tui anai, “Kâo þuän häng tolɔi hɔdip Yahweh häng tolɔi hɔdip ih, kâo þu ci ðuaï h̄i mɔng ih ôh.” Tui anün, Elisa tɔḡu laih anün ðuaï tui gɔ yɔh.

³¹Gehazi ðuaï nao truh hlâo laih anün pioh gai-jra þɔi þɔ ñɔðai anün, samɔ þu hɔm̄ ðɔnai poþu hɔget ôh. Tui anün, Gehazi wɔt glaï po Elisa laih anün ruai kɔ ñu, “Pô ñɔðai anün þu mɔduh ôh.”

³²Tordang Elisa truh laih po sang pô ðah-kɔmɔi anün, ñu þuh ñɔðai hlak ðih þɔi anih-pit ñu pô. ³³Nu müt nao, kr̄i h̄i bah-amäng, kɔnðng ñu häng ñɔðai anün ðôc amäng anih ñu laih anün ñu iâu-laï kɔ Yahweh. ³⁴Giöng anün, ñu nao po anih-pit ñu, ðih poðküp þɔi ñɔðai anün, amäng-bah þɔi amäng-bah, mɔta þɔi mɔta laih anün tɔngan þɔi tɔngan. Tordang ñu ðih poðküp ñu pô þɔi ñɔðai anün, droï-jan ñɔðai anün poðao glaï. ³⁵Giöng anün, Elisa tɔḡu, rɔbat nao rai amäng anih ñu biä mɔn̄t mɔng laih anün ñu wɔt glaï po anih-pit ñu häng ðih poðküp ñu pô þɔi ñɔðai anün dɔng. Ñɔðai anün phañ tɔjuh wɔt laih anün blang mɔta.

³⁶Giöng anün, Elisa iâu rai Gehazi laih anün poðar tui anai, “Iâu rai pô ðah-kɔmɔi Sunêm anün bɛ.” Gehazi ngä tui laih anün tordang pô ðah-kɔmɔi anün rai, Elisa laï tui anai, “Pü mä bɛ anä ðah-rɔkɔi ih.” ³⁷Gɔ müt, bon-kɔkuh þɔi atur sang jë tɔkai Elisa. Giöng anün, gɔ pü mä anä gɔ laih anün ba tɔbiä po sang gah yü yɔh.

Gɔnam-Bɔng Ruä Amäng Gɔ Tük-Tɔnä

³⁸Tordor kɔ anün, Elisa wɔt glaï po anih Gilgal, samɔ amäng tring anai hɔmâo tolɔi ʃ-rop̄a. Hɔmâo sa hrɔi, tordang bing pô-poala dɔ poðut glaï þɔi anäp ñu, ñu poðar kɔ ding-kɔna ñu tui anai, “Drɔng bɛ gɔ prɔng laih anün tük añäm bɔng kɔ bing mɔnuh anai.”

³⁹Hɔmâo sa çô amäng bing goñu tɔbiä nao amäng glai-hɔma kiäng kɔ p̄ khul añäm-täm glai laih anün hɔduah-þuh sa phün-hr̄e glai hɔmâo boh get. Nu p̄ glaï khul boh get glai anün pioh bă amäng kɔdung ao-jao ñu. Tordang ñu wɔt glaï, ñu khät khul boh anün amäng gɔ añäm wɔt-tordah þu hɔmâo hlɔi pô ôh thâo kɔ boh anün. ⁴⁰Pô tük-tɔnä tuäh tɔbiä kɔ bing mɔnuh anün bɔng, samɔ tordang bing goñu ñɔðeng bɔng laih, bing goñu ur kraih tui anai, “O pô-poala Oï Adai hɔi, hɔmâo gɔnam-bɔng ruä amäng gɔ añäm anün!” Tui anün, bing goñu hɔngah þu kiäng bɔng ôh.

⁴¹Elisa poðar tui anai, “Mä rai tɔpüng bɛ.” Giöng anün, ñu pioh müt tɔpüng amäng gɔ añäm anün häng poðar tui anai, “Tuäh tɔbiä kɔ bing goñu bɔng bɛ.” Tui anün, þu

hormâo tolroi räm-sat høget døng tah amäng gõ añaam anün.

Tolroi Čem Kø Sa-Røtuh Čô Hæng Biă Goñam-Bøng

⁴²Hormâo sa čô rai mõng anih Baal-Salisah, ba rai kø pô-pøala Oi Adai anün duapluh tolö þañ-tøpüng anet poøra hæng pødai-køtur öm hï mõng pødai yuå blung-hlâo hröm hæng biă djâo pødai. Elisa lai kø ding-køna ñu tui anai, “Broi bë goñam anün kø bing moñuih anai bøng.”

⁴³Ding-køna ñu lai tui anai, “Hiñm kâo dui duñm biă goñam-bøng anai bøi anäp sa-rotuh čô moñuih lë?”

Samð Elisa lai-glaï tui anai, “Broi bë goñam-bøng anün kø bing moñuih anai bøng, yuakø anai yøh jing tolroi Yahweh lai: Bing goñu ci bøng laih anün hormâo dø røbeh mõn.” ⁴⁴Giøng anün, gõ duñm goñam-bøng anün bøi anäp bing moñuih anün. Abih-bang bing goñu bøng laih anün dø røbeh mõn, tui-hæng boh-hiäp Yahweh hormâo lai laih yøh.

5

Naaman Suaih Mõng Tolroi Ruă-Phung

¹Hlak anün, Naaman jing khua git-gai bing ling-tøhan bing Aram laih anün ñu jing sa čô yom-pøphan biă-mä bøi anäp khua ñu poøtao bing Aram, yuakø Yahweh hormâo yua laih ñu kiæng kø broi tolroi dui-hï kø bing Aram. Nu jing sa čô tøhan khin-køtang biă-mä, samð ñu hormâo tolroi ruă-phung.

Hormâo sa hrøi, tøpul tøhan mõng bing Aram tøbiă nao sua-mä amäng lön-čar Israel laih anün bing goñu mä pojing moñä sa čô čøðai ðah-kømöi anet mõng bing Israel. Bing goñu broi gõ kø boñai Naaman kiæng kø mä bruă kø ñu yøh. ³Hormâo sa hrøi, pô čøðai anün ruai hæng khua ðah-kømöi ñu tui anai, “Hiam yøh tødah khua kâo dui nao buþp pô-pøala hødip amäng plei-phûn Samaria! Nu ci poñsuaih hï tolroi ruă-phung khua kâo anün yøh.”

⁴Giøng anün, Naaman nao poñ khua ñu laih anün ruai glaï tolroi pô čøðai mõng Israel anün hormâo lai laih. ⁵Pøtao Aram lai-glaï tui anai, “Tui anün, nao bë. Kâo ci moñit sa poñ hrä kø poøtao bing Israel.” Tui anün, Naaman ðuaí nao, djä ba hröm-hæng ñu pluh tollang amræk,^h näm-roñtuh sekel mah laih anün pluh blah ao hiam-rø.ⁱ ⁶Amäng hrä ñu djä ba nao poñ poøtao bing Israel anün aræng hormâo cih laih tui anai, “Kâo poñkiaø rai

^h5:5: Anai ät jing “prák” mõn.

ⁱ5:5 Pluh talang jing kopläh-wäh 340 kilogram. 600 sekel mah jing 70 kilogram.

ding-kôna kâo Naaman pô ih häng hră anai yôh, kiăng kôr rôkâo kôr ih pôsuah hî ŋu mõng tøløi ruă-phung.”

⁷Laih kôr pôtao bing Israel dök hră anün, ŋu hek hî ao-phyung ŋu laih anün lai tui anai, “Kâo jing Oi Adai hă? Kâo dui pôdjai hî laih anün pôhôdip glaî mõn hă? Yua-hôget pôtao anün pôkiaö rai pô anai pôr kôr kiăng kôr hlao hî mõng tøløi ruă-phung ŋu lë? Lăng bë, pôtao anün kiăng kôr pôrojâh pôkôdöng glaî häng kâo yôh!”

⁸Tôdang Elisa, pô-pôala Oi Adai, hõmûr pôtao bing Israel hõmâo hek hî laih ao-phyung gõ, ŋu moit nao kôr gõ tøløi pôhiäp anai, “Yua-hôget ih hek hî ao-phyung ih lë? Broi pô anün rai pôr kâo bë, tui anün ŋu či thâo-krän hõmâo pô-pôala sit amâng bing Israel.” ⁹Tui anün, Naaman nao hröm-häng khul aseh, rôdêh-aseh ŋu laih anün döng glaî bori bah-amâng sang Elisa. ¹⁰Elisa pôkiaö nao sa čô ding-kôna lai-pôthâo kôr Naaman tui anai, “Tôdah ih nao mõnöi ih pôr tøjuh wört amâng krong Yurdan, tui anün droi-jan ih či suaih laih anün rôgoh hî yôh.”

¹¹Samõr Naaman hil häng duaï hî. ŋu lai tui anai, “Kâo pômîn sit yôh ŋu či tøbiä rai pôr kâo, dö-döng iâu amâng anän Yahweh Oi Adai ŋu, wört tøngan ŋu gah ngõ kôr anih rôka laih anün pôsuah hî kâo mõng tøløi ruă-phung. ¹²Bu djõ ôh hă, krong Abana laih anün krong Pharpar amâng plei-phün ta Damaskus adih, jing hiam hloh kôr abih-bang krong-ia amâng čar Israel anai? Hiüm-nga, kâo bu dui mõnöi amâng khul krong anün laih anün jing hî rôgoh ôh hă?” Tui anün, Naaman wir glaî laih anün duaï hî häng tøløi hil biä-mä.

¹³Bing ding-kôna Naaman nao pô ŋu laih anün lai tui anai, “O' khua hoi, tôdah pô-pôala anün pôdar kôr ih ngä khul bruä tønap hloh, ih hõmâo ngä laih yôh, djõ mõ? Tui anün, ih näng ngä mõtam yôh tôdang ŋu kôrnöng lai häng ih tui anai dôc: Mõnöi bë laih anün ih či jing rôgoh hî yôh!” ¹⁴Tui anün, ŋu wir glaî häng trün nao pôr krong Yurdan laih anün ŋu ŋu pô amâng krong anün tøjuh wört, kar häng tøløi pô-pôala Oi Adai Elisa hõmâo pôtä laih. Giöng anün, droi-jan ŋu suaih hî mõtam laih anün jing hî rôgoh kar häng droi-jan čođai yôh.

¹⁵Giöng anün, Naaman hröm-häng abih-bang bing ding-kôna ŋu wört glaî pôr pô-pôala Oi Adai. ŋu dö-döng bori anäp gõ laih anün lai, “Rä anai kâo thâo sit, bu hõmâo ôh Khua Yang sit amâng anih-lön pôkön, samõr kôrnöng amâng lön-čar bing Israel dôc yôh hõmâo. Rä anai rôkâo kôr ih mä-tü bë goñam broi-poyor anai mõng kâo ding-kôna ih anai.”

¹⁶Pô-pôala anün lai-glaî tui anai, “Kâo buän häng tøløi hôdip Yahweh, jing Pô kâo kôkuh-pôpü, kâo bu či mä goñam poyor hôget ôh.” Tui anün, wört-tôdah Naaman pôtrüt ŋu, samõr ŋu åt hõngah hî mõn.

¹⁷Naaman lai tui anai, “Tordah ih høngah bu mă-tă ôh, kâo røkâo ih pha broi bë kô kâo, ding-kôna ih anai, djä ba djöp lön kôr dua droi aseh-gluñ duri pødiæng, yuakôr tordoi kôr anai, ding-kôna ih anai bu či pøyør khul gønam ngä yang laih anün khul gønam-pøyør čuh kôr yang pøkön døng tah, røngiao kôr kønøng højän Yahweh đoc yøh. ¹⁸Samør røkâo kôr Yahweh pap-brøi ding-kôna ih anai kôr sa tolroi anai: Rím wøt khua kâo, jing po'tao Aram, müt amäng sang yang ñu Rimmôn kiæng køkuh-pøpü, ñu äh-kønang bøi høpäl-tøngan kâo, tui anün kâo åt khøm bon-køkuh tui ñu mørn. Tui anün yøh, tordang kâo bon-køkuh amäng sang yang Rimmôn, røkâo kôr Yahweh pap-brøi bë kôr kâo ding-kôna ih anai yuakôr tolroi anün.”

¹⁹Êlisa lai'-glaï tui anai, “Nao bë hæng tolroi rønük-rønom.”

Tordoi kôr Naaman hømâo đuaï nao ataih biä laih, ²⁰Gehazi, jing ding-kôna pô-pøala Oi Adai Êlisa, pømïn amäng pran-jua ñu tui anai, “Khua kâo pha-brøi amuñ đoi kôr Naaman mørnuih Aram anai, yuakôr ñu bu mă-tă ôh gønam djä rai mørng pô anün. Kâo buän hæng tolroi hødip Yahweh, kâo či kiaõ tui pô anün laih anün mă-tă biä gønam mørng ñu yøh.”

²¹Tui anün, Gehazi jač-amač kiaõ tui Naaman laih anün tordang gør buh ñu đuaï rai, gør trûn mørng rødêh-aseh kiæng buþ ñu. Gør tøña kôr ñu tui anai, “Abih-bang tolroi hiam-klä mør?”

²²Gehazi po'hiäp blör tui anai, “Abih-bang tolroi hiam-klä soh-sel. Khua kâo po'kiaõ kâo rai lai kôr ih tui anai: O' khua høi, hømâo dua čô hlak-ai mørng tøpul pô-pøala phräo truh po' kâo mørng anih tring bøl-čü Ephraim. Tui anün, røkâo ih pha-brøi bë kôr bing gør sa talang amræk^j wøt-hæng dua blah ao hiam.”

²³Naaman lai tui anai, “Broi kôr kâo pha-brøi kôr ih dua talang^k bë!” Nu po'trüt Gehazi mă-tă abih dua talang prák anün. Giøng anün, ñu pioh amræk anün amäng dua boh kôdung hæng akä hë. Laih anün ñu jao kôr dua čô ding-kôna ñu djä broi dua boh kôdung hrøm hæng dua blah ao anün nao hlâo kôr Gehazi. ²⁴Tordang Gehazi truh po' anih bøl-čü, jing anih Êlisa dø, ñu mă khul gønam anün mørng bing ding-kôna Naaman hæng po'döp hë amäng sang. Giøng anün, ñu broi bing ding-kôna anün glai laih anün tordoi kôr bing gør tøbiä nao, ²⁵ñu müt nao dø-døng bøi anáp khua ñu Êlisa kiæng kôr djru yøh.

Êlisa tøña tui anai, “O' Gehazi, po'pä ih nao lë?”

Gehazi lai'-glaï tui anai, “Kâo, ding-kôna ih anai, bu hømâo nao po' anih pă ôh.”

²⁶Samør Êlisa lai kôr ñu tui anai, “Tordang pô anün trûn mørng rødêh-aseh ñu kiæng kôr

---

^j5:22 Sa talang amræk jing 34 kilogram amræk.

^k5:23 Dua talang jing 68 kilogram yøh.

búp ih, sit juia-boengăt kâo át dő pø anih anün mõn! Hiñm-pä, anai jing mõng kiäng kó mä-tü prák, sum-ao, ðang boh ôliwo, ðang boh-købâo, khul triu, khul rømô bôdah bing ding-køna ðah-rokroi ðah-kømöi hă? ²⁷Tołoi ruä-phung Naaman anün či tûp bori ih laih anün bori ana-toçö ih hlöng-lar yoh.” Giöng anün, Gehazi töbiä duař mõng anáp Elisa laih anün ñu jing hí mõnuih djö-phüng kô kar häng pler-töpüng yoh.

6

Sa Boh Akö-Jong Dung Đĩ

¹Hõmâo sa hrói, töpul bing pô-poala lai häng Elisa tui anai, “Lăng bě anai, anih dő bing gómoi po anai jing goňia ðoi kó bing gómoi. ²Broi bě bing gómoi nao po krong Yurdan, po anih anün rím çô bing gómoi či dróm sa bě tømëh laih anün bing gómoi či pođöng đí sa boh anih dő po anün kó bing gómoi.”

Elisa lai tui anai, “Nao bě.”

³Giöng anün, hõmâo sa çô amăng bing góňu lai häng Elisa tui anai, “Røkâo kó ih nao hröm-häng bing gómoi, jing bing ding-køna ih anai bě.”

Elisa lai-glaï tui anai, “O, kâo či nao yoh.” ⁴Laih anün ñu nao hröm-häng bing gø.

Bing góňu trün nao jě po krong Yurdan laih anün çödöng dróm-köh køyâo yoh.

⁵Tödang sa çô amăng bing góňu hlak dróm køyâo, akö-jong ñu lě trün hí amăng ia. Ñu pohiäp kraih häng Elisa tui anai, “O khua kâo hoi, jong anai jing goňam kâo čan!”

“Giöng anün, pô-poala Oi Adai töña tui anai, “Pøpä akö-jong anün lě trün lě?”

Tödang pô anün kocrâo broi kó gø anih lě anün, Elisa köh sa bě gai glöm nao po anih anün, laih anün ngä broi kó akö-jong anün dung đí yoh. ⁷Elisa pođar pô anün tui anai, “Mă đí bě.” Tui anün, gø yor töngan mă đí akö-jong anün yoh.

Elisa Pøbum Hí Mota Bing Ling-Tøhan Aram

⁸Rím wört, tödang pøtao bing Aram kiäng pøblah häng pøtao bing Israel, ñu røkâo kó bing khua-moa ñu djru-pømín kó ñu kó tołoi po anih pă kiäng kó pođöng đí anih-juh góňu. Tođoi kó pøtoña häng bing góňu laih, ñu juät ruai kó bing góňu anih pă ñu ruäh yoh.

⁹Elisa, pô-poala Oi Adai, juät moit hiäp kó pøtao bing Israel tui anai, “Răng bě tödang bing gih gän nao po anih anün, yuako bing Aram hlak trün nao po anih anün.”

¹⁰Tui anün, pøtao bing Israel broi mõnuih nao kosem-ep amăng anih pô-poala Oi Adai hõmâo pøhaih laih häng ñu anün. Át hõmâo lu wört laih mõn Elisa pøtä kó pøtao broi răng, tui anün ñu kocäng yoh amăng khul anih anün.

¹¹Tołoi anün ngä kó pøtao bing Aram hil biä-mă. Tui anün, ñu iâu rai bing khua-moa

ñu hăng pōđar tui anai, “Ruai bě kō kāo, hlōi pō amăng ṫing ta jing pō djru kō pōtao ṫing Israel lĕ?”

¹²Sa čō amăng ṫing khua-moa ñu lai tui anai, “Bu hōmāo hlōi pō ôh, samō Elisa, jing pō-pōala dō amăng lōn-čar Israel yōh, lai-pōthāo kō pōtao Israel rīm boh-hiăp ih pōhiăp laih amăng anih-pit ih anün.”

¹³Pōtao pōđar kō khua-moa anün tui anai, “Nao tōňa-hōduah bě pōpă anih ñu dō kiăng kō kāo dui pōkiaō ṫing tōhan nao mă ñu.”

Tōdang pō khua anün nao hăng wōt glař, ñu lai-pōthāo tui anai, “Elisa dō amăng plei-pōnăng Dōthan.” ¹⁴Tui anün, pōtao pōkiaō nao lu ṫing tōhan wōt-hăng khul aseh, rōdēh-aseh goňu. Bing goňu nao pō plei Dōthan anün tōdang mōmōt laih anün wāng-dar hī plei anün.

¹⁵Mōguah-ūm amăng hrōi tō-tui, tōdang ding-kōna pō-pōala Oi Adai tōgū laih anün tōbiă nao, hōmāo sa tōpul ṫing ling-tōhan hrōm-hăng khul aseh, rōdēh-aseh hōmāo wāng-dar hī laih plei anün. Pō ding-kōna anün müt glař hăng tōňa tui anai, “O’ khua kāo hōi, hōget-tōlōi ṫing ta či ngă lĕ?”

¹⁶Pō-pōala Elisa lai-glař tui anai, “Anäm huī ôh. Bing dō hrōm hăng ṫing ta kiăng kō pōgang ṫing ta jing ṫing lu hloh kō ṫing dō hrōm hăng ṫing goňu.”

¹⁷Giōng anün, Elisa iâu-lai tui anai, “O’ Yahweh hōi, pōk broi bě mōta ñu kiăng kō ñu dui buh.” Tui anün, Yahweh pōk broi mōta pō ding-kōna anün laih anün ñu lăng buh bōi bōl-čū pō anün bă hăng khul aseh laih anün rōdēh-aseh hrōm hăng apui dō jum-dar Elisa.

¹⁸Tōdang Elisa buh ṫing rōh-ayăt hlak trün rai anăp nao pō ñu, ñu iâu-lai kō Yahweh tui anai, “Pōbum hī bě mōta ṫing mōnuh anün hăng tōlōi bōngač kōmlă.” Tui anün yōh, Yahweh pōbum hī mōta ṫing rōh anün hăng tōlōi bōngač kōmlă kar hăng Elisa hōmāo rōkāo laih yōh.

¹⁹Elisa lai kō ṫing goňu tui anai, “Anai bu djōjolan ôh! Kōn djōj plei loi! Đuař tui kāo bě, laih anün kāo či ba ṫing gih nao pō mōnuh anai kiăng kō ṫing goňu dui buh.” Giōng anün, ñu ba ṫing rōh anün nao pō plei-phūn Samaria yōh.

²⁰Laih kō ṫing goňu müt amăng plei anün, Elisa iâu-lai dōng tui anai, “O’ Yahweh, pōk broi bě mōta kō ṫing mōnuh anai kiăng kō ṫing goňu dui buh.” Giōng anün, Yahweh pōk broi mōta goňu laih anün ṫing goňu lăng goňu pō dō amăng lăm plei Samaria.

²¹Tōdang pōtao ṫing Israel buh ṫing goňu, ñu rōkāo hăng Elisa tui anai, “O’ khua kāo hōi, kāo năng pōdjai hī ṫing goňu hō? Kāo năng pōdjai hī ṫing goňu hō?”

²²Elisa lai-glař tui anai, “O’-oh, anäm pōdjai hī ṫing goňu ôh! Hiūm-pă, ih năng

pōdjai hī mō bīng mōnuh ih hōmāo mā jīng mōnā laih hāng dāo bōdah hāng hraō ih pō? O'-oh. Tui anūn, pōkra bē gōnam-bōng laih anūn ia mōñum bōi anāp gōñu kiāng kō bīng gōñu duī bōng, mōñum hlāo kō ih broi kō bīng gōñu wōt glai pō khua gōñu yōh.”²³Tui anūn, pōtao bīng Israel pōkra tōlōi bōng-huā prōng kō bīng gōñu. Laih kō bīng gōñu bōng hāng mōñum laih, nū broi kō bīng gōñu wōt glai pō khua gōñu yōh. Tōdōi kō anūn yōh, bīng ling-tōhan mōng bīng Aram pōdōi hī, bū wāng-blah guai-lōn bīng Israel ôh.

Tōlōi Bing Aram Wāng-Blah Plei-Phūn Samaria

²⁴Sui bīă kō anūn, tōdang Ben-Hadad jīng pōtao bīng Aram, nū pōbut glai abih-bang bīng ling-tōhan nū laih anūn dī nao wāng-blah anih-lōn Samaria. ²⁵Tui anūn, hōmāo tōlōi ū-rōpa prōng amāng plei anūn, yuakō tōlōi wāng-dar anūn sui hrōi đoi tōl sa boh akō aseh-glai sī truh kō sapānpluh sekel amrāk,¹ laih anūn sa-črān amāng-pā khab^m rōtā glaiⁿ sī truh kō rōma sekel.^o

²⁶Hōmāo sa hrōi, tōdang pōtao bīng Israel hlak rōbat bōi ngō pōnāng-plei, sa čō đah-kōmōi iāu kraih kō nū tui anai, “O' pōtao khua kāo hōi, djru kō kāo đā!”

²⁷Pōtao lai-glai tui anai, “Tōdah Yahweh bū djru ôh kō ih, mōng pā kāo duī mā gōnam djru broi kō ih lē? Mōng anih prāh-pōdai hā? Mōng anih djet boh-kōbāo hā?”²⁸Giōng anūn, nū tōña kō gōtui anai, “Hōget-tōlōi tōnap truh kō ih lē?”

Pō đah-kōmōi anūn lai-glai, “Pō đah-kōmōi anai lai kō kāo tui anai: Pha-broi bē anā đah-rōkōi ih kiāng kō bīng ta duī bōng nū hrōi anai laih anūn hrōi pōgi bīng ta či bōng hī anā đah-rōkōi kāo.”²⁹Tui anūn, bīng gōmōi hōtük bōng hī yōh anā đah-rōkōi kāo. Samō bōi hrōi tō-tui, tōdang kāo pōdar kō nū pha-broi anā đah-rōkōi nū kiāng kō bīng gōmōi duī bōng nū, nū hōmāo pōdōp hī laih anā nū.”

³⁰Tōdang pōtao hōmū boh-hiāp đah-kōmōi anūn ruai glai, nū hek hī ao-phyung nū. Yuakō nū rōbat bōi ngō pōnāng-plei, bīng anā-plei lāng būh nū buh ao-tāo gah lām bōi drōi-jan nū. ³¹Nū lai tui anai, “Rōkāo kō O'i Adai pōtōnap kāo kōtāng hlōh yōh, tōdah kāo bū čōng hī ôh tōkuai Élisa anā đah-rōkōi Saphat amāng hrōi anai!”

³²Hlak anūn, Élisa hlak dō bēr amāng sang nū laih anūn bīng kōng-tha plei anūn hlak dō bēr hāng nū mōn. Pōtao pōkiaō sa čō khua-moa nū nao hlāo kō nū, samō hlāo kō pō khua anūn truh, Élisa lai kō bīng kōng-tha anūn tui anai, “Bīng gīh bū būh ôh hā, pō

¹6:25 Sapānpluh sekel jīng sa kilōgram amrāk yōh.

^m6:25 Amāng tōlōi Hēbro: sa-črān amāng-pā khab = klāo-črān amāng sa lid.

ⁿ6:25 Amāng tōlōi Hēbro pōanān rōtā anūn jīng “kōmōk čim kōtrāo.”

^o6:25 Anai jīng kōplāh-wāh 55 gram.

pōdjai mōnuih anūn hlak pōkiaō mōnuih rai kiāng čōng hī tōkuai kāo? Anai-nē, tōdang pō khua-moa ū anūn rai, krū hī bē bah-amāng laih anūn djā kōjāp pōkōdōng glaī hāng pō khua anūn, yuakō dōnai tōkai khua gōrōbat gah rōng gōr!”

³³Tōdang ū āt hlak pōhiāp hāng bīng gōrū, pō khua anūn rai truh laih anūn pōtao tōnā kō Élisa tui anai, “Yua-hōget kāo nāng dō-tōguān kō Yahweh sui bīā dōng lē? Tōlōi rām-rai anai rai mōng Yahweh yōh.”

7

¹Élisa lai-glaī tui anai, “Hōmū bē boh-hiāp Yahweh. Anai yōh jing tōlōi Yahweh lai: Hrōi pōgi kōplāh-wāh bōi mōng anai, sa seah^p tōpūng či sī kō sa sekel^q laih anūn dua seah^r pōdai-kōtur či sī kō sa sekel bōi amāng-jāng plei Samaria.” ²Pō khua anūn jing pō pōtao hlak kōnang laih anūn pōhiāp hāng pō-pōala Oi Adai tui anai, “Hiūm-pā, wōt tōdah Yahweh pōk khul amāng-jāng hāng adai adih, tōlōi anūn duī truh mōn hā?”

Laih anūn Élisa lai-glaī tui anai, “Ih či buh yōh hāng mōta gih pō, samō ih bū či bōng gōnam anūn ôh!”

Tōlōi Wāng-Dar Abih Hī

³Hlak anūn, hōmāo pā čō mōnuih ruā-phung dō bōi amāng-jāng jing jōlan mūt nao pō plei. Bīng gōrū pōhiāp hāng tōdruā gōrū tui anai, “Yua-hōget bīng ta dō-tōguān bōi anih anai tōl bīng ta djai hī lē? ⁴Tōdah bīng ta mūt nao amāng plei, bīng ta či djai yōh, yuakō pō anih anūn āt hōmāo tōlōi ū-rōpa mōn. Laih anūn tōdah bīng ta dō bōi anih anai, bīng ta āt či djai mōn. Tui anūn, broi kō bīng ta nao bē pō anih-jūh bīng Aram laih anūn jao hī ta pō. Tōdah bīng gōrū pioh bīng ta dō hōdip, tui anūn bīng ta či hōdip yōh; tōdah bīng gōrū pōdjai hī bīng ta, tui anūn bīng ta či djai yōh.”

⁵Bōi mōng hōhuñ, bīng gōrū tōgū nao pō anih-jūh bīng Aram. Tōdang bīng gōrū nao truh bōi guai anih-jūh laih, bū hōmāo hlōi pō ôh pō anih anūn! ⁶Anūn jing yuakō Yahweh hōmāo ngā laih kō bīng Aram hōmū dōnai khul aseh, rōdēh-aseh laih anūn sa tōpul bīng ling-tōhan prōng. Tōdang bīng Aram anūn hōmū dōnai anūn, bīng gōrū pōlaī hāng tōdruā gōrū tui anai, “Lāng adih, pōtao bīng Israel hōmāo apāh laih pōtao bīng Hit hāng pōtao bīng Éjip rai kōsung-blah bīng ta!” ⁷Tui anūn yōh, wōt-tōdah bōi hōhuñ, bīng Aram tōgū dōuāi-kōdōp laih anūn lui-rahī hī khul sang khān gōrū wōt-hāng khul aseh, aseh-glai gōrū mōn. Bīng gōrū lui hī abih-bang gōnam amāng anih-jūh

^{p7:1} Sa seah = 7 lid.

^{q7:1} Sa sekel = pluh-sa gram amrāk.

^{r7:1} Anai jing 14 lid.

goñu laih anün ðuaï-ködöp kiäng kɔ̄ poklaih h̄i tolroi h̄odip goñu pô yoh.

⁸Tödang bing mənuih ruă-phüng anün nao truh laih b̄oi guai anih-juh, bing goñu müt nao amäng sa boh sang khän laih anün b̄öng häng mōñum. Bing goñu åt mä ba ðuaï h̄i amräk, mah, sum-ao mōñ laih anün ðuaï nao pödöp h̄i gonam goñu h̄omâo anün. Giöng anün, bing goñu wört glai müt nao amäng sa boh sang khän pokön döng laih anün åt ngä tui häng bruä bing goñu h̄omâo ngä laih hlâo kɔ̄ anün mōñ.

⁹Giöng anün, bing goñu pölaï häng tödruä tui anai, “Anai jing tolroi bing ta hlak ngä bu djö ôh. Anai jing hroi kɔ̄ tolroi pöthâo hiam, samö bing ta bu rä ruai kɔ̄ aräng ôh. Tödah bing ta dö-töguän truh kɔ̄ mōguah, tolroi pokohmal ci truh b̄oi bing ta yoh. Broi kɔ̄ bing ta nao bë tå anai mōtam laih anün lai-pöthâo tolroi anai pö anih sang-pötao.”

¹⁰Tui anün, bing goñu wört glai pö plei Samaria laih anün pöhiäp kraih häng bing wai amäng-jang tui anai, “Bing gómoi müt nao laih amäng anih-juh bing Aram laih anün bu buh hlöi pô ôh amäng anün, bu h̄omǖ döñai hlöi pô ôh, köröng buh khul aseh, aseh-glai hlak akä döç laih anün anih-juh goñu bing goñu lui raih h̄i abih-bang gonam goñu.” ¹¹Bing wai amäng-jang ruai kraih kɔ̄ tolroi pöthâo-phrâo anai laih anün aräng ruai glai häng bing dö amäng anih sang-pötao yoh.

¹²Pötao tögü amäng mlam laih anün lai kɔ̄ bing khua-moa ñu tui anai, “Tolroi anai yoh bing Aram h̄omâo ngä laih kɔ̄ bing ta. Yuakö bing goñu thâo-krän bing ta hlak ü-roipa, tui anün yoh bing goñu ðuaï h̄i möng anih-juh goñu laih anün dö-ködöp amäng glai-dang. Bing goñu pömän tui anai: Sit bing Israel ci töbiä yoh, giöng anün bing ta duï mä pöjing mōnä bing goñu laih anün müt h̄i amäng plei goñu.”

¹³H̄omâo sa çô amäng khua-moa ñu lai-glaï tui anai, “Broi bë bing ta mä töbiä röma droi aseh dö glai amäng plei, laih anün pökiaö töbiä döða mənuih kiäng kɔ̄ h̄oduah läng h̄oget tolroi h̄omâo truh laih. Broi bë kɔ̄ bing goñu nao yuakö buñg khul aseh anai åt ci jing hrup häng buñg abih-bang bing Israel dö glai pö anih anai mōñ. Sit yoh tödah bing ta bu pökiaö töbiä ôh bing goñu, khul aseh anün åt ci djai hröm häng bing Israel mōñ.”

¹⁴Tui anün, bing goñu ruäh-mä dua boh rödöh-aseh hröm-häng khul aseh goñu laih anün pötao pökiaö bing goñu ðuaï tui läng bing ling-töhan Aram. Nu pöðar kɔ̄ bing gai rödöh-aseh tui anai, “Nao h̄oduah-läng bë, h̄oget-tolroi h̄omâo truh laih.” ¹⁵Bing goñu ðuaï tui läng bing Aram hlöng truh pö krong Yurdan laih anün bing goñu h̄oduah-buh lu sum-ao dram-gonam bing ling-töhan Aram anün h̄omâo glöm h̄i körui jölan tödang bing goñu ðuaï-ködöp. Tui anün, bing h̄oduah-läng anün wört glai lai-pöthâo abih tolroi anün kɔ̄ pötao yoh. ¹⁶Giöng anün, bing anä-plei Samaria töbiä mōtam nao sua-mä anih-

juh bing Aram. Tui anün, sa seah tɔpüng aräng sī kō sa sekel laih anün dua seah pɔdai-kōtur aräng sī kō sa sekel yōh, tui häng Yahweh hōmāo pōhiāp laih.^s

¹⁷Hlak anün, pōtao hōmāo jao laih kō pō khua-moa anün, jing pō pōtao juāt kōnang, kiāng kō wai-lāng amāng-jāng. Tui anün, tōdang bing anā-plei tōluh tōbiā, bing goñu juā djō hī pō khua anün bōi amāng-jāng laih anün ū djai hī yōh. Anün jing tui häng tōlōi pō-pōala O'i Adai hōmāo lai-lui-hlāo laih tōdang pōtao trūn nao pō sang pō-pōala anün hlāo adih. ¹⁸Tōlōi anün truh tui-häng mōnuih O'i Adai hōmāo lai laih kō pōtao tui anai, "Hroi pōgi kōplāh-wāh bōi mōng anai, sa seah tɔpüng či sī kō sa sekel laih anün dua seah pōdai-kōtur či sī kō sa sekel yōh bōi amāng-jāng plei Samaria."

¹⁹Samō pō khua-moa anün hōmāo lai laih kō pō-pōala O'i Adai tui anai, "Hiñm-pă, wōt tōdah Yahweh nāng pōk amāng-jāng häng adai adih, tōlōi anai dūi truh mōn hă?" Laih anün pō-pōala O'i Adai hōmāo lai-glai laih kō ū tui anai, "Ih či buh tōlōi anün häng mōta ih pō, samō ih bu či bōng gōnam anün ôh!" ²⁰Tōlōi anün krep truh laih kō ū, yuakō bing anā-plei tōluh tōbiā juā djō hī ū bōi amāng-jāng tōl gō djai hī.

8

Tōlōi Broi Glai Lōn, Sang Kō Pō Dah-Kōmōi Plei Sunēm

¹Hōmāo sa hroi, Élisa hōmāo lai laih häng pō dah-kōmōi jing pō hōmāo anā dah-rōkōi hōdip glai anün tui anai, "Duaí bē hrōm-häng sang-anō ih nao dō pō anih pōkōn, yuakō Yahweh jē či broi sa tōlōi ǚ-rōpa amāng anih-lōn anai truh kō tōjuh thün." ²Pō dah-kōmōi anün ngā tui häng tōlōi pō-pōala O'i Adai anai lai. Gō wōt-häng sang-anō gō duaí hī laih anün nao dō amāng anih-lōn bing Philistia tōjuh thün.

³Bōi hōnāl-tuč amāng thün tal tōjuh, ū wōt glai mōng anih-lōn bing Philistia laih anün nao pō pōtao amāng plei-phūn Samaria kiāng kō rōkāo glai lōn, sang ū. ⁴Djō bōi mōng ū truh pō pōtao, pōtao hlak pōhiāp häng Gehazi, jing ding-kōna pō-pōala O'i Adai, tui anai, "Ruai bē kō kāo abih-bang tōlōi mōyang Élisa hōmāo ngā laih."

⁵Bōi mōng tōdang Gehazi rā ruai kō pōtao hiñm Élisa hōmāo pōhōdip glai laih sa čō čōđai, hlak anün pō dah-kōmōi, jing amī anā dah-rōkōi Élisa hōmāo pōhōdip glai, rai pō pōtao kiāng rōkāo glai lōn sang ū.

Gehazi lai tui anai, "O' pōtao khua kāo āh, anai yōh jing amī pō čōđai anün laih anün anai yōh jing anā dah-rōkōi ū jing pō Élisa hōmāo pōhōdip glai laih."

"Pōtao tōña kō dah-kōmōi anün tui anai, "Djō mō tōlōi ū ruai anün?" Laih anün gō tū-ū häng ū tui anai, "O', djō yōh!"

^s7:16 Lāng bē bōi ala-tal bōi 2 Bing Pōtao 7:1.

Giöng anün, pōtao pōtā kɔ̄ sa čō khua-moa kiăng djru ḡō tui anai, “Brōi glāi b̄e abih-bang kōng-ngān dram-gōnam lōm kɔ̄ ḡō, wōt-hă̄ng abih-bang pră̄k-pōbut mōng lōn hōma ḡō čōdōng mōng hroi ḡō tōbiă̄ duāi mōng lōn-čar anai hlōng truh kɔ̄ tă̄ anai mōn.”

Êlisa Lāi-Lui-Hlāo Kɔ̄ Tōlōi Hazaēl Či Pōdjai H̄i Ben-Hadad

⁷Êlisa nao pō plei-phūn Damaskus, tōdang Ben-Hadad, jing pōtao ƀing Aram, hlak ruă̄. Tōdang pōtao hōmū̄ tui pō-pōala Ōi Adai hōmāo dī rai laih mōng anih ū̄ truh pō plei Damaskus, ⁸pōtao lai kɔ̄ Hazaēl tui anai, “Mă̄ b̄e gōnam brōi-poyor hrōm-hă̄ng ih laih anün nao būp b̄e pō-pōala Ōi Adai anün. Rōkāo kɔ̄ ū̄ tōñā hōduah b̄e Yahweh tōdah kāo či dūi suaih h̄i mōng tōlōi ruă̄ kāo anai mōn thāo.”

⁹Hazaēl nao čōkă̄ Êlisa, djă̄ ba gōnam brōi-poyor, jing hōdōm gōnam hiam hlō amāng plei Damaskus ƀoi ngō pă̄pluh droi aseh-samō yōh, kiăng brōi kɔ̄ pō-pōala Ōi Adai. Tōdang ū̄ būp Êlisa, ū̄ lai tui anai, “Ding-kōna ih Ben-Hadad, jing pōtao ƀing Aram, hōmāo pōkiaō kāo rai tōñā ih kɔ̄ tōlōi ū̄ či suaih h̄i mōn thāo mōng tōlōi ruă̄ ū̄ anün.”

¹⁰Êlisa lāi-glāi tui anai, “Nao lai kɔ̄ ū̄ b̄e tui anai: Sit ih či hlāo h̄i yōh, samō̄ Yahweh hōmāo pōrōdah laih kɔ̄ kāo kɔ̄ tōlōi sit yōh ū̄ či djai.” ¹¹Êlisa lāng pōñen ƀoi Hazaēl sui tōl ngă̄ ḡō mlāo h̄i. Giöng anün, pō-pōala Ōi Adai anün čōdōng hia yōh.

¹²Hazaēl tōñā tui anai, “Yua-hōget khua kāo hia lě?”

Êlisa lāi-glāi tui anai, “Yuakō̄ kāo thāo-krān tōlōi rām-rai ih či ngă̄ kɔ̄ ƀing Israel. Ih či čuh h̄i khul plei-pla kojă̄p ƀing ḡō, pōdjai h̄i ƀing hlak-ai đah-rōkōi hă̄ng đao-gūm, pōpōh pōdjai h̄i ƀing ană̄ anet ƀing ḡō ƀoi lōn laih anün breh h̄i kian ƀing đah-kōmoi ƀing ḡō pi-kian.”

¹³Hazaēl lai tui anai, “Kāo, ding-kōna ih anai, kōnōng jing mōnuh đōc-đač, jing kar hă̄ng sa droi asāo đōc yōh. Hiūm-pă̄ kāo dūi ngă̄ tōlōi prōng-prin kar hă̄ng anün lě?”

Êlisa lāi-glāi tui anai, “Yahweh hōmāo pōrōdah laih kɔ̄ kāo ih či jing pōtao ƀing Aram, jing tō-tui pōtao Ben-Hadad yōh.”

¹⁴Giöng anün, Hazaēl duāi h̄i mōng Êlisa laih anün wōt glāi pō khua ū̄ pōtao Ben-Hadad, laih anün pōtao tōñā tui anai, “Hōget-tōlōi Êlisa lai laih hă̄ng ih lě?”

Hazaēl lāi-glāi tui anai, “Nu lai hă̄ng kāo, sit ih či suaih h̄i yōh.”

¹⁵Samō̄ ƀoi hroi tō-tui, Hazaēl mă̄ sa blah khă̄n kōpal, añrū amāng ia laih anün lāng-gom h̄i ƀoi bō̄ pōtao kiăng kɔ̄ pōdjai h̄i ḡō yōh. Giöng anün, Hazaēl tō-tui ḡō jing pōtao ƀing Aram.

Yêhôram Jing Pøtao Lõn-Čar Yudah

(2 Hră-Ruai 21:1-20)

¹⁶ Amăng thün tal rōma ronük Yôram ană ḫah-rokɔi Ahab ngă pøtao bing Israel, Yêhôram ană Yêhôsaphat čod̋ng ngă pøtao wai-lăng lõn-čar Yudah, tødang ama ňu Yêhôsaphat át dō jing pøtao bing Yudah mõn.^t ¹⁷ Nu hlak klâoplüh-dua thün tødang ňu jing pøtao laih anün ňu wai-lăng amăng plei Yerusalaim sapän thün. ¹⁸ Nu røbat amăng khul jołan bing pøtao bing Israel laih anün ngă tølɔi sat-ɓai ɓori anăp Yahweh tui hăng sang-anō Ahab hõmâo ngă laih, yuakɔ ňu pødō hăng ană ḫah-kõmoi Ahab. ¹⁹ Wört-tødah ňu ngă tui anün, Yahweh ɓu kiăng porai hĩ ôh lõn-čar Yudah, yuakɔ tøhnäl-tølɔi pøtao Dawid ding-kona Nu yoħ. Nu hõmâo ɓuän laih kɔ tølɔi Nu át djä-pioh sa čô ană-točô Dawid git-gai nanao kar hăng apui-kõđen jă hlõng-lar yoħ.

²⁰ Amăng ronük Yehôram, bing Edôm pøkod̋ng glaĭ hăng bing Yudah laih anün ruăh-mă pøtao kɔ goňu pô. ²¹ Tui anün, Yêhôram kɔsung nao po anih Zair wört-hăng abih-bang khul rødēh-aseh ňu. Bing Edôm wąng-dar hĩ ňu wört-hăng rødēh-aseh ňu mõn, samõ ňu kɔsung-tobiă tødang mlam laih anün bing ling-tøhan ňu duaĭ-kõdöp glaĭ hĩ po sang goňu pô yoħ. ²² Truh kɔ tă anai, bing Edôm tøgū-pøkod̋ng glaĭ hăng bing Yudah. Át amăng ronük anün mõn, bing ană-plei plei Libna át tøgū-pøkod̋ng glaĭ hăng bing Yudah mõn.

²³ Bo kɔ khul tølɔi truh pøkön döng amăng ronük Yêhôram wai-lăng laih anün wört-hăng abih-bang tølɔi ňu ngă laih, arăng čih pioh laih amăng hră bruă-mõnuă bing pøtao Yudah. ²⁴ Tødang Yêhôram tøi-pran, arăng døṛ ňu hröm hăng ɔi-adon ňu amăng Plei Dawid laih anün, ană ḫah-rokɔi ňu Ahazyah tø-tui ňu jing pøtao.

Ahazyah Jing Pøtao Lõn-Čar Yudah

²⁵ Amăng thün tal pluh-dua ronük Yôram ană ḫah-rokɔi Ahab jing pøtao bing Israel, Ahazyah, ană ḫah-rokɔi Yêhôram jing pøtao lõn-čar Yudah, čod̋ng wai-lăng lõn-čar Yudah yoħ. ²⁶ Ahazyah hlak duaplüh-dua thün tødang ňu ngă pøtao, laih anün ňu wai-lăng amăng plei Yerusalaim kɔnđng sa thün đôč. Anăn amī ňu jing H'Athalyah jing točô Omri jing pøtao bing Israel hlâo adih. ²⁷ Ahazyah røbat amăng khul jołan sat bing sang-anō Ahab laih anün ngă tølɔi sat-ɓai ɓori anăp Yahweh tui hăng sang-anō Ahab hõmâo ngă laih, yuakɔ ňu jing pô tøbiă rai mõng kɔnung-djuai pødō hăng sang-anō Ahab.

²⁸ Ahazyah tøbiă nao hröm-hăng Yôram, jing ană ḫah-rokɔi Ahab, nao pøblah

---

^t8:16 Tølɔi kiăng-laĭ kɔ jołan anai amăng hră bing Hêbro ɓu rødah ôh.

pōkōdōng glai häng Hazaēl jing pōtao bing Aram bōi plei-pōnāng Ramōt-Gilead. Tōdang bing Aram pōrōka hī Yōram laih,²⁹ pōtao anūn wōt glai pō plei Yizreel kiāng kō hlao hī mōng tōlōi ruā-rōka tōdang pōblah häng Hazaēl, pōtao bing Aram anūn.

Tōdang Yōram dō pō plei anūn, Ahazyah anā dāh-rōkōi Yēhōram pōtao Yudah trūn nao pō plei Yizreel kiāng kō čuā ngui Yōram, anā dāh-rōkōi Ahab yōh, yuakō gōr hōmāo ruā-rōka laih.

9

Tōlōi Trōč Yēhu Jing Pōtao Bing Israel

¹Pō-pōala Élisa iāu rai sa čō hlak-ai mōng tōpul bing pō-pōala laih anūn pōtā kō ū tui anai, “Hroă bē ao-jao bōi kōiāng ih, mā bē get ia-jāo anai hrōm-häng ih laih anūn dūaī nao pō plei-pōnāng Ramōt-Gilead. ²Tōdang ih truh pō plei anūn, hōduah bē Yēhu anā dāh-rōkōi Yēhōsaphat jing tōčō Nimsi laih anūn broi kō ū tōbiā mōng tōpul khua-moa ling-tōhan pōkōn laih anūn mūt amāng sa boh anih gah lām sang. ³Giōng anūn, mā bē get ia-jāo anūn, trōč bē bōi akō ū laih anūn pōhaih häng ū tui anai, ‘Anai yōh jing tōlōi Yahweh lai: Kāo trōč ih jing pōtao kō bing Israel.’ Giōng anūn, pōk bē bah-amāng häng dūaī mōtam bē! Anām dō kōng-kū ū!”

⁴Tui anūn, pō pō-pōala anūn, dūaī nao pō plei-pōnāng Ramōt-Gilead yōh. ⁵Tōdang ū truh laih, ū bōuh bing khua-moa ling-tōhan dō ber hrōm-hōbit. Ū lai tui anai, “Kāo hōmāo sa tōlōi pōtā kō ih, O’ khua git-gai hōi.”

Yēhu tōñā tui anai, “Kō hlōi pō amāng bing gōmōi lē?”

Ū lai-glai, “Kō ih yōh, O’ khua git-gai ah.”

⁶Tui anūn, Yēhu tōgū tōbiā mōng bing khua-moa anūn laih anūn mūt amāng sang. Giōng anūn, pō-pōala tuh ia-jāo bōi akō Yēhu laih anūn pōhaih tui anai, ‘Anai yōh jing tōlōi Yahweh O’i Adai bing Israel lai: Kāo trōč ih jing pōtao kō bing anā-plei Kāo Israel. ⁷Ih khōm pōrai hī abih sang-anō pōtao Ahab jing khua ih anūn. Tui anūn, Kāo či rū-nua kō drāh bing ding-kōna Kāo, jing bing pō-pōala, laih anūn at rū-nua kō abih-bang bing ding-kōna Yahweh, jing bing hōbia H’Yēzebel hōmāo ngā tuh drāh gōñu laih mōn. ⁸Abih-bang sang-anō Ahab či rām-rai. Kāo či pōrai hī bing dāh-rōkōi mōng sang-anō ū amāng bing Israel, wōt-häng bing tōdu-rōmōn bōdah bing būn-rin yōh.

⁹Kāo či ngā kō sang-anō pōtao Ahab hrup häng Kāo hōmāo ngā laih kō sang-anō pōtao Yarobam anā dāh-rōkōi Nebat laih anūn at hrup häng tōlōi Kāo ngā laih kō sang-anō pōtao Baasa anā dāh-rōkōi Ahiyah mōn. ¹⁰Bō kō hōbia H’Yēzebel, khul asāo či kē-bōng ū bōi dāng-hōma amāng plei Yizreel laih anūn bū hōmāo hlōi pō nao dōr ū

ôh.” Laih kɔ̄ pô-pōala pōhaih tɔ̄lɔ̄i anün, ŋu pôk bah-amǟng häng ðuāi h̄i mɔ̄tam yōh.

¹¹Tɔ̄dang Yêhu wɔ̄t glāi pō b̄ing ḡop ŋu jing b̄ing khua-moa anün, sa čô amǟng b̄ing gōñu tɔ̄ña tui anai, “Abih-bang tɔ̄lɔ̄i hiam-klǟ m̄? Yua-hōget pô hūt-dū anün rai hōduah ih l̄?”

Yêhu laī-glāi tui anai, “B̄ing gih thâo laih hōdrâ hrup häng pô anün laih anün khul mɔ̄ta-tɔ̄lɔ̄i pô anün pōhiǟp.”

¹²B̄ing gōñu laī tui anai, “Bu dj̄ō tui anün ôh. Ruai tɔ̄pâ b̄e kɔ̄ b̄ing gōmø̄i.”

Yêhu laī tui anai, “Anai yōh jing tɔ̄lɔ̄i ŋu laī kɔ̄ kâo m̄ø̄ng Yahweh tui anai: Kâo trô̄č b̄oi ih ngǟ pōtao kɔ̄ b̄ing Israel.””

¹³Gīöng anün, b̄ing gōñu jač-amač mǟ khul ao-jao gōñu l̄ang trûn b̄oi jōlan rōñan kiǟng kɔ̄ ŋu d̄ō-d̄ø̄ng b̄oi anün laih anün ayüp d̄i tɔ̄diǟp häng ur kraih tui anai, “Yêhu jing pōtao!”

Yêhu Pōdjai H̄i Pōtao Yôram Laih Anün Pōtao Ahazyah

¹⁴Tui anün, Yêhu jing ană Yêhôsaphat, tɔ̄čô Nimsi, črõng-sai pōkod̄ø̄ng glāi häng pōtao Yôram yōh.

Hlak anün, pōtao Yôram d̄ō pō plei Yizreel. Tɔ̄dang ŋu häng abih-bang b̄ing ling-tôhan Israel hlak blah pōgang plei-pōnâng Ramôt-Gilead pōkod̄ø̄ng glāi häng Hazaâl pōtao b̄ing Aram, ¹⁵yuakō b̄ing Aram hōmâo pōrø̄ka h̄i laih ŋu amǟng tɔ̄lɔ̄i pōblah anün. Tui anün, pōtao Yôram hōmâo wɔ̄t glāi laih pō plei Yizreel kiǟng pōhlaō h̄i ruă̄rø̄ka ŋu anün.

Tui anün, Yêhu laī häng b̄ing khua-moa ŋu tui anai, “Tɔ̄dah b̄ing gih kiǟng kɔ̄ kâo jing pōtao, anäm brōi ôh hl̄oi pô tɔ̄biǟ ðuāi h̄i m̄ø̄ng plei Ramôt-Gilead anai kiǟng nao ruai tɔ̄lɔ̄i pōthâo-phrâo pō plei Yizreel.” ¹⁶Gīöng anün, ŋu d̄i b̄oi rōdêh-aseh ŋu nao pō anih Yizreel yuakō Yôram hlak pōd̄oi pō anih anün yuakō ŋu aka suaih ôh, laih anün Ahazyah jing pōtao b̄ing Yudah å̄t trûn nao čuă̄ ŋu pō anün m̄ōn.

¹⁷Tɔ̄dang pô kōčǟng d̄ō-d̄ø̄ng b̄oi sang-kotǖm amǟng plei Yizreel buh Yêhu wɔ̄t-häng ling-tôhan rai, ŋu laī-pōthâo kraih kɔ̄ pōtao tui anai, “Kâo buh b̄ing ling-tôhan hlak rai.”

Yôram pōđar tui anai, “Pōkiāō b̄e sa čô tôhan-aseh nao čokǟ laih anün tɔ̄ña tui anai: B̄ing gih rai häng tɔ̄lɔ̄i rōnük-rōnua m̄?”

¹⁸Pô tôhan-aseh anün ðuāi nao čokǟ Yêhu laih anün tɔ̄ña tui anai, “Anai yōh jing tɔ̄lɔ̄i pōtao tɔ̄ña: B̄ing gih rai häng tɔ̄lɔ̄i rōnük-rōnom m̄?”

Yêhu laī-glāi tui anai, “Tôlɔ̄i rōnük-rōnom bu těk dj̄ō häng ih ôh! D̄ō gah rõng kâo b̄e.”

Giöng anün pô tóhan kóčang amäng plei ruai kraih döng tui anai, “Ding-kóna nao truh laih po’ bing goñu, samõ ñu þu wört glaí ôh.”

¹⁹Tui anün, pøtao pøkiaõ nao sa čô tóhan aseh tal dua döng. Tødang ñu nao truh po’ bing Yêhu, ñu tóña tui anai, “Anai jing tolroi pøtao tóña: Bing gih rai häng tolroi ronük-ronom mõ?”

Yêhu lai-glaí tui anai, “Tolroi ronük-ronom þu ték djö häng ih ôh! Dõ gah röng kâo bë.”

²⁰Pô kóčang ruai glaí kraih döng tui anai, “Ñu nao truh laih, samõ ñu þu wört glaí ôh. Kâo þuh hoðrä gai roðeh-aseh anün hrup häng hoðrä Yêhu ană ðah-rokoi Nimsi gai, yuako ñu gai roðeh roañ-mañ biä-mä.”

²¹Yôram poðar tui anai, “Prap-pre broi bë roðeh-aseh kô kâo.” Laih kô arång prap-pre broi laih, Yôram pøtao bing Israel laih anün Ahazyah pøtao bing Yudah dí tòbiä, rím čô bing goñu dí þoi roðeh-aseh ñu pô kiäng kô nao buþ Yêhu. Bing goñu buþ Yêhu þoi lön hoðma löm kô Nabôt moñuih Yizreel hlâo adih. ²²Tødang Yôram þuh Yêhu, ñu tóña tui anai, “Ih hoðmô rai häng tolroi ronük-ronom mõ, O’ Yêhu?”

Yêhu lai-glaí tui anai, “Hiûm dui hoðmô tolroi ronük-ronom lë, tødang abih-bang tolroi rih-räm laih anün tolroi pojao-gai ami ih H’Yêzebel hoðmô dõ laih jum-dar bing ta lë?”

²³Yôram wir ðuaï-koðdöp laih anün ñu ur kraih kô Ahazyah tui anai, “O’ Ahazyah, hoðmô tolroi poþblü pøtao!”

²⁴Giöng anün, Yêhu wä hraõ ñu laih anün poñäh djö Yôram koþläh-wäh bra ñu, hluh trün nao po’ hoðtai-boh ñu, tui anün ñu roðuh amäng roðeh-aseh ñu yôh. ²⁵Yêhu lai kô Bidkar, jing ding-kóna ñu, tui anai, “Yöng dí bë Yôram laih anün glöm müt amäng hoðma, jing hoðma ama ñu sua-mä möng Nabôt moñuih Yizreel hlâo adih. Sit ih hoðor yôh hiûm bing ta hlak dí hröm þoi roðeh-aseh gah röng kô Ahab jing ama ñu tødang Yahweh poðaih lai-lui-hlâo laih kô Ahab tui anai: ²⁶Tôm-brøi kâo þuh drah Nabôt wört-häng drah bing ană ðah-rokoi ñu, tui anün sit Kâo åt či ngä broi kô ih kla glaí kô drah anün þoi lön hoðma anai mõn.” Giöng anün, Yêhu lai döng häng Bidkar tui anai, “Yöng dí bë atâo Yôram laih anün glöm müt amäng hoðma anün tui-häng boh-hiäp Yahweh lai laih.”

²⁷Tødang Ahazyah, jing pøtao bing Yudah, þuh hoðget-tolroi hoðmô truh laih, ñu ðuaï-koðdöp þoi joðan dí nao po’ plei Bêt-Haggan. Samõ Yêhu kiaõ tui ñu laih anün ur kraih häng bing ling-tóhan ñu tui anai, “Poðjai hî ñu mõn!” Tui anün, bing goñu poðøka hî Ahazyah amäng roðeh-aseh gõ tødang gõ dí nao joðan čü jë anih Gur jing jë plei-poñäng Yibleam, samõ gõ ðuaï-koðdöp po’ plei-poñäng Megidô laih anün djai hî po’ plei

anün. ²⁸Bing ding-kɔna gɔ̄ ba glai gɔ̄ wōt-hāng rōdēh-aseh gɔ̄ nao pō plei Yerusalaim laih anün dōr hī gɔ̄ hrōm hāng bing oī-adon ū, jing amāng pōsat bōi Plei Dawid yōh.

²⁹Amāng thün tal pluh-sa rōnük Yōram anā dāh-rōkōi Ahab, Ahazyah hōmāo jing laih pōtao kō bing Yudah.

Toloi Pōdjai Hōbia H'Yēzebel

³⁰Giōng anün, Yēhu nao pō plei Yizreel. Tōdang H'Yēzebel hōmū kō tolōi anün, ū pik mōta ū, pōhrōp bōk ū laih anün lāng trün mōng sa boh amāng-phā pō glōng.

³¹Tōdang Yēhu mūt bōi amāng-jāng plei, H'Yēzebel tōñā tui anai, “Ih hōmāo rai hāng tolōi rōnük-rōnua mō, O' Zimri hōi,” jing pō pōdjai hī laih khua ih?”

³²Yēhu lāng dī pō amāng-phā laih anün pōhiāp kraih tui anai, “Hlōi jing pō dō gah kāo lē? Hlōi lē?” Hōmāo dua klāo cō bing khua-moa sang pōtao lāng trün bōi ū.

³³Yēhu pōdar kō bing gōñu tui anai, “Glōm trün ū bē!” Tui anün, bing gōñu glōm trün H'Yēzebel laih anün dōđa drah ū kōčai nao pō pōnāng-plei laih anün pō khul aseh yōh. Laih anün khul aseh Yēhu juă-jōlit hī gō̄ gah yū cōp-tōkai gōñu.

³⁴Yēhu mūt nao bōng hāng mōñum amāng sang pōtao. Giōng anün ū pōtā tui anai, “Blōng broi bē kō dāh-kōmōi hōtōm-pāh anün laih anün nao dōr hī bē ū, yuakō ū jing anā dāh-kōmōi pōtao.” ³⁵Samō tōdang bing gōñu tōbiā kiāng nao dōr ū, bing gōñu hōduah bū būh ôh, kōnōng būh tōlang akō, laih anün plā tōkai tōngan ū dōč.

³⁶Bing gōñu wōt glai ruai kō khua gōñu Yēhu, samō Yēhu lai tui anai, “Anai yōh jing boh-hiāp Yahweh hōmāo pōhiāp laih mōng ding-kōna Ņu Éliyah mōnuih Tisbe tui anai: Bōi lōn hōma anih Yizreel anai yōh khul asāo cī kē-bōng hī droi-jan H'Yēzebel.

³⁷Droi-jan H'Yēzebel cī jing hī kar hāng kōmōk bōi lōn-tōnah, jing amāng lōn hōma bōi jum-dar plei Yizreel yōh, tui anün yōh bū hōmāo hlōi pō ôh dūi thāo kōnāl droi-jan H'Yēzebel.”

10

Toloi Pōdjai Hī Sang-Anō Pōtao Ahab

¹Hlak anün, amāng plei Samaria hōmāo tōjuhpluh cō bing anā dāh-rōkōi Ahab. Tui anün, Yēhu cih hrā mōit nao pō plei-phūn Samaria jing kō bing anai: Bing khua-moa mōng plei Yizreel, bing kōng-tha plei Samaria laih anün bing rāk-rong anā-bā Ahab. Ņu lai tui anai: ²Bing anā dāh-rōkōi khua gih pōtao Ahab anün dō hrōm hāng bing gih laih

^{“9:31} H'Yēzebel iāu kō Yēhu jing Zimri yuakō Zimri hōmāo pōdjai hī laih pōtao bing Israel anān gō Elah hlāo adih (1 Bing Pōtao 16:9).

dǒng ƀing gih ăt hōmāo khul aseh, rōdēh-aseh, plei kōđōng-kōjāp wōt-hăng khul gōnam-blah mōn. Tui anūn, tōdang hră anai truh laih pō ƀing gih, ³ruāh-mă bě sa čō ană ḫah-rōkōi khua gih jing pō djō năng hloh laih anūn broi bě ū jing pōtao ƀoi grē-pōtao ama ū. Giōng anūn, pōgang broi bě kō sang-anō khua gih Ahab anūn.

⁴Samō ƀing goñu huī-brāl laih anūn laī tui anai, “Tōdah dua čō pōtao Yōram hăng Ahazyah kōn duī pōkōdōng glaī hăng ū mōn, hiūm ƀing ta duī lē?”

⁵Tui anūn, pō khua wai bruă pōtao amăng sang-pōtao, pō khua prōng plei Samaria, ƀing kōng-tha laih anūn ƀing răk-rōng ană-bă Ahab moit nao tōlōi pōhiāp anai kō Yēhu: Bing gōmoi jing ƀing ding-kōna ih laih anūn ƀing gōmoi či ngă tui hăng tōlōi ih pōtă yōh. Bing gōmoi ƀu či ruāh-mă hlōi pō ôh jing pōtao, ih ngă bě hōget-tōlōi ih pōmīn jing tōlōi hiam hloh.

“Giōng anūn, Yēhu čih moit glaī kō ƀing goñu hră tal dua tui anai: Tōdah ƀing gih jing ƀing dō gah kāo laih anūn či tui-gūt kāo, djă rai bě pō kāo abih khul akō ƀing ană ḫah-rōkōi khua gih amăng plei Yizreel hroī pōgi ƀoi mōng anai.

Hlak anūn, tojuhpluh čō ƀing ană pōtao anūn hlak dō hrōm hăng ƀing kōdrūh-kōang amăng plei-phūn anūn, jing ƀing pōhrām broi kō ƀing ană pōtao anūn. ⁷Tui anūn tōdang hră anūn truh laih, ƀing khua-moa anūn mă pōbut pōdjai hī ƀing ană pōtao anūn yōh, abih-bang jing tojuhpluh čō. Bing goñu pioh khul akō ƀing gō amăng khul bai laih anūn moit nao pō Yēhu amăng anih Yizreel adih. ⁸Tōdang ƀing ba rai khul akō anūn truh laih, sa čō pō laī-pōthāo nao ruai hăng Yēhu tui anai, “Bing goñu hōmāo ba rai laih khul akō ƀing ană pōtao.”

Giōng anūn, Yēhu pōdar tui anai, “Pōkōm bě khul akō anūn jing hī dua ƀūl ƀoi amăng-jang mūt nao amăng plei hlōng truh kō mōguah.”

⁹Amăng mōguah hroī tō-tui, Yēhu tōbiā nao. Nu dō-dōng ƀoi anăp ƀing ană-plei laih anūn laī tui anai, “Bu djō ƀing gih ôh jing ƀing hōmāo tōlōi soh. Kāo yōh jing pō pōblū hī khua kāo pōtao Ahab laih anūn pōdjai hī ū, samō hlōi pō pōdjai hī abih-bang mōnuh anai lē? ¹⁰Tui anūn broi thāo-krān bě, rīm boh-hiāp Yahweh hōmāo pōhiāp pōkōdōng glaī laih hăng sang-anō Ahab leng kō krep-truh soh-sel. Yahweh hōmāo ngă laih tōlōi Nu ƀuān mōng ding-kōna Nu Éliyah.” ¹¹Giōng anūn, Yēhu pōdjai hī abih-bang ƀing dō glaī amăng sang-anō Ahab ƀoi anih Yizreel anūn, wōt-hăng abih-bang ƀing khua Ahab, ƀing giăng-mah ū laih anūn ƀing khua ngă yang ū. Yēhu ƀu pioh hlōi pō dō hōdip ôh.

¹²Laih kō anūn, Yēhu tōbiā anăp nao pō anih Samaria. Tōdang ū truh pō plei Bêt-Êked, jing anih ƀing wai triu, ¹³nu būp đōđa ƀing adōi-ai Ahazyah jing pōtao ƀing Yudah laih anūn ū tōña tui anai, “Hlōi ƀing gih jing lē?”

Bing goňu lai-glač tui anai, “Bing goňmōi jing ḥing adōi-ai Ahazyah. Bing goňmōi rai kiăng pohiăp-kokuh hăng ḥing sang-anō pōtao wōt-hăng pōtao-hōbia H’Yēzebel mōn.”

¹⁴Yēhu pođar tui anai, “Mă hođip ḥing goňu bě!” Tui anūn, ḥing goňu mă ba ḥing gđ pō ia-dōmün jě plei Bêt-Êked laih anūn pōdjai hī abih-bang păpluh-dua čō pō anūn. Yēhu ᲃu pioh hođip hlōi pō ôh.

¹⁵Laih kō ňu đuač mōng anūn, Yēhu buđp Yēhōnadab, jing ană đah-rokōi Rekab, tōdang gđ rai kiăng kō buđp ňu. Yēhu pohiăp-kokuh hăng gđ laih anūn tōna tui anai, “Ih dō gah kāo kar hăng kāo dō gah ih mō?”

Yēhōnadab lai-glač, “O’ djō yōh.”

Yēhu lai tui anai, “Tōdah tui anūn, yōr tōbiă bě tōngan ih kō kāo.” Laih anūn gđ ngă tui, Yēhu djru gđ dī bōi rōdēh-aseh hrōm-hăng ňu yōh. ¹⁶Yēhu lai tui anai, “Rai bě hăng kāo laih anūn lăng bě tōlōi kāo hur-har kō Yahweh.” Tui anūn yōh, ňu broi gđ dī bōi rōdēh-aseh hrōm-hăng ňu.

¹⁷Tōdang Yēhu truh pō anih Samaria, ňu pōdjai hī abih-bang ḥing mōnuh dō glač amăng sang-anō Ahab. Ņu pōrai hī ḥing sang-anō Ahab tui-hăng boh-hiăp Yahweh hōmāo pohiăp laih hăng Êliyah.

Pōtao Yēhu Pōdjai Hī Bing Mă-Bruă Kō Yang Baal

¹⁸Giōng anūn, Yēhu iāu pođut glač abih-bang ană-plei plei Samaria laih anūn pohiăp hăng ḥing goňu tui anai, “Ahab kōkuh-pōpū kō yang-rođbang Baal kōnōng biă đōč, samō Yēhu anai či kōkuh-pōpū kō yang anūn lu hlōh yōh.” ¹⁹Ră anai iāu-pođut bě abih-bang ḥing pō-pōala yang-rođbang Baal, abih-bang ḥing mă-bruă kō ňu laih anūn abih-bang ḥing khua ngă yang ňu mōn. Anăm broi hlōi pō amăng ḥing goňu rōkūt hī ôh yuako kāo či pōyōr sa goňam ngă yang prōng kō yang-rođbang Baal. Hlōi pō ᲃu rai ôh, ňu anūn ᲃu či hođip dōng tah.” Samō Yēhu ngă mōneč blōr anai kiăng pōrai hī abih-bang ḥing mă-bruă kō yang-rođbang Baal yōh.

²⁰Yēhu ăt pōtă tui anai mōn, “Ruăh bě hrōi laih anūn pōkra bě tōlōi kōkuh-pōpū kō yang-rođbang Baal.” Tui anūn, ḥing goňu ngă tui yōh. ²¹Giōng anūn, Yēhu broi mōnuh nao lai-pōthāo amăng djōp čar Israel, laih anūn abih-bang ḥing mă-bruă kō yang-rođbang Baal rai. Bu hōmāo hlōi pō dō glač ôh. Bing goňu mūt amăng sang yang-rođbang Baal tōl sang anai bă hăng mōnuh mōng gah anai sang truh pō gah adih yōh. ²²Giōng anūn, Yēhu pōtă kō pō răk-wai ao pioh kō tōlōi kōkuh-pōpū tui anai, “Ba rai bě abih-bang khul ao-phyung kō ḥing mă bruă yang-rođbang Baal anai.” Tui anūn, gđ ba tōbiă khul ao anūn kō ḥing goňu yōh.

²³Giồng anün, Yêhu hăng Yêhônadab jing ană đah-rokoi Rekab müt nao amăng sang yang-robang Baal. Yêhu lai kơ bing mă bruă Baal tui anai, “Lăng jum-dar bě, sit bu hómâo ôh bing mă bruă kơ Yahweh dō pø anai hröm hăng bing gih, kornögng bing mă bruă kơ yang-robang Baal đôc.” ²⁴Tui anün, bing goňu müt amăng anih kiäng po kra khul goňam ngă yang laih anün khul goňam-pøyor čuh. Hlak anün, Yêhu hómâo prap-pre lui laih sapänpluh cō dō gah róngiao kơ sang anün hăng tolroi pötä anai, “Kâo hómâo jao laih bing mă bruă kơ yang-robang Baal anün amăng tøngan gih. Tødah sa cō amăng bing goňu duař tolkaih hි, tui anün tolroi hødip pô broi kơ ūnuař-kodöp hි yoħ či poala kơ tolroi hødip pô duař tolkaih hි anün.”

²⁵Tødang Yêhu hómâo pøyor hි laih goňam-pøyor čuh, ūn tubiă nao pođar kơ bing tolhan-gak wört-hăng bing khua-moa tui anai, “Müt bě laih anün pođjai hි bing goňu, anäm broi sa cō duař tolkaih hි ôh.” Tui anün, bing goňu porai hි bing mă bruă yang-robang Baal anün hăng đao-gûm. Bing tolhan-gak laih anün bing khua-moa glöm tubiă hි atão-djai gah róngiao kơ sang anün, laih anün bing goňu müt pø anih gah lám hlo hám sang yang-robang Baal anün yoħ. ²⁶Bing goňu ba tubiă khul tømëh yang mõng sang yang-robang Baal laih anün čuh-porai hි. ²⁷Bing goňu át taih-porai hි tømëh yang-robang Baal laih anün pođluh hි sang yang-robang Baal anün. Tødoi kơ anün bing ană-plei pojing hි anih anün jing anih juă-glai hlõng truh kơ tă anai^v yoħ.

²⁸Tui anün yoħ, Yêhu porai hි laih yang-robang Baal mõng bing Israel. ²⁹Samō ūn bu wir duař ataih hි ôh mõng khul tolroi soh Yarobam ană đah-rokoi Nebat anün, jing tolroi soh ūn ba bing Israel ngă tui mõn, anün jing tolroi bing goňu kókuh-popü kơ khul rup ană rømô mah bori plei-poňang Béthél laih anün bori plei-poňang Dan.

³⁰Yahweh pohiäp hăng Yêhu tui anai, “Yuakø ih hómâo pođgiöng hiam hි laih høget-tolroi jing djø bori anăp Kâo, jing tolroi ih hómâo porai hි laih sang-anö Ahab tui hăng abih-bang tolroi Kâo kiäng kơ ngă, tui anün bing kornung-djuai ih či dō ngă pođao bing Israel truh kơ ronük tal pă yoħ.” ³¹Samō Yêhu bu räng-poňen ngă tui ôh tolroi juăt Yahweh O'i Adai bing Israel hăng abih pran-jua ūn. Nu bu wir duař ataih hි ôh mõng tolroi soh Yarobam, jing tolroi ūn hómâo dui-ba laih bing Israel ngă tui tolroi soh anün mõn.

³²Amăng ronük anün, Yahweh čordëng hroă anet glař guai-lön bing Israel. Tui anün, Hazaël, jing pođao bing Aram, blah-juă bing goňu amăng djøp guai-lön goňu yoħ, ³³jing abih-bang tring Gilead hăng tring Basan gah ngö kơ krong Yurdan laih anün truh po plei Arôér jě anih čroh-ia Arnôn gah thung. Anün jing anih-lön bing kornung-djuai Gad,

---

^v10:27 Kočrâo kơ ronük aräng čih rai hră anai.

Reuben laih anün Manasseh yōh.

³⁴Bōr kōr khul tōlōi truh pōkōn dōng amāng rōnūk Yēhu wai-lāng, wōt-hāng abih-bang tōlōi ū ngā laih hrōm-hāng tōlōi duī-hī ū, arāng čih pioh laih amāng hrā bruā-mōnuā bing pōtao Israel.

³⁵Tōdang Yēhu tōr-pran, arāng dōr ū amāng plei Samaria laih anün Yēhōahaz anā dāh-rōkōi ū tō-tui ū jing pōtao. ³⁶Khul thūn Yēhu wai-lāng bing Israel amāng plei-phūn Samaria jing duaplūh-sapān thūn.

11

H’Athalyah Jing Hōbia-Pōtao Lōn-Čar Yudah

(2 Hrā-Ruai 22:10-23:15)

¹Tōdang H’Athalyah jing amī pōtao Ahazyah būh anā dāh-rōkōi ū djai laih, ū čōdōng pōdjai hī abih-bang sang-anō pōtao yōh. ²Samōr H’Yēhōseba,^w jing anā dāh-kōmōi pōtao Yēhōram laih anün jing amai Ahazyah, mā-pōduāi hī hōgōm Yōas anā dāh-rōkōi Ahazyah mōng bing anā-pōtao, jing bing H’Athalyah jē či pōdjai hī. Nu ba nao gōr wōt-hāng pō čem-rōng gōr pō sa boh anih pīt kiāng kōr pōdōp hī gōr mōng yā gōr, H’Athalyah kiāng kōr gōr hoāi djai ôh. ³Tui anün, Yōas āt hōdip pōdōp bōi sang yang Yahweh hrōm-hāng pō čem-rōng ū amāng nām thūn tōdang H’Athalyah git-gai wai-lāng lōn-čar Yudah.

⁴Amāng thūn tal tōjuh rōnūk H’Athalyah git-gai, khua ngā yang Yehōyada broi arāng iāu rai bing khua git-gai tōhan rōtuh, jing bing gak-wai pōtao, āt jing bing Kar mōn, wōt-hāng bing khua git-gai tōhan gak sang pōtao laih anün ba rai bing gōr pō sang yang Yahweh. Nu pōkō-pōjing sa tōlōi pōgop hāng bing khua anün laih anün broi bing gōr būān-rōng bōi sang yang Yahweh. Giōng anün, ū pōrōdāh anā dāh-rōkōi pōtao kō bing gōr yōh. ⁵Nu pōdar kō bing gōr tui anai, “Anai yōh tōlōi bing gih khōm ngā, jing klāo tōpul amāng bing gih či mā bruā bōi hroī Sabat tui anai: Tōpul tal sa amāng bing gih khōm gak-wai sang-pōtao; ⁶tōpul tal dua bōi amāng-jāng Sur,^x laih anün tōpul tal klāo dō gah rōng kō bing gak pōkōn kiāng kōr gak-wai sang yang. ⁷Dua tōpul amāng bing gih, jing bing bū hōmāo bruā-jao ôh amāng hroī Sabat, abih-bang goñu khōm gak-wai sang yang broi kō pōtao yōh. ⁸Rīm čō amāng bing gih djā bē goñam-pōblah amāng tōngan laih anün pōdō bē gih pō jum-dar pōtao. Tōdah hōmāo hlōi pō kiāng mūt amāng anih bing gih dō, pōdjai hī bē pō anün. Pō anih pā pōtao nao, bing gih

^w11:2 H’Yēhōseba āt jing bōnai pō khua ngā yang prōng hloh Yehōyada mōn (2 Hrā-Ruai 2:11).

^x11:6 Amāng-jāng Sur anai pōkāh-pōphā sang-pōtao hāng sang yang.

khōm dō jě pōtao pō anih anūn yōh.”

⁹Bing khua git-gai khul tōpul ling-tōhan rōtuh ngā tui-hāng tōlōi khua ngā yang Yehōyada pōtā. Rīm čō khua djā ba rai ling-tōhan ū pō khua ngā yang Yehōyada. Khul tōpul anūn jing bing juāt mǎ bruā laih anūn juāt pōdōi amāng hrōi Sađat. ¹⁰Giōng anūn, Yehōyada mǎ ba rai mōng sang pioh goñam sang yang khul tōbāk hāng khiol lōm kō pōtao Dawid hlāo adih laih anūn pha-brōi kō bing khua git-gai ling-tōhan. ¹¹Bo kō bing gak-wai, rīm čō bing goñu djā goñam-pōblah amāng tōngan, pōdō goñu pō jum-dar pōtao, jing bōi anih jě kōnuł ngā yang laih anūn bōi gah anāp sang yang, čōdōng mōng anih gah thūng hlōng truh pō anih gah dūr sang yang yōh.

¹²Yehōyada ba tōbiā anā đah-rokōi pōtao mōng anih ū dō laih anūn troā brōi đōän-pōtao bōi akō gō. Ņu āt jao brōi kō gō hrā čih glař tōlōi pōgop Yahweh laih anūn pōhaih gō jing pōtao. Bing goñu trōč ia bāo-mōnguř bōi pōtao laih anūn bing anā-plei pāh tōngan ur-dreo tui anai, “Brōi kō pōtao hōdip sui!”

¹³Tōdang H’Athalyah hōmūr dōnai mōng bing tōhan gak laih anūn mōng anā-plei, ū tōbiā nao tañ pō sang yang Yahweh jing anih bing goñu pojōnum yōh. ¹⁴Ņu lāng būh pōtao pō anūn hlak dō-dōng jě tōmēh Sang Yang tui hāng tōlōi phiān. Bing khua-moa hāng bing ayüp tōdiāp dō jě pōtao laih anūn abih-bang mōnuh lu pojōnum mōng anih-lōn Yudah āt hōk-kōdōk hāng ayüp dī khul tōdiāp. Giōng anūn, H’Athalyah hil biā-mā hek hī ao-phyung ū laih anūn ur dī, “Tōlōi pōblū! Tōlōi pōblū!”

¹⁵Khua ngā yang Yehōyada hōmāo pōtā laih tui anai, “Bu dūr pōdjai hī ôh H’Athalyah amāng sang yang Yahweh.” Tui anūn, ū pōđar kō bing khua ling-tōhan wai-lāng abih-bang ling-tōhan tui anai, “Ba pōđuāi hī bē H’Athalyah tōbiā mōng tōroai^y anih bing ling-tōhan laih anūn pōdjai hī hāng đao bing hlōi pō kiăng pōklaiah hī ū.” ¹⁶Tui anūn, bing goñu wāng-dar hāng kōsung mǎ ba H’Athalyah pō amāng-jāng Aseh, jing jōlan aseh müt nao pō sang-pōtao laih anūn pō anih anūn yōh bing goñu pōdjai hī ū.

Khua Ngā Yang Prōng Hloh Yehōyada Pōkō Glař Dua Tōlōi Pōgop

(2 Hrā-Ruai 23:16-21)

¹⁷Giōng anūn, Yehōyada pōkō sa tōlōi pōgop tōng-krah Yahweh hāng pōtao hrōm-hāng bing anā-plei, jing tōlōi bing goñu či dō tōng-ten hāng Yahweh yōh. Ņu āt pōkō sa tōlōi pōgop tōng-krah pōtao hāng bing anā-plei mōn. ¹⁸Giōng anūn, abih-bang bing mōnuh lu amāng anih-lōn anūn nao pō sang yang-robang Baal laih anūn pōglūh pōrai

^y11:15: Anai āt jing “rōh, glong” mōn.

hī. Bing goňu taih pōrai hī khul kōnūl ngă yang laih anūn pōphač hī khul rup-trah. Bing goňu āt pođjai hī mōn Mattan jing khua ngă yang-rođbang Baal bōi gah anăp khul kōnūl ngă yang.

Giöng anūn, khua ngă yang Yehôyada broi bing ling-tōhan gak-wai bōi sang yang Yahweh yōh.¹⁹ Nu djă ba hröm-hăng ū bing khua git-gai ling-tōhan rōtuh, jing bing gak-wai pōtao, āt jing bing Kar mōn, hröm-hăng bing tōhan gak sang pōtao laih anūn abih-bang bing mōnuh lu amăng anih-lōn anūn. Giöng anūn, bing goňu ba trūn pōtao mōng sang yang Yahweh müt amăng sang-pōtao tui hăng jołan amăng-jāng bing gak juăt nao rai laih anūn, pōtao Yōas dō bēr bōi grē-pōtao amăng sang-pōtao.²⁰ Tui anūn, abih-bang bing mōnuh lu anūn hōk-mōak yōh. Amăng plei-phūn Yerusalaim jing hī rōnūk-rōnom yuakō arăng hōmāo pođjai hī laih H'Athalyah hăng đao bōi sang-pōtao.

²¹Yōas hlak tōjuh thün tōdang ū čōdōng ngă pōtao.

12

Yōas Jing Pōtao Lōn-Čar Yudah

(2 Hră-Ruai 24:1-16)

¹Amăng thün tal tōjuh rōnūk Yēhu, Yōas jing pōtao bing Yudah laih anūn ū wai-lăng amăng plei Yerusalaim păpluh thün. Anăn amī ū jing H'Zibiah, mōng plei Bêér-Seba. ²Yōas ngă hōđom tolroi djō bōi anăp Yahweh amăng abih rōnūk ū jing pōtao tui hăng khua ngă yang prōng hloh Yehôyada pōtō-lăi kō ū. ³Wōt-tōdah tui anūn, ū bū pōrai hī ôh khul anih glōng kōkuh-pōpū kō yang-rođbang laih anūn bing ană-plei Yudah āt dō pōyōr khul gōnam ngă yang hăng čuh gōnam bāo-mōnguři mōn bōi anih anūn.

⁴Yōas lai kō bing khua ngă yang tui anai, “Pođut glař bě abih-bang prák bing ană-plei ba rai pō sang yang Yahweh, jing khul gōnam-pōyōr rōgoh-hiam, wōt-tōdah khul prák anūn jing prák pođut glař mōng tolroi yap anăn, bōdah prák mă-tū tōdang arăng būän-rōng bōdah prák arăng pōyōr rōngai kō sang yang yōh.⁵ Broi rīm čō khua ngă yang mă-tū bě prák mōng sa čō amăng bing djru-pōyōr laih anūn yua bě prák anūn kiăng kō pōkra glař hođet-tolroi rām amăng sang yang Yahweh anūn.”

“Samō truh kō thün tal duapluh-klāo amăng rōnūk pōtao Yōas, bing khua ngă yang āt aka čōdōng pōkra glař ôh sang yang anūn.⁷ Hōnūn yōh, pōtao Yōas iāu rai khua ngă yang prōng hloh Yehôyada wōt-hăng bing khua ngă yang pōkōn laih anūn tōña tui anai, “Yua-hođet bing gih aka pōkra ôh tolroi rām amăng sang yang lě? Anăm mă-tū dōng tah prák mōng bing djru-pōyōr kō gih pō, samō jao hī bě tolroi djru anūn kō bruă pōkra glař sang yang.”⁸ Tui anūn, bing khua ngă yang tū-ř tolroi pōtao lai. Tui anūn,

bing goñu þu či mă-tŭ prák măng bing moñuih anün dăng tah laih anün goñu pô kón či poñra loi sang yang anün.

⁹Kordai glař, khua ngă yang Yehôyada mă sa boh hip, þoh amăng anet þor gah ngö kornop hip anün. Nu pioh hip anün jě þor kornul ngă yang, jing gah hoñuă yoh tordang müt nao poñ bah-amăng amăng sang yang Yahweh. Bing khua ngă yang, jing bing dō wai bah-amăng, pioh müt amăng hip anün abih-bang prák bing ana-plei ba rai kó sang yang Yahweh. ¹⁰Bor mōng pă bing goñu þuh hoñmâo lu prák biă-mă laih amăng hip anün, pô khua čih-hră poñtao laih anün khua ngă yang pröng hloñ rai yap khul prák aräng hoñmâo djru-poñor laih kó sang yang Yahweh laih anün bing goñu pioh amăng khul kordung yoh. ¹¹Tordang bing goñu poñkă laih khul prák anün, bing goñu jao kó bing gröng-gläm kó bruă poñra glař sang yang Yahweh. Bing goñu yua khul prák anün yoh kiäng kó kla broi bing mă bruă poñra glař sang yang Yahweh anün. Anün jing bing trah-koyâo, ¹²bing khät-boh-poñtâo laih anün bing man-poñdöng. Bing goñu át blor koyâo häng boh-poñtâo aräng khät laih kiäng kó poñra glař sang yang Yahweh laih anün kla abih-bang tolroi poñhoăc poñkön dăng kiäng poñra glař sang yang anün.

¹³Bor kó khul prák aräng ba rai poñ sang yang, bing goñu þu pioh kó poñra khul bröng amrăk, gai-kep apui, mōng pioh añañ, tordiap þodah khul goñam-yua mah amrăk kó sang yang Yahweh ôh, ¹⁴samð khul prák anün kornöng pioh kla kó bing mă-bruă, jing bing poñra glař sang yang anün döç yoh. ¹⁵Yuakor bing khua git-gai bruă anün jing bing ngă torpă soh-sel, tui anün khua čih-hră poñtao häng khua ngă yang pröng hloñ þu khom kiäng kó hoñmâo pô yap laih anün kla prák kó bing mă-bruă ôh. ¹⁶Bor kó khul prák măng goñam-poñor yuakor tolroi soh laih anün goñam-poñor yuakor tolroi soh-djor, bing goñu þu poñmüt hröm häng goñam poñor sang yang Yahweh ôh, yuakor khul prák anün lom kó bing khua ngă yang yoh.

¹⁷Hlak roñuk anün, Hazaél poñtao bing Aram dř rai koñsung-blah plei-poñang Gat laih anün mă-tŭ hí. Giöng anün, nu wir nao kiäng kó koñsung-blah plei-phün Yerusalaim yoh. ¹⁸Tui anün, Yôas poñtao bing Yudah mă poñbut glař abih-bang goñam roñgoh-hiam bing oñ-adon nu Yêhôsaphat, Yêhôram laih anün Ahazyah, jing bing poñtao Yudah, hoñmâo poñor laih hlão adih hröm-häng khul goñam broi-poñor nu pô hoñmâo poñor laih mõn, laih anün abih-bang mah nu hoñmâo amăng khul anih dram-goñam sang yang Yahweh häng sang-poñtao. Giöng anün, nu moit abih-bang goñam anün kó Hazaél poñtao bing Aram. Tui anün, Hazaél þu koñsung-blah plei Yerusalaim ôh.

¹⁹Bor kó khul tolroi truh poñkön dăng amăng roñuk Yôas wai-läng woñt-häng abih-bang tolroi nu ngă laih, aräng čih pioh laih amăng hră bruă-moñuă bing poñtao Yudah. ²⁰Bing khua-moa Yôas ngă moñeç poñkordöng glař häng nu laih anün poñdjai hí nu þor anih

kordong Bet Millô, bori jołan trün nao po anih Silla.²¹ Bing khua-moa pođjai hī Yōas anün jing Yōzabad ană đah-rokoi Simeat laih anün Yēhōzabad ană đah-rokoi Sōmér. Tordang ū djai, arāng dor ū hröm-hāng bing ɔi-adon ū amāng Plei Dawid laih anün ană đah-rokoi ū Amazyah tō-tui ū ngă pođao.

13

Yēhōahaz Ngă Pođao Lōn-Čar Israel

¹Yēhōahaz ană đah-rokoi Yēhu jing pođao bing Israel amāng thün tal duapluh-klāo ronük Yōas ană đah-rokoi Ahazyah ngă pođao bing Yudah. Pođao Yēhōahaz wai-lāng amāng plei-phūn Samaria tōjuh thün,² laih anün ū ngă tōlōi sat-bai bori anăp Yahweh. Ū duař tui khul tōlōi soh Yarobam ană đah-rokoi Nebat ngă laih, jing tōlōi ū ba bing Israel ngă tui mōn. Yēhōahaz bu wir duař ataih hī ôh mōng khul tōlōi soh-sat anün.
³Tui anün, Yahweh hil pođodřng glař hāng bing Israel laih anün jao hī bing gō dō gah yū tōlōi dui Hazaēl pođao bing Aram hröm-hāng tōlōi dui Benhadad, ană pođao bing Aram anün, amāng sui ronük biă-mă.

⁴Giōng anün, Yēhōahaz kwuř-rokāo hāng Yahweh laih anün Yahweh hōmū ū, yuakō Ņu buh laih pođao bing Aram kōtř-juă bing Israel tōnap biă-mă.⁵ Yahweh phabroï sa čō pō pođlaih kō bing Israel, tui anün bing goňu tōklaih hī mōng tōlōi dui bing Aram. Tui anün, bing Israel hōđip ronük-ronua hrup hāng hlāo adih yōh.⁶ Samō bing goňu bu wir duař ataih hī ôh mōng khul tōlōi soh sang-anō Yarobam, jing tōlōi ū hōmāo ba laih kō bing Israel ngă tui mōn. Sit bing Israel ngă tui tōlōi soh anün. Laih anün dōng, tōměh koyāo yang hođak-jrak H'Asērah át dō hōmāo amāng plei-phūn Samaria mōn.

⁷Amāng abih-bang bing ling-tōhan Yēhōahaz, kōnđng dō glař rōmapluh čō tōhan-aseh, pluh boh rōđēh-aseh laih anün sa-ro'bān čō ling-tōhan pođkōn, yuakō pođao Aram hōmāo pođai hī laih abih-bang ling-tōhan Israel pođkōn dōng laih anün juă-jolit pođonap hī bing gō kar hāng arāng juă bruih-lōn bori anih prāh-pođai yōh.

⁸Bō kō khul tōlōi truh pođkōn dōng amāng ronük Yēhōahaz git-gai wai-lāng wōt-hāng abih-bang tōlōi ū ngă laih, hröm-hāng tōlōi dui-hī ū, arāng čih pioh laih amāng hrā bruā-mōnuă bing pođao Israel.⁹ Tordang Yēhōahaz tōř-pran, arāng dōr ū amāng plei-phūn Samaria laih anün ană đah-rokoi ū Yēhōas tō-tui ū jing pođao.

Yēhōas Ngă Pođao Lōn-Čar Israel

¹⁰Amāng thün tal klāoplüh-tōjuh ronük Yōas ngă pođao bing Yudah, Yēhōas ană đah-rokoi Yēhōahaz jing pođao bing Israel amāng plei-phūn Samaria, laih anün ū git-gai

wai-lăng amăng pluh-năm thün. ¹¹Ñu ngă tolroi sat-bai þor anăp Yahweh laih anün þu wir ðuaï ataih hĭ ôh mĕng khul tolroi soh-sat Yarobam ană ðah-rokoi Nebat anün, jing tolroi ñu ba laih þing Israel ngă tui mĕn. Sit Yêhôas át tö-tui ngă tolroi sat-bai anün mĕn.

¹²Bor kɔ̄ khul tolroi truh pɔ̄kön dĕng amăng ronük Yêhôas wort-hăng abih-bang tolroi ñu ngă laih, hröm-hăng tolroi dui-hi ñu, jing tolroi ñu pɔ̄blah pɔ̄kodĕng glaï laih hăng Amazyah pɔ̄tao þing Yudah, arăng čih pioh laih amăng hră bruă-moñuă þing pɔ̄tao Israel. ¹³Tordang Yêhôas töi-pran, arăng dɔ̄r ñu amăng plei Samaria hröm-hăng þing pɔ̄tao Israel, laih anün ană ðah-rokoi ñu Yarobam tö-tui ñu ngă pɔ̄tao.

Tolroi Djai Pô-Poala Élisa

¹⁴Hlak anün, amăng ronük Yêhôas, pô-poala Élisa ruă-nuă kɔ̄tang biă-mă laih anün yuako tolroi ruă anün yoh gɔ̄ jĕ či töi-pran. Tui anün, Yêhôas pɔ̄tao þing Israel trün nao buþ gɔ̄ laih anün čok-hia þor anăp gɔ̄ tui anai, “O' khua kâo hoi! O' khua kâo hoi! Bing gai rödêh-aseh laih anün khul rödêh-aseh þing Israel át jĕ či ba pɔ̄ðuaï hĭ ih mĕn!”

¹⁵Élisa pɔ̄ðar tui anai, “Ba rai bĕ hrao ih hăng þrom hrao ih.” Yêhôas ngă tui tolroi Élisa pɔ̄ðar. ¹⁶Giöng anün, Élisa lai kɔ̄ pɔ̄tao þing Israel tui anai, “Djă bĕ hrao amăng tɔ̄ngan ih.” Tordang gɔ̄ mă rai laih, Élisa pioh tɔ̄ngan ñu þor tɔ̄ngan pɔ̄tao, ¹⁷laih anün ñu pɔ̄ðar dĕng tui anai, “Pök bĕ amăng-phă gah ngō anün.” Tui anün, gɔ̄ pök hĭ amăng-phă. Élisa pɔ̄ðar tui anai, “Pɔ̄năh bĕ!” Giöng anün, gɔ̄ pɔ̄năh yoh. Élisa pɔ̄haih, “Anün jing þrom-hrao Yahweh dui-hi, jing þrom dui-hi hloh kɔ̄ þing Aram yoh! Ih či pɔ̄rai hĭ hlom-þom þing Aram þor anih Aphêk yoh.”

¹⁸Giöng anün, ñu lai dĕng tui anai, “Mă bĕ khul þrom-hrao.” Pɔ̄tao mă dī khul þrom-hrao. Élisa pɔ̄ðar kɔ̄ gɔ̄ tui anai, “Taih bĕ þor lön.” Gɔ̄ taih trün klâo wort laih anün pɔ̄ðor hĭ. ¹⁹Moñuih O'i Adai hil kɔ̄ ñu hăng lai tui anai, “Ih năng kɔ̄ taih þor lön rōma þôdah năm wort, tui anün kăh ih či blah-pɔ̄rai dui-hi kɔ̄ þing Aram abih-bang. Samo ră anai ih či dui-hi þing goñu kɔ̄nõng klâo wort đoc yoh.”

²⁰Giöng anün, Élisa töi-pran laih anün arăng dɔ̄r ñu.

Hlak anün, hoñmâo þing ling-tohan Môab müt rai amăng lön-čar Israel kɔ̄ rím bɔ̄yan bɔ̄nga kiăng kɔ̄ wāng-blah. ²¹Hoñmâo sa wort, tordang þing Israel nao dɔ̄r sa čô moñuih djai, blip-blap þing goñu þuh þing ling-tohan Môab anün, tui anün þing goñu glom hĭ droi-jan moñuih djai anün müt amăng pɔ̄sat Élisa. Tordang droi-jan djai anün ték-djɔ̄ khul tollang Élisa, moñuih djai anün tɔ̄gū hɔ̄dip glaï dĕng yoh.

Bing Israel Pɔ̄blah Dui-Hi Kɔ̄ Bing Aram

²²Hazaēl pōtao bing Aram kōtū-juā bing Israel amāng abih rōnūk pōtao Yēhōahaz wai-lāng. ²³Samō Yahweh pap-khăp kō bing Israel laih anūn glūh pran-jua pōmīn-blōng kō bing gōr yuakō tōlōi pōgop Ņu pōjing laih hāng Abraham, Isāk laih anūn Yakōb hlāo adih. Tui anūn, mōng mōng anūn hlōng truh pō tā anai^z Yahweh bū kiāng pōrai hī ôh bing gōr bōdah lui-raih hī bing gōr dō ataih mōng anāp Ņu.

²⁴Tōdang Hazaēl pōtao bing Aram djai, anā dāh-rōkōi ū Benhadad tō-tui ū ngā pōtao. ²⁵Giōng anūn, Yēhōas anā dāh-rōkōi Yēhōahaz blah-mā glāi mōng Benhadad abih-bang plei-pla Hazaēl hōmāo mā laih hlāo adih mōng ama ū Yēhōahaz. Klāo wōt Yēhōas blah dūi-hī kō Benhadad, tui anūn yōh Yēhōas mā glāi khul plei-pla bing Israel.

14

Amazyah Ngā Pōtao Lōn-Čar Yudah

(2 Hră-Ruai 25:1-24)

¹Amāng thūn tal dua Yēhōas anā dāh-rōkōi Yēhōahaz ngā pōtao bing Israel, Amazyah anā dāh-rōkōi Yōas jing pōtao bing Yudah, ²tōdang ū hōmāo duaplūh-rōma thūn, ū cōdōng git-gai wai-lāng amāng plei Yerusalaim laih anūn ū git-gai wai-lāng duaplūh-duapān thūn. Anān amī ū jing H'Yēhōađin mōng plei Yerusalaim. ³Pōtao Amazyah ngā tōlōi djōr bōi anāp Yahweh, samō bū hrup hāng ɔi-adon ū Dawid hōmāo ngā laih ôh. Kōđai glāi, ū duař tui tōlōi pōhmutu ama ū Yōas amāng abih-bang tōlōi, ⁴khul anih glōng kōkuh-pōpū kō yang-rōbāng ū at bū pōglūh pōrai hī ôh, laih anūn bing anā-plei at dō pōyōr khul gōnam ngā yang hāng čuh gōnam bāo-mōnguī pō anih glōng anūn mōn.

⁵Tōdang lōn-čar ū at dō kōjāp amāng tōngan tōlōi dūi kōtang ū, ū pōdjai hī abih-bang bing khua-moa jing bing hōmāo pōdjai hī laih pōtao Yōas, jing ama ū, hlāo adih. ⁶Samō ū bū pōdjai hī ôh bing anā dāh-rōkōi bing khua-moa anūn, yuakō amāng Hră Tōlōi Phiān Mōseh, Yahweh hōmāo pōtā laih tui anai, “Bing gih bū dūi pōdjai hī bing ama pōala kō tōlōi soh-sat anā goňu ôh; bing gih kōn dūi pōdjai hī anā-bă pōala broi kō tōlōi soh-sat ama goňu loi; rīm čō či djai yuakō tōlōi soh-sat ū pō yōh.”^a

⁷Amazyah pōrai hī sa-rōbān bing Edōm amāng Dōnung Hra. Ņu at blah-mā hī plei-pōnāng Sela mōn laih anūn ū pōanān plei anūn Yoktheēl, jing anān at dō truh kō tā anai.^b

^z13:23 Kiāng-lāi kō rōnūk čih rai sōp-hră anai.

^a14:6 Tōlōi Juăt 24:16.

^b14:7 Kiāng kō kōcrāo kō rōnūk čih rai sōp-hră anai.

⁸Tordoi anün, Amazyah pøkiaø bing ding-køna ñu nao lai-pøthâo kø pøtao bing Israel Yêhôas, anä ðah-røkøi Yêhôahaz, tøçô Yêhu, kiæng kø jak-pøtrüt gø tui anai, “Rai bë, buþ bë hæng kâo anáp klæ anáp kiæng kø pøblah.”

⁹Samø Yêhôas pøtao bing Israel lai-glaï kø Amazyah pøtao bing Yudah hæng sa tøloi pøhmutu tui anai,

Sa phûn droï amæng anih-løn Lebanôn møit rai sa tøloi lai-pøthâo kø sa phûn køyâo sar prøng amæng anih-løn Lebanôn tui anai, ‘Broï bë anä ðah-kømoi ih pødø hæng anä ðah-røkøi kâo.’ Giøng anün, sa droï hlô-mønøng glai amæng anih Lebanôn rai juå-jølit hø phûn droï anün gah yø tøkai ñu. ¹⁰Sit ih hømâo blah dui-hø laih kø bing Edôm laih anün rä anai ih ngä ang. Mä-tü bë tøloi ang-yang møng tøloi ih dui-hø anün! Samø dø po sang ih pø bë! Yua-høget ih kiæng høduah-tøña tøloi røng-ræng kiæng kø pørøbuh hø ih pø wøt-hæng bing Yudah møn lë?

¹¹Samø Amazyah þu kiæng hømø ôh. Tui anün, Yêhôas pøtao bing Israel rai køsung-blah yøh. Giøng anün, dua çô pøtao anün pøblah hæng tødrøa þøi plei-pønøng Bet-Semes amæng løn-čar Yudah. ¹²Bing ling-tøhan Yudah kødøn-ðuaø hø møng bing Israel laih anün røm çô ðuaø-kødøp po sang ñu pø. ¹³Yêhôas pøtao bing Israel mä-mønä Amazyah pøtao bing Yudah, jing anä ðah-røkøi Yøas, tøçô Ahazyah, þøi plei Bet-Semes anün. Giøng anün, Yêhôas åt nao po plei Yerusalaim møn, poøgluh hø pønøng-plei čødøng møng amæng-jøng Ephraim truh po amæng-jøng Akiæng-Suëk, anai jing anih gløng truh kø pø-rotuh^c haih yøh. ¹⁴Nu mä-pøðuaø hø abih-bang mah, amræk laih anün abih-bang gønam-yua amæng sang yang Yahweh laih anün amæng anih pioh-gønam sang-pøtao. Nu åt mä ba ðøða bing møn wøt glaï po plei Samaria kiæng kø pøkøng hø Amazyah.

¹⁵Bø kø khul tøloi truh pøkøn døng amæng rønøk Yêhôas git-gai wai-læng, wøt-hæng abih-bang tøloi ñu ngä laih, hrøm-hæng tøloi dui-hø ñu, jing tøloi pøblah hæng Amazyah pøtao bing Yudah, aræng čih pioh laih amæng hrøm-hæng tødrøa þøi plei Samaria hrøm hæng bing pøtao Israel. ¹⁶Tødang Yêhôas tøi-pran, aræng dør hø ñu amæng plei Samaria hrøm hæng bing pøtao Israel laih anün Yarobam anä ðah-røkøi ñu tø-tui ñu ngä pøtao yøh.

¹⁷Amazyah anä ðah-røkøi Yøas pøtao bing Yudah hødip pluh-røma thün døng tødoi kø pøtao bing Israel Yêhôas, jing anä ðah-røkøi Yêhôahaz, djai laih. ¹⁸Bø kø khul tøloi

---

^c14:13: Anai jing 400.

truh pōkōn dōng amāng rōnūk Amazyah git-gai wai-lāng, arāng čih pioh laih amāng khul hrā bruā-mōnuā bing pōtao Yudah.

¹⁹Amāng plei Yerusalaim, hōmāo đōđa bing mōnuih ngă mōneč pōkōdōng glāi hāng Amazyah. Tui anūn, ū̄ đuāi-kōđōp pō plei-pōnāng Lakhis, samō̄ bing rōh-ayăt ū̄ anūn pōkiaō bing ding-kōna gōñu kiaō tui pōdjai h̄i ḡō pō plei anūn yōh. ²⁰Bing gōñu yua khul aseh kiāng ba glāi drōi-jan ḡō pō plei Yerusalaim hāng dōr ḡō hrōm-hāng bing ōi-adon ḡō amāng Plei Dawid yōh.

²¹Giōng anūn, abih-bang anā-plei amāng lōn-čar Yudah mă Uzziyah,^d tōdang ū̄ hlak hōmāo pluh-năm thün, pojing ḡō jing pōtao pōala kō̄ ama ḡō Amazyah. ²²Uzziyah yōh jing pō̄ kōsung-mă glāi plei-prōng Ėlat laih anūn pōdōng glāi plei anūn hāng brōi glāi kō̄ bing Yudah tōdōi kō̄ ama ū̄ Amazyah rōngiā laih.

Yarobam Tal Dua Ngă Pōtao Lōn-Čar Israel

²³Amāng thün tal pluh-rōma Amazyah anā đah-rōkōi Yēhōas ngă pōtao bing Yudah, Yarobam, anā đah-rōkōi Yēhōas pōtao bing Israel, jing pōtao amāng plei-phūn Samaria laih anūn ū̄ wai-lāng amāng păpluh-sa thün. ²⁴Nu ngă tōlōi sat-đai bōi anăp Yahweh laih anūn bū wir đuāi ataih h̄i ôh mōng khul tōlōi soh-sat pōtao Yarobam tal sa, jing anā đah-rōkōi Nebat anūn, jing tōlōi ū̄ ba laih bing Israel ngă soh tui mōn. ²⁵Yarobam mă glāi guai-lōn bing Israel čōđōng mōng plei-pōnāng Lebō-Hamat bōi gah dūr truh pō ia rōsī tring Arabah, jing Rōsī Djai^e bōi gah thung, tui-hāng boh-hiăp Yahweh Ōi Adai bing Israel hōmāo pōhiăp laih mōng pō̄-pōala Ņu Yōnah, anā đah-rōkōi Amithai, mōng anih Gat-Hēpher anūn.

²⁶Yahweh hōmāo buh laih rīm čō amāng bing Israel lēng kō̄ tōnap-tap ruā-ph̄i wōt-tōdah hlün bōdah rōngai laih anūn bū hōmāo hlōi pō̄ ôh gūm-djru bing gōñu. ²⁷Yuako Yahweh laī Ņu bū či sut-huet h̄i abih ôh anăn bing Israel mōng rōng lōn-tōnah anai, tui anūn yōh Ņu yua tōlōi dūi kōtang Yarobam tal dua, jing anā đah-rōkōi Yēhōas, kiāng pōklaiah h̄i bing ḡō.

²⁸Bō̄ kō̄ khul tōlōi truh pōkōn dōng amāng rōnūk Yarobam wai-lāng, wōt-hāng abih-bang tōlōi ū̄ ngă hrōm-hāng tōlōi dūi-h̄i ū̄, jing tōlōi ū̄ át blah-mă brōi glāi kō̄ bing Israel plei-pōnāng Damaskus hāng plei-pōnāng Hamat mōn, arāng čih pioh laih abih tōlōi anūn amāng hrā bruā-mōnuā bing pōtao Israel. ²⁹Tōdang Yarobam tōi-pran laih anūn arāng dōr ū̄ hrōm-hāng bing ōi-adon ū̄, jing bing pōtao Israel, anā ū̄ Zekhariah tō-tui ū̄ ngă pōtao.

^d14:21 Át hōmāo anăn pōkōn dōng Azaryah mōn.

^e14:25 Anăn pōkōn dōng jing Rōsī Hra.

Uzziyah^f Ngă Pøtao Løn-Čar Yudah

(2 Hră-Ruai 26:1-23)

¹Amăng thün tal duapluh-tojuh rønük Yarobam ngă pøtao bing Israel, Uzziyah, ană ðah-rokoi pøtao Amazyah, jing pøtao bing Yudah. ²Ñu hlak pluh-näm thün tødang ñu ngă pøtao laih anün ñu wai-lăng amăng plei-phün Yerusalaim truh kørømapluh-dua thün. Anän amī ñu jing H'Yékôliah mõng plei Yerusalaim. ³Pøtao Uzziyah ngă tøroi djø boi anáp Yahweh kar hăng ama ñu Amazyah hømåo ngă laih. ⁴Samø khul anih glöng køkuh-pøpü kørøyang-røbang ñu át þu pøgluh pørai hí ôh laih anün bing ană-plei át dø poyor khul goñam ngă yang hăng čuh goñam bâo-mønguï poñ anih glöng anün mõn.

⁵Yahweh pøruä hí pøtao hăng tøroi ruä-phung laih anün tøroi ruä anün dø tøl hrøi ñu djai. Tui anün, tødang ñu dø-hødip, ñu khøm dø højän amăng sang phara. Tui anün, ană ðah-rokoi ñu Yøtham grøng-gläm bruä amăng sang-pøtao hăng git-gai ană-plei amăng løn-čar Yudah anün.

⁶Bør kørøyang røkön døng amăng rønük Uzziyah wai-lăng wøt-hăng abih-bang tøroi ñu ngă laih, aräng čih pioh laih amăng hrä bruä-mønuä bing pøtao Yudah.

⁷Tødang Uzziyah tøi-pran, aräng dør ñu hrøm-hăng bing oí-adon ñu amăng Plei Dawid. Giøng anün, ană ðah-rokoi ñu Yøtham tø-tui ñu ngă pøtao.

Zekhariah Ngă Pøtao Løn-Čar Israel

⁸Amăng thün tal klåopluh-sapän rønük Uzziyah ngă pøtao bing Yudah, Zekhariah ană ðah-rokoi Yarobam tal dua jing pøtao bing Israel amăng plei-phün Samaria, laih anün ñu kørøng wai-lăng amăng näm blan ðöc. ⁹Ñu ngă tøroi sat-bai boi anáp-møta Yahweh kar hăng bing oí-adon ñu hømåo ngă laih. Ñu þu wir ðuaï ataih hí ôh mõng khul tøroi soh Yarobam tal sa, ană ðah-rokoi Nebat ngă anün, jing tøroi ñu át ba bing Israel ngă tui mõn.

¹⁰Sallum ană ðah-rokoi Yabes ngă møneč pøkødøng glaï hăng Zekhariah laih anün kørønung pødjai hí gø boi anáp abih-bang bing ană-plei; giøng anün ñu ngă pøtao pøala kørøgø yøh. ¹¹Khul tøroi truh pøkön døng amăng rønük Zekhariah wai-lăng, aräng čih pioh laih amăng hrä bruä-mønuä bing pøtao Israel. ¹²Tui anün, boh-hiäp Yahweh hømåo pøhiäp laih hăng pøtao Yêhu krep truh tui anai, “Bing kørnung-djuai ih át či ngă

---

^f15:1 Át jing Azaryah mõn.

pøtao bing Israel truh kørønük tal pø yøh.”^g

Sallum Ngä Pøtao Løn-Čar Israel

¹³Sallum anä ðah-rokøi Yabes jing pøtao amäng thün tal klåoplüh-duapän rønük Uzziyah ngä pøtao bing Yudah, laih anün ñu wai-läng amäng plei-phün Samaria kørønøng sa blan døč. ¹⁴Tødang anün Menahém, anä ðah-rokøi Gadi, rai mørng anih Tirzah truh pø plei Samaria. Ñu køsung pødjai hí Sallum anä ðah-rokøi Yabes anün amäng plei-phün Samaria, laih anün ngä pøtao pøala kørø gø yøh.

¹⁵Bør kør khul tøløi truh pøkön døng amäng rønük Sallum wai-läng wøt-häng tøløi ñu ngä mørneč pøkødøng häng pøtao Zekhariah, aræng čih pioh laih amäng hrä bruä-mørnuä bing pøtao Israel.

¹⁶Amäng rønük anün, Menahém čødøng tøbiä mørng plei-pønäng Tirzah laih anün køsung-blah plei-pønäng Tipsah wøt-häng abih-bang mørnuih amäng plei anün, hröm-häng mørnuih amäng tring jum-dar plei anün, yuako bing goñu høngah þu kiäng pøk ôh khul amäng-jang goñu. Ñu taih-pøräm hí plei Tipsah laih anün breh tung abih-bang bing ðah-kørøroi hlak pi-kian amäng plei anün yøh.

Menahém Ngä Pøtao Løn-Čar Israel

¹⁷Amäng thün tal klåoplüh-duapän Uzziyah ngä pøtao bing Yudah, Menahém anä ðah-rokøi Gadi jing pøtao bing Israel, laih anün ñu git-gai wai-läng amäng plei Samaria truh kør pluh thün. ¹⁸Ñu ngä tøløi sat-bai þøi anáp Yahweh. Amäng abih-bang rønük ñu ngä pøtao, ñu þu wir ðuaï ataih hí ôh mørng khul tøløi soh Yarobam anä ðah-rokøi Nebat ngä laih, jing tøløi ñu åt hømåo ba laih bing Israel ngä tui mørn.

¹⁹Giøng anün, Tiglat-Pileser,^h jing pøtao-prøng mørng løn-čar Assiria, rai wøng-blah anih-løn Israel anün, tui anün Menahém broi kør pøtao bing Assiria sa-roøbåo talang amræk^{15:19} kiäng kør pøtao anün djru ngä broi kør tøløi git-gai ñu pø dø kørjøp amäng tøngan ñu. ²⁰Pøtao Menahém pøgø bing Israel djru broi khul præk amræk anün yøh. Rím mørnuih pødrøng-säh khøm broi rømapluh sekø amrækⁱ kiäng broi kør pøtao bing Assiria. Tui anün yøh, pøtao-prøng bing Assiria ðuaï glaï þu dø amäng anih-løn Israel døng tah.

²¹Bør kør khul tøløi truh pøkön døng amäng rønük Menahém wai-läng, wøt-häng

^g15:12 2 Bing Pøtao 10:30.

^h15:19 Tiglat-Pileser åt jing Pul mørn.

^{15:19} Anai jing kørpläh-wäh 34,000 kilogram.

ⁱ15:20 Anün jing 600 gram, jing hloh kør sámkráh kilogram yøh.

abih-bang tōlōi ū ngă laih, arāng čih pioh laih amāng hră bruă-moñuă bing pōtao Israel. ²²Tōdang Menahêm tōi-pran laih anūn arāng dōr ū, ană dāh-rokōi ū Pekayah tō-tui ū ngă pōtao.

Pekayah Ngă Pōtao Lōn-Čar Israel

²³Amāng thün tal rōmapluh Uzziyah ngă pōtao bing Yudah, Pekayah ană dāh-rokōi Menahêm jing pōtao bing Israel amāng plei-phūn Samaria, laih anūn ū git-gai wai-lāng amāng dua thün. ²⁴Pekayah ngă tōlōi sat-bai bōi anăp Yahweh. ū bu wir duaī ataih hī ôh mōng khul tōlōi soh Yarobam ană dāh-rokōi Nebat ngă anūn, jing tōlōi ū ba laih bing Israel ngă tui mōn. ²⁵Pekah, ană dāh-rokōi Remalyahu, jing sa čō amāng bing khua-moa phūn pōtao Pekayah, ngă moñec pōkōdōng glaī hāng pōtao Pekayah. ū dja ba rōmapluh čō tōhan mōng tring Gilead laih anūn nao pōdjai hī pōtao Pekayah wōt-hāng Argōb laih anūn Arieħ mōn amāng anih kōdōng-kōdōp sang-pōtao bōi plei Samaria. Giōng anūn, Pekah ngă pōtao pōala kō Pekayah yoħ.

²⁶Khul tōlōi truh pōkōn dōng amāng rōnūk Pekayah wai-lāng, wōt-hāng abih-bang tōlōi ū ngă laih, arāng čih pioh laih amāng hră bruă-moñuă bing pōtao Israel.

Pekah Ngă Pōtao Lōn-Čar Israel

²⁷Amāng thün tal rōmapluh-dua rōnūk Uzziyah ngă pōtao bing Yudah, Pekah ană dāh-rokōi Remalyahu jing pōtao bing Israel amāng plei-phūn Samaria laih anūn ū wai-lāng amāng duapluh thün. ²⁸Ū ngă tōlōi sat-bai bōi anăp Yahweh. ū bu wir duaī ataih hī ôh mōng khul tōlōi soh Yarobam ană dāh-rokōi Nebat ngă anūn, jing tōlōi ū ba laih bing Israel ngă tui mōn.

²⁹Amāng rōnūk Pekah pōtao bing Israel, Tiglat-Pileser pōtao-prōng amāng dēh-čar Assiria wōt glaī mā-tū plei Iyon, laih anūn khul plei-pōnāng Abēl-Bet-Maakhah, Yanōhah, Kedes laih anūn Hazōr. ū āt mā anih tring Gilead laih anūn tring Galilē wōt-hāng abih-bang anih-lōn bing djuai Naptali mōn. Giōng anūn, ū mā-pō'duaī hī bing ană-plei mōng khul anih anūn nao pō dēh-čar Assiria. ³⁰Giōng anūn, Hōsea ană dāh-rokōi Ēlah ngă moñec pōkōdōng pōblū hī Pekah jing ană dāh-rokōi Remalyahu anūn. ū kōsung pōdjai hī gō hāng ngă pōtao pōala kō gō amāng thün tal duapluh rōnūk Yōtham ană dāh-rokōi Uzziyah git-gai wai-lāng bing Yudah.

³¹Bō kō khul tōlōi truh pōkōn dōng amāng rōnūk Pekah wai-lāng, wōt-hāng abih-bang tōlōi ū ngă laih, arāng čih pioh laih amāng hră bruă-moñuă bing pōtao Israel.

Yōtham Ngă Pōtao Lōn-Čar Yudah

(2 Hră-Ruai 27:1-9)

³²Amăng thün tal dua Pekah ană ḫah-rok̄oi Remalyahu ngă p̄tao b̄ing Israel, Yôtham ană ḫah-rok̄oi p̄tao Uzziyah jing p̄tao b̄ing Yudah. ³³Ñu hlak duapluh-rōma thün t̄dang ū ngă p̄tao laih anün ū git-gai wai-lăng amăng plei-phūn Yerusalaim truh k̄ pluh-năm thün. Ană̄ am̄ ū jing H'Yêrusa, ană̄ ḫah-k̄m̄oi Zadôk. ³⁴Ñu ngă t̄l̄oi dj̄ō b̄oi ană̄p Yahweh kar hăng ama ū Uzziyah h̄omâo ngă laih. ³⁵Sam̄ khul anih glōng k̄kuh-p̄p̄u k̄ yang-rōbang ū bu p̄ogluh p̄rai h̄i ôh laih anün b̄ing ană̄-plei át d̄ō p̄oyor khul ḡnam ngă yang hăng čuh ḡnam bâo-m̄ngūi p̄ō anih glōng anün. Yôtham p̄kra-p̄d̄ōng glaī Amăng-Jang Gah Dûr^j sang yang Yahweh.

³⁶B̄ō k̄ khul t̄l̄oi truh p̄k̄on d̄ōng amăng r̄onük Yôtham wai-lăng, w̄t-hăng h̄ōget-t̄l̄oi ū ngă laih, ară̄ng čih pioh laih amăng hră̄ bruă̄-m̄nuă̄ b̄ing p̄tao Yudah.

³⁷Amăng r̄onük p̄tao Yôtham anün, Yahweh čōd̄ōng p̄kiāō nao Rezin p̄tao b̄ing Aram laih anün Pekah ană̄ ḫah-rok̄oi Remalyahu, jing p̄tao b̄ing Israel kiă̄ng p̄k̄ōd̄ōng glaī hăng lön-čar Yudah. ³⁸T̄dang Yôtham t̄ōi-pran, ară̄ng d̄ō ū hr̄om-hăng b̄ing ōi-adon ū amăng Plei Dawid, jing ōi-adon ū, ană̄ ḫah-rok̄oi ū Ahaz t̄ō-tui ū ngă p̄tao.

16

Ahaz Ngă P̄tao Lön-Čar Yudah

(2 Hră̄-Ruai 28:1-27)

¹Amăng thün tal pluh-tōjuh r̄onük Pekah ană̄ ḫah-rok̄oi Remalyahu wai-lăng b̄ing Israel, Ahaz ană̄ ḫah-rok̄oi Yôtham ngă p̄tao b̄ing Yudah. ²Ahaz hlak duapluh thün t̄dang ū ngă p̄tao laih anün ū git-gai wai-lăng amăng plei-phūn Yerusalaim pluh-năm thün. Ñu bu ngă ôh t̄l̄oi dj̄ō b̄oi ană̄p-m̄ta Yahweh Ōi Adai ū hrup hăng ōi-adon ū Dawid ngă laih. ³Kōđai glaī, ū rōbat amăng khul jōlan sat hrup hăng b̄ing p̄tao Israel rōbat laih, laih anün ū át čuh p̄oyor ană̄ ḫah-rok̄oi ū m̄n đuāi tui hăng khul jōlan hōbak-drak^k b̄ing ană̄-plei sat-bai Kanaan, jing b̄ing Yahweh h̄omâo puhp̄ōđuāi h̄i laih m̄ng b̄ing Israel hlâo adih. ⁴Ñu p̄oyor khul ḡnam ngă yang laih anün čuh ḡnam bâo-m̄ngūi b̄oi khul anih glōng k̄kuh-p̄p̄u k̄ b̄ing yang-rōbang, b̄oi khul kōčōng bȫl-čǖ laih anün gah yǖ k̄ r̄im k̄oyâo pr̄ong p̄um-p̄am yoh.

⁵Giöng anün, Rezin p̄tao b̄ing Aram laih anün Pekah ană̄ ḫah-rok̄oi Remalyahu, p̄tao b̄ing Israel, kōsung-nao kiă̄ng k̄ blah-hruă̄ plei Yerusalaim, sam̄ b̄ing ḡō ū bu d̄ūi-h̄i hlōh k̄ Ahaz ôh. ⁶B̄oi r̄onük anün, p̄tao b̄ing Edôm át mă̄-tă̄ glaī m̄n plei-

^j15:35 Yehezekêl 9:2.

^k16:3: Anai át jing “hōbak-jrak” m̄n.

pənăng Élat kə bing Edōm laih anün puh-pəđuař hǐ bing Yudah mĕng plei anün. Giöng anün, bing Edōm nao dō pə plei Élat laih anün hɔđip pə anih anün hlĕng truh kə tă anai.¹

⁷Ahaz pəkiač bing ding-kəna ŋu nao laī kə Tiglat-Pileser pətao-prōng dēh-čar Assiria tui anai, “Kāo jing ding-kəna ih laih anün jing hrup hăng ană ih. Đĩ rai bě pəklaih hǐ kāo mĕng tōngan bing pətao bing Aram laih anün pətao bing Israel, jing bing hlak kəsung-blah kāo.” ⁸Giöng anün, Ahaz mă amrăk, mah ŋu hɔđuah-đuh amăng sang yang Yahweh laih anün amăng anih pioh-gənam sang-pətao, laih anün məit broi-poyor khul gənam anün kə pətao Assiria yoh. ⁹Pətao bing Assiria mă-tă laih anün nao kəsung-blah hăng mă-tă hǐ plei-pənăng Damaskus. ŋu puh-pəđuař hǐ bing ană-plei Aram nao pə anih Kir laih anün pədjai hǐ pətao gəñu Rezin.

¹⁰Hōmāo sa wōt, tōdang pətao Ahaz nao pə plei-phūn Damaskus kiăng buř Tiglat-Pileser pətao-prōng dēh-čar Assiria, ŋu đuh sa boh kənuł ngă yang amăng plei anün laih anün məit glač kə khua ngă yang prōng hloř Uriah sa pōk rup-čar kənuł anün wōt-hăng khul hɔđrä poñen kiăng kə pəkra sa boh kənuł hrup hăng anün. ¹¹Tui anün, hlāo kə pətao Ahaz wōt glač pə lōn-čar Yudah, khua ngă yang Uriah anün pəkra sa boh kənuł ngă yang tui-hăng abih-bang hɔđrä pəkra pətao Ahaz hōmāo məit laih kə ŋu mĕng čar Damaskus. ¹²Tōdang pətao glač mĕng plei Damaskus, ŋu nao lăng kənuł ngă yang anün. Tui anün, ŋu rai jě kiăng kə poyor đĩ khul gənam ngă yang đoi kənuł anün yoh. ¹³ňu poyor đĩ gənam-poyor čuh hăng gənam-poyor pədai ŋu, tuh müt gənam-poyor moñum ŋu laih anün añăh drah mĕng khul gənam-poyor tōlōi pəgop-lir đoi kənuł anün. ¹⁴Bo' kə kənuł ngă yang kōng hɔđăp arăng hōmāo poyor pəkō laih kə Yahweh hlāo adih anün, ŋu mă-pəđuař hǐ mĕng anih kəplăh-wăh kənuł ngă yang phrāo hăng sang yang Yahweh, laih anün pioh kənuł kōng hɔđăp anün đoi anih gah duř kə kənuł ngă yang phrāo.

¹⁵Giöng anün, pətao Ahaz pəđar kə khua ngă yang prōng hloř Uriah tui anai, “Đoi ngō kənuł ngă yang prōng phrāo anai, poyor bě gənam-poyor čuh đoi sēng-brēng moğuah laih anün gənam-poyor pədai đoi hōhuň. Khul gənam-poyor anün jing gənam-poyor čuh hăng gənam-poyor pədai kāo, gənam-poyor čuh hăng gənam-poyor pədai mĕng abih-bang ană-plei amăng lōn-čar Yudah anai, laih anün gənam-poyor moñum gəñu. Añăh bě đoi kənuł ngă yang anai abih-bang drah mĕng khul gənam-poyor čuh laih anün mĕng khul gənam ngă yang. Samđ bo' kə kənuł ngă yang kōng hɔđăp anün, kāo či pioh kə kāo pō yua kiăng kə hɔđuah-tōña tōlōi djru-pəmīn.”

---

¹16:6 Anai jing kəčrāo kə rənük čih rai hră anai yoh.

¹⁶Tui anün, khua ngă yang Uriah ngă tui abih-bang tolroi pøtao Ahaz hømåo pøðar laih.

¹⁷Pøtao Ahaz mä-pøðuaï hí khul møthä-bøñäh mõng khul hip rødëh amäng sang yang Yahweh laih anün ba pøðuaï hí khul køthüng-ia mõng khul hip-rødëh anün. Nu åt mä-pøðuaï hí mõn brøng prøng aräng iâu roši mõng khul rup rømô-toño djä-grøng brøng anün laih anün pioh þøi sa boh atur ngă hæng boh-pøtâo.^m ¹⁸Nu åt mä-pøðuaï hí mõn adring grê-pøtao kiäng kø pøtao dö bør amäng hro'i Sabat, jing adring aräng pødøng dí laih hlâo adih þøi sang yang Yahweh laih anün kødöl hí bah-amäng gah røngiao kø sang yang anün, jing bah-amäng pøtao juät müt tobiä. Ahaz ngă hødøm tolroi anün kiäng kø pøroiëü pøtao-prøng dêh-čar Assiria yøh.

¹⁹Bø kø khul tolroi truh pøkön døng amäng rønük Ahaz wai-læng, wøt-hæng tolroi nu ngă laih, aräng čih pioh laih amäng hrä bruä-mønuä þing pøtao Yudah. ²⁰Tødang Ahaz toï-pran, aräng dør nu hrøm-hæng þing ɔi-adon nu amäng Plei Dawid laih anün anä ðah-rokøi nu Hizkiyah tö-tui nu ngă pøtao.

17

Hôsea Ngă Pøtao Hønäl-Tuč Løn-Čar Israel

¹Amäng thün tal duapluh rønük Ahaz jing pøtao þing Yudah, Hôsea anä ðah-rokøi Elah ngă pøtao þing Israel amäng plei Samaria laih anün nu wai-læng amäng duapän thün. ²Nu ngă tolroi sat-þai þøi anäp-møta Yahweh, samø nu þu ngă sat-þai biä-mä hrup hæng þing pøtao Israel git-gai wai-læng hlâo kø nu ôh.

³Hlâo adih Hôsea jing pø dø gah yø tolroi døi Salmaneser pøtao-prøng dêh-čar Assiria laih anün broi jia kø pøtao anün, yuakø pøtao Salmaneser dí rai køsung-blah døi-hí laih kø þing Israel. ⁴Samø hømåo sa thün, Hôsea ngă møneč pøkødøng glaï hæng Salmaneser. Nu hømåo pøkiaø laih þing ding-køna nu nao po So pøtao þing Êjip kiäng røkâo kø pøtao anün djru nu, laih anün nu høngah þu duh-jia kø pøtao þing Assiria anün døng tah, jing tolroi nu juät ngă røm thün hlâo adih. Hønün yøh, ødang Salmaneser thâo-krän kø tolroi anün, nu mä krü hí Hôsea amäng sang-mønä. ⁵Giøng anün, pøtao þing Assiria anün wang-blah djøp anih amäng anih-løn þing Israel laih anün nu åt køsung-nao blah plei-phün Samaria laih anün blah-hruä plei anün amäng klâo thün. ⁶Amäng thün tal duapän rønük Hôsea wai-læng, pøtao þing Assiria døi mä hí plei Samaria laih anün nu mä-pøðuaï hí þing Israel nao po dêh-čar Assiria. Nu broi þing gø dø amäng tring Halah hæng plei-pønäng Gôzan jø þøi krong Habôr laih anün

---

^m16:17 1 Bing Pøtao 7:27-28.

amăng khul plei-pla ƀing Medi.

Bing Israel Ɖuaĭ Ataih Hǐ Mõng Lõn-Čar Goñu Pô Yuakɔ̄ Toloi Soh Goñu

⁷Abih-bang tolroi tɔnap-tap anün truh kɔ ƀing Israel yuakɔ̄ ƀing goñu hõmâo ngă soh pɔkɔdɔng glaĭ hăng Yahweh Oi Adai goñu yɔh, jing Pô pɔklaih hǐ laih ƀing goñu mõng tolroi dui Pharaoh pɔtao ƀing ȇjip laih anün ba tɔbiă hǐ laih ƀing goñu mõng lõn-čar ȇjip. Bing goñu kɔkuh-pɔpū kɔ ƀing yang-robang, ⁸laih anün ɖuaĭ tui khul tolroi poħräm sat ƀing kɔnuning-djuai Yahweh hõmâo puh-poðuaĭ hǐ laih mõng anăp goñu hrõm-hăng khul tolroi poħräm sat ƀing pɔtao Israel hlāo adih hõmâo ngă soh laih mõn.ⁿ ⁹Hloh kɔ anün dɔng, ƀing Israel ngă soh hɔgõm pɔkɔdɔng glaĭ hăng Yahweh Oi Adai goñu. Bing goñu pɔdɔng dĩ kɔ goñu pô khul anih kɔkuh-pɔpū kɔ yang-robang ȇroi khul anih glõng čɔdɔng mõng anih-gak glõng truh pɔ anih plei kɔðong-kɔjăp amăng djɔp plei-pla goñu. ¹⁰Bing goñu pɔdɔng dĩ khul boh-pɔtāo kɔkuh-pɔpū kɔ yang-robang laih anün khul tɔmēh kɔyāo yang H'Asērah ȇroi rím kɔčōng bõl-čු wɔt-hăng gah yū rím phūn kɔyāo pum-pam. ¹¹ȇroi rím anih glõng anün ƀing goñu čuh gɔnam bāo-mõnguī, tui hăng tolroi ƀing kɔnuning-djuai hõmâo ngă laih hlāo kɔ Yahweh puh-poðuaĭ hǐ ƀing goñu mõng anăp ƀing Israel. Bing Israel juăt ngă tolroi ȇruh-mõhiāh tol ngă kɔ Yahweh hil ȇruk biă-mă. ¹²Sit ƀing goñu āt kɔkuh-pɔpū kɔ khul rup-trah mõn wɔt-tɔdah Yahweh hõmâo khă laih tui anai, “Bing gih anäm ngă ôh tolroi sat anün.” ¹³Yahweh pɔtā-khă kɔ ƀing Israel hăng ƀing Yudah mõng lu ƀing pô-pɔala Ņu, jing ƀing poħuh tolroi či truh pɔanăp tui anai, “Wěh ɖuaĭ hǐ bě mõng khul jołan sat gih laih anün djă-pioh bě khul tolroi pɔðar hăng tolroi pɔtā-pɔtān Kāo, jing tui hăng tolroi Kāo hõmâo pɔðar laih kɔ ƀing oī-adon gih amăng abih-bang Tolroi Juăt. Abih-bang tolroi anün Kāo hõmâo broi laih kɔ ƀing gih mõng ƀing ding-kɔna Kāo jing ƀing pô-pɔala anün.”

¹⁴Sam᷑ ƀing Israel hɔngah ȇbu kiăng hõmū ôh laih anün khăng ak᷑ kar hăng ƀing oī-adon goñu hlāo adih mõn, jing ȇbing ȇbu ðaō-kɔnang kɔ Yahweh Oi Adai goñu ôh. ¹⁵Sit ȇbing Israel hɔngah hǐ ȇbu tui-güt ôh khul tolroi Yahweh pɔtā-pɔtān. Bing goñu kõn djă-pioh loi tolroi pɔgop Ņu pɔkõ laih hăng ȇbing oī-adon goñu laih anün khul tolroi pɔtā-khă Ņu hõmâo broi laih kɔ ȇbing oī-adon goñu. Bing goñu ɖuaĭ tui khul rup-trah ðōč-đač laih anün goñu pô jing hǐ ðōč-đač yɔh. Bing goñu ngă tui tolroi poħmutu ȇbing kɔnuning-djuai jum-dar goñu wɔt-tɔdah Yahweh hõmâo khă laih tui anai, “Anäm hlā tui tolroi ȇbing goñu ngă ôh.” Sam᷑ ȇbing goñu āt ngă khul tolroi Yahweh hõmâo khă laih

ⁿ17:8 Anün jing tolroi kɔkuh-pɔpū kɔ ană rɔmō mah pɔtao Yarobam pɔdɔng dĩ yɔh (1 Bing Pɔtao 13:25-30).

kɔ̄ bing goñu ɓu duí ngă anün mɔ̄n.

¹⁶Bing goñu hɔngah lui h̄i abih-bang tɔ̄lɔ̄i Yahweh Ōi Adai goñu pɔ̄ðar laih, laih anün tuh-tia kɔ̄ goñu pô dua boh rup-trah ană rɔ̄mô laih anün treh-trah sa ɓe tɔ̄mĕh rup-trah H'Asêrah mɔ̄n kiäng kɔ̄ kɔkuh-pɔ̄pü. Bing goñu bon-kɔkuh kɔ̄ abih-bang khul pɔ̄tū hăng adai adih laih anün kɔkuh-pɔ̄pü kɔ̄ yang-rɔ̄bæng Baal mɔ̄n. ¹⁷Bing goñu čuh ngă yang ɓing ană ðah-rɔ̄kɔ̄i ðah-kɔ̄mɔ̄i goñu kiäng pɔ̄yɔ̄r kɔ̄ yang-rɔ̄bæng. Bing goñu pɔ̄juăt ngă pojâo iâu yang laih anün jao goñu pô hlom-ɓom kiäng kɔ̄ ngă nanao tɔ̄lɔ̄i sat-bai ɓɔ̄i anăp Yahweh tɔ̄l ngă kɔ̄ Nu hil biă-mă.

¹⁸Tui anün, Yahweh hil biă-mă kɔ̄ ɓing Israel tɔ̄l Nu ba-pɔ̄ðuaí h̄i ɓing goñu mɔ̄ng anăp Nu yɔ̄h. Tui anün, kɔ̄nɔ̄ng ɓing Yudah dôc dō glaí. ¹⁹Samɔ̄ ɓing Yudah ăt kɔ̄n djă-pioh khul tɔ̄lɔ̄i pɔ̄ðar Yahweh Ōi Adai goñu loi. Bing goñu ăt ðuaí tui khul tɔ̄lɔ̄i phiän soh-sat ɓing Israel hɔ̄mâo ngă laih. ²⁰Yuakɔ̄ khul tɔ̄hnăl-tɔ̄lɔ̄i anün yɔ̄h, Yahweh hɔngah lui h̄i abih-bang ɓing Israel. Nu pɔ̄kɔ̄hmăl h̄i ɓing gɔ̄ laih anün jao h̄i ɓing gɔ̄ kɔ̄ tɔ̄lɔ̄i duí ɓing sua-mă, tɔ̄l Nu puh-pɔ̄ðuaí h̄i ɓing gɔ̄ mɔ̄ng anăp Nu.

²¹Hlâo adih, tɔ̄dang Yahweh mă-pɔ̄ðuaí h̄i ɓing Israel mɔ̄ng sang-ană Dawid, ɓing goñu ruăh Yarobam, ană ðah-rɔ̄kɔ̄i Nebat, jing pɔ̄tao goñu. Samɔ̄ pɔ̄tao Yarobam plu ɓing Israel lui h̄i tɔ̄lɔ̄i tui-güt kɔ̄ Yahweh laih anün dui-ba ɓing gɔ̄ ngă tɔ̄lɔ̄i soh prɔ̄ng biă-mă. ²²Bing Israel dō ngă tui ɓel nanao amăng abih-bang tɔ̄lɔ̄i soh Yarobam laih anün ɓu wir ðuaí ataih h̄i ôh mɔ̄ng khul tɔ̄lɔ̄i soh anün, ²³tɔ̄l Yahweh ba pɔ̄ðuaí h̄i ɓing goñu mɔ̄ng anăp Nu, tui hăng tɔ̄lɔ̄i Nu pɔ̄tă-khă laih mɔ̄ng abih-bang ɓing ding-kɔ̄na Nu jing ɓing pô-pɔ̄ala anün. Tui anün, Nu broi kɔ̄ ɓing Assiria ba pɔ̄ðuaí h̄i ɓing Israel ataih mɔ̄ng lön-čar goñu pô hăng nao dō pɔ̄ lön-čar Assiria hlöng truh kɔ̄ tă anai.

Bing Mɔ̄nuih Tuai Rai Dō Amăng Lön-Čar Israel

²⁴Pɔ̄tao Assiria ba rai ɓing mɔ̄nuih mɔ̄ng khul plei-pɔ̄năng Babilon, Kuthah, Awa, Hamat laih anün Sepharwayim laih anün broi kɔ̄ ɓing goñu dō amăng khul plei-pla jum-dar plei-phün Samaria kiäng kɔ̄ pɔ̄ala kɔ̄ ɓing Israel. Bing goñu mă h̄i plei Samaria laih anün hɔ̄dip amăng khul plei-pla jum-dar anün yɔ̄h. ²⁵Yuakɔ̄ ɓing goñu ɓu kɔkuh-pɔ̄pü kɔ̄ Yahweh ôh, tɔ̄dang ɓing goñu phräo truh pɔ̄ anih anün, tui anün Yahweh puh rai rɔ̄mung-dăl amăng ɓing goñu laih anün khul hlô-mɔ̄năng anün pɔ̄djai h̄i ðođa mɔ̄nuih amăng ɓing goñu. ²⁶Bing arăng lai-pɔ̄thâo kɔ̄ pɔ̄tao Assiria tui anai, “Bing mɔ̄nuih ih mă-pɔ̄ðuaí h̄i laih anün ba rai dō amăng khul plei-pla Samaria ɓu thâo ôh tɔ̄lɔ̄i phiän kɔkuh-pɔ̄pü kɔ̄ yang amăng lön-čar anün. Yang anün hɔ̄mâo puh rai khul rɔ̄mung-dăl amăng ɓing goñu, tui anün hlô-mɔ̄năng anün hlak pɔ̄djai h̄i ɓing goñu yuakɔ̄ ɓing ană-plei phräo truh anün ɓu thâo-krăń ôh hɔ̄get-tɔ̄lɔ̄i yang lön-čar

anün kiăng.”

²⁷Tui anün, pøtao Assiria pøtă tui anai, “Ruăh bĕ sa čô amăng khua ngă yang ƀing gih ba rai măng plei-phŭn Samaria anün, laih anün pøkiaō bĕ ňu glaĭ hødip pø plei-phŭn Samaria kiăng kø pøtô brøi kø ƀing mønuih phrâo rai hødip amăng lön-čar Israel høget-tøloi yang lön-čar anün kiăng.” ²⁸Tui anün, sa čô amăng ƀing khua ngă yang, jing ƀing arăng mă ba rai pø plei Samaria, wøt glaĭ hødip pø anih Bêthêl laih anün pøtô kø ƀing tuai phrâo rai dö pø anih anün kiăng køkuh-pøpü kø Yahweh.

²⁹Wøt-tødah tui anün, r m k nung-djuai m nuih m ng phara k nung-djuai p kra khul rup-trah yang go n  p  amăng phara plei-pla jing anih ƀing go n  hlak hødip, laih anün p d ng d  khul rup-trah yang anün b i khul anih gl ng k kuh-p p  k  yang-r b ng ƀing Israel h m o p kra laih hl o adih. ³⁰Bing m nuih m ng plei-p n ng Babilon p kra yang rup-trah Suk t-Ben t, ƀing m nuih m ng plei-p n ng Kuthah p kra yang p kra rup-trah yang Nergal laih anün ƀing m nuih m ng plei-p n ng Hamat p kra rup-trah yang Asima. ³¹Bing m nuih m ng plei-p n ng Awa p kra yang Nibhaz laih anün yang Tartak laih anün ƀing m nuih m ng plei-p n ng Sepharwayim  uh ng  yang ƀing an -b  go n  kiăng p y r k  yang Adrammelek laih anün k  yang Anammelek, jing ƀing yang m nuih Sepharwayim. ³²Bing go n  k kuh-p p  k  Yahweh, sam  ƀing go n   t ru h-m  ƀing m nuih amăng k nung-djuai go n  p  kiăng k  jing ƀing khua ng  yang b i khul anih gl ng k kuh-p p  k  yang-r b ng. ³³Bing go n  k kuh-p p  k  Yahweh, sam  ƀing go n   t k kuh-p p  k  ƀing yang go n  p  m n tui-h ng khul t l i phi n ƀing k nung-djuai go n  h m o t bi  rai.

³⁴Truh k  t  anai ƀing go n   t d  ng  nanao tui anün jing khul t l i ƀing go n  ju t ng  hl o adih. Bing go n   bu dj  k n ng k kuh-p p  k  Yahweh d c   h, k n t ng-ten ng  tui loi khul t l i p t -p t n, t l i phi n, t l i ju t laih anün t l i p dar Yahweh h m o br i laih k  ƀing k nung-djuai Yak b, jing p  Yahweh p an n Israel anün.^o

³⁵T dang Yahweh p jing t l i p gop h ng ƀing Israel hl o adih,  Nu p dar k  ƀing g  tui anai, “An m k kuh-p p  k  ƀing yang-r b ng  h, an m bon-k kuh k  ƀing go n  anün  h, an m m -bru  k  ƀing go n   h laih anün an m ng  yang k  ƀing go n   h.^p

³⁶Sam  K o, Yahweh, jing P  ba laih ƀing gih t bi  m ng l n- ar  jip h ng t l i du i k tang, jing h ng h p l-t ngan K o y r t bi , K o y h jing P  ƀing gih kh m k kuh-p p . Bing gih n ng bon-k kuh laih anün p y r khul go nam ng  yang k  K o y h.^q

³⁷Bing gih kh m nanao p n n dj -pioh khul t l i p t , t l i phi n, t l i ju t laih anün

^o17:34 T l i  od ng-Ph n 32:28; 35:10.

^p17:35 T l i T bi  20:5; T l i Ju t 5:9.

^q17:36 T l i Ju t 6:13.

toloi pođar Kâo čih broi laih kɔ bing gih. Anäm kɔkuh-pɔpū kɔ bing yang-robang ôh.

³⁸Anäm wɔr h̄i ôh tolroi pođop Kâo hɔmâo pɔjing laih h̄ang bing gih laih anün anäm kɔkuh-pɔpū kɔ bing yang-robang loi. ³⁹Samɔ kɔkuh b̄e kɔ Kâo, jing Yahweh O'i Adai gih, yuakɔ Kâo yoh jing Pô pođkalah h̄i bing gih mɔng tolroi dui abih-bang bing rōh-ayat gih.”

⁴⁰Samɔ bing kɔnung-djuai anün mɔng dêh-čar Assiria bu či hɔm̄u tui ôh. Bing goñu ăt dō ngă tui b̄el nanao mɔn hɔdôm tolroi sat goñu hlâo adih. ⁴¹Wōt-todah bing kɔnung-djuai anün kɔkuh-pɔpū kɔ Yahweh, bing goñu ăt kɔkuh-pɔpū kɔ khul rup-trah mɔn. Truh kɔ tă anai, bing ană-bă točō-točē goñu ăt ngă tui nanao tolroi sat anün bing o'i-adon goñu hɔmâo ngă laih hlâo adih.

18

Hizkiyah Ngă Pođao Lön-Čar Yudah

(2 Hră-Ruai 29:1-2; 31:1; Yesayah 36:1-22)

¹Amăng thün tal klâo rɔnük Hôsea ană đah-rokɔi Élah ngă pođao bing Israel, Hizkiyah ană đah-rokɔi Ahaz jing pođao bing Yudah. ²Nu hlak duapluh-rođma thün tordang ňu jing pođao laih anün ňu git-gai wai-lăng amăng plei Yerusalaim truh kɔ duapluh-duapán thün. Anăn amă ňu jing H'Abiyah, ană Zekhariah. ³Nu ngă tolroi djɔ b̄oi anăp Yahweh kar h̄ang o'i-adon ňu Dawid hɔmâo ngă laih. ⁴Nu pođluh h̄i khul anih glōng kɔkuh-pɔpū kɔ yang-robang, pođphač h̄i khul rup-trah laih anün khăt-pořai h̄i khul tɔmĕh kɔyâo yang H'Asêrah. Boř kɔ ala kɔng Môseh hɔmâo pođkra laih hlâo adih jing ala arăng pođanän Nehustan,^r Hizkiyah s̄o pođphač h̄i, yuakɔ hlōng truh kɔ rɔnük anün, bing Israel ăt dō čuh goñam bâo-mořguři kɔ rup ala anün mɔn.^s

⁵Hizkiyah đao-kɔnang amăng Yahweh O'i Adai bing Israel. Amăng bing pođao Yudah hɔđip hlâo kɔ ňu bôđah tordoi kɔ ňu, bu hɔmâo ôh hl̄oi pô hrup h̄ang ňu. ⁶Nu khăp kɔ Yahweh laih anün bu pođdoi h̄i ôh đuař tui Nu laih anün ňu djă-pioh khul tolroi pođar Yahweh hɔmâo broi laih kɔ Môseh. ⁷Tui anün, Yahweh dō hröm h̄ang Hizkiyah laih anün Hizkiyah ngă bruă dui-jing amăng abih-bang tolroi ňu ngă. Nu tɔgŭ-pođkodđng glař h̄ang pođao-prōng dêh-čar Assiria laih anün bu dûh-jia kɔ pođao anün ôh. ⁸Wōt-todah anih gak glōng anet bôđah plei kɔđong-kɔjăp, ňu blah dui-h̄i kɔ bing Philistia, hlōng truh pođplei-pođnăng Gaza wōt-h̄ang guai-lön löm kɔ plei anün.

⁹Amăng thün tal pă rɔnük pođao Hizkiyah wai-lăng, jing amăng thün tal tɔjuh Hôsea

^r18:4 Tolroi Hêbro kiăng-lař kɔ Nehustan jing ala kɔng gr̄i-graň.

^s18:4 Tolroi Yap 21:9.

ană ḫah-rok̄oi Ḫ̄lah ngă p̄tao b̄ing Israel, Salmaneser p̄tao-pr̄ōng dēh-čar Assiria k̄sung-rai blah-hruă h̄i plei-phūn Samaria.¹⁰ B̄oi h̄onăl-tuč k̄ klāo thün, b̄ing Assiria mă h̄omâo h̄i plei anün. Anün jing amăng thün tal nám Hizkiyah wai-lăng, jing amăng thün tal duapăn Hôsea ngă p̄tao b̄ing Israel.¹¹ P̄tao b̄ing Assiria puh-pođuař h̄i b̄ing Israel nao po dēh-čar Assiria laih anün broi b̄ing ḡdip amăng tring Halah, tring Gôzan jě b̄oi krong Habôr, laih anün amăng khul plei-pla b̄ing Medai mōn.

¹²Khul t̄lōi anün truh laih yuak̄ b̄ing goñu b̄u ḡut-tui Yahweh Ōi Adai goñu ôh, sam̄ b̄ing goñu h̄omâo pođod̄ng glař h̄i hăng t̄lōi p̄gop Ņu, anün jing abih-bang t̄lōi Môseh jing ding-kona Yahweh h̄omâo pođar laih. Sit b̄ing goñu h̄ongah b̄u kiăng h̄om̄ khul t̄lōi pođar anün ôh kōn ngă tui khul t̄lōi anün loi.

¹³Amăng thün tal pluh-pă r̄onük p̄tao Hizkiyah wai-lăng, Sanehêrib p̄tao-pr̄ōng dēh-čar Assiria k̄sung-blah abih-bang plei-kod̄ong b̄ing Yudah laih anün mă-tă h̄i.¹⁴ Tui anün, Hizkiyah p̄tao Yudah moit nao t̄lōi r̄okâo pap-moñai k̄ p̄tao b̄ing Assiria t̄dang ū hlak dō b̄oi plei Lakhis tui anai, “Kâo h̄omâo ngă soh laih. K̄dün duař h̄i b̄e mōng čar kâo laih anün kâo či kla h̄oget-t̄lōi ih kiăng kâo kla.” Giōng anün, p̄tao b̄ing Assiria broi k̄ Hizkiyah, p̄tao b̄ing Yudah, kla klâo-r̄otuh talang amrăk laih anün klâoplüh talang mah.^t ¹⁵Tui anün, Hizkiyah broi k̄ ū abih-bang amrăk ū h̄oduah-đuh amăng sang yang Yahweh laih anün amăng anih-pioh goñam sang-p̄tao yōh.¹⁶ B̄oi mōng anün, Hizkiyah p̄tao b̄ing Yudah at t̄oloăh h̄i mōn mah klôp b̄oi khul bah-amăng, b̄oi khul t̄oměh bah-amăng sang yang Yahweh laih anün broi k̄ p̄tao b̄ing Assiria.

P̄tao-Pr̄ōng Sanehêrib P̄ohiăp P̄ohuř K̄ Plei-Phūn Yerusalaim

¹⁷P̄tao-pr̄ōng dēh-čar Assiria poķiař nao pô khua git-gai pr̄ōng hloh k̄ abih-bang b̄ing ling-t̄ohan ū, pô khua git-gai pr̄ōng laih anün pô khua poāla k̄ p̄tao wōt-hăng lu b̄ing ling-t̄ohan mōng plei-poñāng Lakhis nao po p̄tao Hizkiyah amăng plei Yerusalaim. B̄ing goñu dī nao po plei Yerusalaim laih anün dōng glař b̄oi plāng-ia ba rai ia mōng Dōnao Gah Ngō müt po plei, jing b̄oi jołan nao po anih b̄ing moñam khăń kiăng k̄ s̄i.^u ¹⁸Klâo čō khua anün broi arăng iâu rai p̄tao, sam̄ p̄tao anün poķiař rai Elyakim, ană ḫah-rok̄oi Hilkiyah, jing pô khua wai bruă sang p̄tao, Sebna pô khua čih-hră laih anün Yôah, ană ḫah-rok̄oi Asap, jing pô khua čih pioh, t̄obiă rai nao buř

^t18:14 Klâo-r̄otuh talang amrăk jing dō 10,000 kilogram amrăk laih anün klâoplüh talang jing dō 1,000 kilogram mah.

^u18:17 Po anih anün b̄ing goñu moñam hăng rao khăń moñam anün laih anün pōhu po pođia kiăng k̄ kô hloh.

bing goňu.

¹⁹Pô khua p̄ala k̄ p̄tao Assiria anün p̄hiäp häng b̄ing khua p̄tao Hizkiyah anün kiäng k̄ lai k̄ p̄tao Hizkiyah tui anai:

Anai yoň jing tol̄oi p̄tao b̄ing Assiria tõña: B̄oi hoget ih pioh tol̄oi k̄nang ih lě? ²⁰Ih lai ih h̄mâo h̄drâ thâo p̄blah laih anün b̄ing ling-tohan k̄tang kiäng p̄blah dui-hi, samõ ih k̄nõng p̄hiäp dôc-đač dôc. B̄oi hl̄oi ih hlak k̄nang tol ih tõgü-p̄kodõng glaň häng kâo lě? ²¹Lâng bě ră anai, t̄dah ih hlak k̄nang k̄ lön-čar Êjip, lön-čar anün jing kar häng yua sa b̄e phûn trang-bo jöh laih jing gai-jra. Hl̄oi pô k̄nang nao b̄oi phûn anün, sit phûn anün či klâo h̄i hluh nao rai p̄oroka h̄i t̄ngan pô anün yoň! Abih-bang hl̄oi pô k̄nang k̄ Pharaoh p̄tao b̄ing Êjip ät či hrup häng anün mõn.

²²T̄dah ih lai k̄ kâo tui anai, “B̄ing ḡom̄oi k̄nang k̄ Yahweh Oi Adai ḡom̄oi,” samõ ih yoň jing pô h̄mâo p̄rai h̄i khul anih glõng Ņu laih anün khul k̄nuł k̄kuh-p̄p̄u k̄ Ņu laih anün lai k̄ b̄ing Yudah häng b̄ing anä-plei plei Yerusalaim tui anai, “B̄ing gih khõm k̄kuh-p̄p̄u k̄nõng b̄oi anäp k̄nuł anai amäng plei Yerusalaim dôc.”

²³Rai bě, broi bě k̄ khua kâo jing p̄tao b̄ing Assiria p̄kă nua häng ih tui anai: Kâo či jao broi k̄ ih dua-rõbâo^v droi aseh, t̄dah ih dui h̄duah h̄mâo dua-rõbâo^w čô tohan dui dî b̄oi khul aseh anün! ²⁴Wõt-t̄dah ih k̄nang b̄oi b̄ing Êjip k̄ b̄ing tohan-aseh häng khul rõdêh-aseh, hiňm-pă ih dui puh-p̄duař h̄i mõ sa čô khua-moa anet hloh amäng b̄ing khua-moa b̄ing ling-tohan kâo? ²⁵Hloh k̄ anün dõng, sit kâo h̄mâo rai laih kiäng k̄ k̄sung-blah p̄rai h̄i anih anai tui häng boh-hiäp Yahweh p̄dar k̄ kâo yoň. Yahweh Ņu pô yoň p̄hiäp häng kâo kiäng k̄ k̄sung-t̄biä p̄kodõng glaň häng lön-čar anai laih anün p̄rai h̄i.

²⁶Giõng anün, Elyakim anä dâh-rõkoi Hilkiyah, Sebna laih anün Yôas lai k̄ pô khua git-gai b̄ing ling-tohan Assiria tui anai, “P̄hiäp bě häng b̄ing ḡom̄oi ding-kona ih anai amäng tol̄oi p̄hiäp b̄ing Assiria, yuako b̄ing ḡom̄oi thâo-hluh tol̄oi p̄hiäp anün. Anäm p̄hiäp häng b̄ing ḡom̄oi amäng tol̄oi p̄hiäp Yehudah ôh huïdah b̄ing anä-plei b̄oi p̄näng-plei anai dui h̄mû.”

---

^v18:23: Anai jing 2,000.

^w18:23: Anai jing 2,000.

²⁷Sam᠁ pô khua anün lai, “Korn᠁ng k᠁ khua gih laih anün k᠁ bing gih đôč hă khua kâo pōkiaǒ kâo rai pōhiăp khul t̄oloi anai? Sit ᲃu dj᠁ ôh. Nu pōhiăp hăng abih-bang bing m̄nuih dō b̄oi ng᠁ pōnăng-plei anai. Hrup hăng bing gih yōh bing gōñu át či b̄ōng ēh laih anün m̄ñum ia-m̄añña gōñu pô m̄n yuak᠁ r̄opa m̄hao đoi.”

²⁸Gi᠁ng anün, pô khua t̄ohan anün dō-d̄ōng laih anün pōhiăp kraih amăng t̄oloi pōhiăp bing Yehudah tui anai:

H̄om᠁ bě boh-hiăp m̄ng pōtao-pr̄ōng jing pōtao Assiria anai! ²⁹Anai yōh jing t̄oloi pōtao lai: Anäm brōi Hizkiyah pōblū h̄i bing gih ôh. Nu ᲃu d̄i pōklaih h̄i bing gih m̄ng t̄ongan t̄lōi d̄i kâo ôh. ³⁰Anäm brōi ôh Hizkiyah pōhuč-plū bing gih đaǒ-kornang k᠁ Yahweh t̄dang ñu lai tui anai, “Sit Yahweh či pōklaih h̄i bing ta. Sit plei ta anai ᲃu či l̄e h̄i amăng t̄ongan t̄lōi d̄i pōtao Assiria ôh.”

³¹Anäm h̄om᠁ tui pōtao gih Hizkiyah ôh. Anai yōh jing t̄lōi pōtao-pr̄ōng Assiria lai hăng bing gih: Pōronom bě hăng kâo laih anün t̄obiă rai pō kâo bě. Gi᠁ng anün, r̄im čô amăng bing gih či b̄ōng m̄ng ph̄n-hr̄e boh-korbâo ñu pô, m̄ng ph̄n hra ñu pô laih anün m̄ñum ia m̄ng ia-d̄omün ñu pô yōh, ³²t̄ol kâo rai m̄ bing gih ba nao pō anih-l̄n hrup hăng anih-l̄n gih pô, jing anih-l̄n h̄omâo h̄oma pōdai kiăng k᠁ pōkra bañ-t̄opüng, anih-l̄n h̄omâo đang boh-korbâo kiăng k᠁ pōkra ia boh-korbâo phrâo, laih anün anih-l̄n h̄omâo khul koyâo ôliwō hăng ia-honi. Ruăh-mă bě t̄lōi h̄odip, anäm ruăh-mă t̄lōi djai ôh! Anäm h̄om᠁ tui Hizkiyah ôh, yuak᠁ ñu pōt̄ohuăl h̄i bing gih yōh t̄dang ñu lai k᠁ t̄lōi Yahweh či pōklaih h̄i bing gih. ³³H̄omâo m᠁ yang l̄n-čar pă d̄i pōklaih h̄i laih anih-l̄n ñu m̄ng t̄ongan t̄lōi d̄i pōtao-pr̄ōng Assiria? ³⁴Pōpă bing yang khul plei-pōnăng Hamat hăng Arpad l̄e? Pōpă bing yang khul plei-pōnăng Sepharwayim, Hena laih anün Iwah l̄e? Bing yang anün h̄omâo pōklaih h̄i plei-ph̄n Samaria m̄ng t̄ongan t̄lōi d̄i kâo m᠁? ³⁵Bu h̄omâo yang pă ôh amăng abih-bang bing yang khul anih anün h̄omâo t̄lōi d̄i pōklaih h̄i bing gōñu m̄ng t̄ongan t̄lōi d̄i kâo. Tui anün, hiǔm-pă Yahweh d̄i pōklaih h̄i plei Yerusalaim m̄ng t̄ongan t̄lōi d̄i kâo l̄e?

³⁶Sam᠁ bing ană-plei át dō-rōiăt laih anün ᲃu lai-glāi t̄lōi h̄ōget ôh, yuak᠁ pōtao Hizkiyah h̄omâo pōtă laih k᠁ bing ḡō tui anai, “Anäm lai-glāi k᠁ ñu ôh.”

³⁷Gi᠁ng anün, Elyakim, ană đah-rōkoi Hilkiyah, jing pô khua wai bruă sang-pōtao, Sebna jing pô khua čih-hră laih anün Yôas, ană đah-rōkoi Asap, jing pô khua čih pioh, hek h̄i ao gōñu pô laih anün nao pō pōtao Hizkiyah. Laih anün bing gōñu ruai glāi k᠁

pôtao høget-tøløi pô khua pøala pôtao-prøng Assiria hømâo lai laih.

19

Lai-Lui-Hlâo Kø Tøløi Pøklaiah Plei Yerusalaim

(*Yesayah 37:1-7*)

¹Tødang pôtao Hizkiyah hømû tøløi anün, ñu hek hî ao ñu yuakø ñu røngot-høning. Giøng anün, ñu buh-høô ao-tâo laih anün mût nao pø sang yang Yahweh yoø. ²Nu pøkiaø Elyakim, jing pô khua wai bruä sang-pôtao, Sebna, jing pô khua čih-hræ laih anün bing køng-tha bing khua ngä yang nao pø pô-pøala Yesayah anä ðah-røkøi Amôz. Abih-bang bing goñu leng kø buh ao-tâo soh-sel. ³Anai yoø jing tøløi Hizkiyah pøtä kø bing goñu ruai hæng pô-pøala anün tui anai:

Hroi anai yoø jing hrøi rüng-ræng biä-mä, pohiäp-pøgløh laih anün pømlâo, kar hæng ðah-kømøi truh móng či tøkeng yoø, samø þu hømâo ôh tøløi køtang kiæng kø tøkeng anä. ⁴Næng-ai Yahweh O'i Adai ih hømâo hømû laih abih-bang tøløi pô khua pøala kø pôtao-prøng bing Assiria, jing pô hømâo pøkiaø rai laih kiæng klao-djik kø O'i Adai, jing Pô hødip hløng-lar, laih anün Yahweh či þuäh-pøkra kø khul tøløi Nu hømâo hømû laih, jing tøløi klao-djik anün. Hønün yoø, røkâo iâu-laï ða bë kø bing ta jing bing Yerusalaim dø-søt samø åt dø-hødip anai.

⁵Tødang bing khua-moa pôtao Hizkiyah nao pø Yesayah, ⁶Yesayah pøtä kø bing goñu ruai kø khua goñu tui anai:

Anai yoø jing tøløi Yahweh lai: Anäm huï ôh kø høget-tøløi ih hømâo hømû laih, jing tøløi pohiäp bing khua-moa pôtao-prøng bing Assiria anün pohiäp þruh-møhiäh laih kø Kâo. ⁷Hømû bë! Kâo či ngä kø ñu hømû tøløi hing hyu móng čar ñu pô laih anün ñu či wøt glaï pø čar anün yoø. Pø anih čar ñu anün yoø Kâo či broi kø aræng pødjai hî ñu hæng ðao.

Pøtao-Prøng Sanehêrib Pohiäp Poħuř Kø Plei-Prøng Yerusalaim Tal Dua

(*Yesayah 37:8-13*)

⁸Tødang pô khua pøala pôtao-prøng Assiria hømû pôtao ñu hømâo ðuař laih móng plei-pønæng Lakhis laih anün nao pøblah pøkødøng glaï hæng plei-pønæng Libnah. Tui

anün, pô khua anün kôdün-đuař hĩ laih anün hóduah-đuh pôtao-pröng anün po' plei Libnah yoħ.

⁹Hlak anün, pôtao-pröng Sanehêrib hómuř tolroi lai-pôthâo tui anai: Tirhakah, pôtao čar Kus,^x jing pô khua pröng hloħ kô bing ling-tôhan Ējip, hlak kôsung-tôbiă kiăng blah po'kôdõng glař häng ū. Tui anün yoħ, pôtao Sanehêrib po'kiař nao bing ding-kôna ū nao po' Hizkiyah häng hrä lai-pôthâo anai dõng:

¹⁰Lař bě kô Hizkiyah pôtao bing Yudah tui anai: Anäm broi ôh O'i Adai jing Pô ih hlak kônang anün po'blü hĩ ih tôdang ū lai kô tolroi plei Yerusalaim bu či lě hĩ ôh amăng tôngan tolroi duři pôtao-pröng Assiria. ¹¹Sit ih hómâo hómuř laih tolroi bing pôtao-pröng Assiria hómâo ngă laih kô lu lön-čar, jing tolroi pôrai hĩ abih-bang. Tui anün, ih po'min O'i Adai či klahi hĩ bing gih mōn hă? ¹²Tôdang bing o'i-adon kâo hómâo pôrai hĩ laih khul lön-čar hlâo adih anün, bing yang-ro'bang go'nu hómâo po'klaib broi hĩ khul lön-čar anün laih mõ? Sit bu hómâo ôh. Anai yoħ jing bing yang anün: bing yang-ro'bang khul plei-põnăng Gôzan, Haran, Rezep laih anün yang bing mōnuih Iden jing bing dõ amăng plei-põnăng Telassar. ¹³Pôpä bing pôtao khul plei-põnăng Hamat, Arpad, Sepharwayim, Hena bôdah Iwah lě?

Tolroi Hizkiyah Iâu-Lai Po'klaib Hĩ Plei Yerusalaim

(Yesayah 37:14-20)

¹⁴Tôdang Hizkiyah mä hrä mõng bing ding-kôna pôtao bing Assiria laih anün dök, ū dři nao po' sang yang Yahweh laih anün blang tôbiă hrä anün bori anáp Yahweh. ¹⁵Giõng anün, Hizkiyah iâu-lai kô Yahweh tui anai:

O' Yahweh O'i Adai bing Israel hoi, jing Pô dõ ber kopläh-wäh dua boh rup čêrub anün, kônõng højän Ih yoħ jing O'i Adai kô abih-bang lön-čar bori lön-tônah anai. Ih hómâo hrih-pojing laih adai adih laih anün lön-tônah anai.^y ¹⁶Hómuř bě, O' Yahweh hoi, hómuř kâo đa, blang bě mōta Ih, O' Yahweh ah, laih anün lăng bě. Hómuř bě khul boh-hiăp pôtao-pröng Sanehêrib hómâo mo'it rai laih kiăng po'mlâo hĩ Ih jing O'i Adai hõdip hlõng-lar.

^x19:9 Kusjing lön-čar Éthiôpia.

^y19:15 Tolroi Tôbiă 25:22.

¹⁷Sit hrup hăng tōlōi pōtā anūn yōh, O' Yahweh hōi, bing pōtao Assiria hōmāo pōrai hī laih bing kōnung-djuai anūn wōt-hăng khul anih-lōn bing gō mōn. ¹⁸Bing gōñu hōmāo glōm hī laih khul rup-trah bing gō amăng apui kiăng pōrai hī, yuakō khul rup-trah anūn bū djō yang ôh, samō kōnōng kōyāo laih anūn boh-pōtāo dōc, jing gōnam mōng tōngan mōnuh dōc pōkra rai. ¹⁹Rā anai, O' Yahweh O'i Adai gōmōi hōi, rōkāo kō Ih pōklaib hī bē bing gōmōi mōng tōngan tōlōi dūi pōtao anūn, kiăng kō abih-bang lōn-čar bōi lōn-tōnah anai dūi thāo-krān kōnōng hōjān Ih yōh, O' Yahweh āh, jing O'i Adai sit.

Pō-Pōala Yesayah Mōit Boh-Hiăp Yahweh Lai-Glai Kō Pōtao Hizkiyah

(*Yesayah 37:21-38*)

²⁰Giōng anūn, Yesayah ană dāh-rōkōi Amōz mōit rai tōlōi pōtā kō pōtao Hizkiyah tui anai: Anai yōh jing tōlōi Yahweh O'i Adai bing Israel lai: Kāo hōmāo hōmū laih tōlōi ih iāu-laī kō tōlōi Sanehērib pōtao-prōng bing Assiria anūn. ²¹Anai yōh jing boh-hiăp Yahweh pōhiăp pōkōdōng glai hăng pōtao anūn:

Dra Hōčih Čū Ziôn djik-djak kōhak-kōčuh kō ih.

Sit bing ană-plei Yerusalaim anūn tōtāh hī akō gōñu tōdang ih dūaī-kōdōp.

²²Hlōi jing pō ih hōmāo hōtōh-djraī laih anūn bruħ-mōhiāh laih lē?

Ih hōmāo pōkōdōng glai hăng hlōi tōdang ih pōyōng dī hiăp ih laih anūn tōdang ih angak dī mōta pōgao-ang ih lē?

Ih pōkōdōng glai hăng Kāo yōh, jing Pō Rōgoh-Hiam bing Israel!

²³Ih pōkiaō bing ding-kōna ih yōh.

Hăng hiăp gōñu yōh ih hōmāo pōmlāo hī laih Kāo, jing Yahweh.

Ih hōmāo laī laih tui anai,

“Hăng lu khul rōdēh-aseh kāo yōh

kāo hōmāo dī laih bōi khul kōčōng čū-čan,

jing bōi anih rōjūng anih-lōn Lebanōn.

Kāo hōmāo drōm hī laih khul kōyāo sar glōng hloh,

laih anūn khăt hī laih khul kōyāo hōngō hiam hloh amăng anūn.

Kāo hōmāo nao truh laih pō khul anih ataih hloh,

jing pō anih glai-kōmrōng kōpal anūn.

²⁴Kāo hōmāo kloī laih khul ia-dōmūn amăng anih-lōn bing tuai

laih anūn mōñum laih ia pō anih anūn.

Hăng dua gah plă-t᠁kai kāo,
kāo hōmāo pōthu hĭ laih abih-bang hōnoh-ia Ējip kiăng kō bing ling-tōhan
kāo dui găn nao.”

²⁵Ih ᲃu hōmāo hōmŭ laih ôh hă?
Kāo jing Yahweh yōh, hōmāo pōmīn-pōphūn laih tōlōi anai mōng đūm hlāo
adih.

Sit amăng rōnŭk đūm-dă adih Kāo hōmāo pōkra laih hōdră anŭn.
Amăng rōnŭk anai Kāo hōmāo ngă broi laih tōlōi anŭn truh,
kiăng kō ih pōrām-pōrai hĭ khul plei-kōđōng kojăp jing hĭ khul djăh boh-
pōtāo glūh.

²⁶Yua-mōng hōdră Kāo anŭn yōh,
bing ană-plei goñu lēng kō tōdu-rōmōn,
laih anŭn bing goñu lēng kō tah-hōtai laih anŭn mlāo-hiāo.
Bing goñu hrup hăng khul goñam-tăm amăng đāng-hōma,
kar hăng khul čōnuh rōk-mōda rōmoän,
kar hăng rōk čōnuh tōbiă bōi bōbūng-sang,
gliu-krō hĭ hăng angin pōiă-hlōr hlāo kō čă đī yōh.

²⁷Samō Kāo thāo laih anih ih dō,
wōt-hăng anih ih nao rai mōn
laih anŭn tōlōi ih hil-nač pōkōdōng glaĭ hăng Kāo.

²⁸Yuakō ih hil-nač pōkōdōng glaĭ hăng Kāo
laih anŭn tōlōi b̄ruh-mōhiăh ih đī rai truh pō tōngia Kāo laih,
tui anŭn, Kāo či goaĭ bōi adūng ih hăng goñam-goaĭ Kāo
laih anŭn pioh bōi amăng-bah ih pōsōi-hōp Kāo.
Hăng goñam anŭn yōh Kāo či ngă broi kō ih wōt glaĭ
bōi jōlan ih hōmāo rai laih.

²⁹Bō kō ih, O' Hizkiyah, anai yōh jing sa tōlōi kōnăl kō ih:

Amăng thün anai bing gih či bōng-huă hăng goñam-tăm čă đī mă ñu pō,
laih anŭn amăng thün tal dua bing gih či bōng mōng goñam-tăm rūh čă đī
anŭn.

Samō amăng thün tal klāo, bing gih či jū-pla hăng pě-hōpuă yōh,

laih anün ᯃing gih či pla khul phün-hrě boh-kɔbāo hǎng pě ᯃōng boh yōh.

³⁰Sa wōt dōng tōbēng dō glač ᯃing Yudah

či jing kar hǎng phün kɔyāo čā trūn akha laih anün hōmāo dī boh-čroh yōh.

³¹Khul tōlōi anün či truh yuakɔ mōng plei Yerusalaim yōh či tōbiā rai sa tōbēng dō glač,

laih anün mōng Čū Ziōn yōh či hōmāo rai tōpul mōnuih dō-sot.

Sit-nik Kāo, jing Yahweh Dūi Kōtang yōh, či pōgiōng hǐ khul tōlōi anün.

³²Anai yōh jing tōlōi Yahweh pōhiāp kɔ pōtao-prōng Assiria tui anai:

Ñu ᯃu či mūt ôh amāng plei Yerusalaim anai, kōn pōnāh sa bě brōm-hraō lōi pō anai.

Bu hōmāo hlōi pō amāng ling-tōhan ñu djā khol rai pō plei anai bōdah pōdōng dī jołan-boñu kiāng kɔ blah-hruă hǐ plei anai ôh.

³³Bōi jołan ñu rai mōn ñu či wōt glač;

ñu ᯃu či mūt amāng plei anai ôh.

Abih tōlōi anün Kāo, jing Yahweh, pōhiāp pōhaih laih.

³⁴Kāo či pōgang hǎng pōklaiah hǐ plei anai,

yuakɔ tōhnāl-tōlōi Kāo pō laih anün yuakɔ tōhnāl-tōlōi ding-kōna Kāo pōtao Dawid yōh.

³⁵Mlam anün mōtam ling-jang hiam Yahweh tōbiā nao laih anün pōdjai hǐ sa-rōtuh sapānpluh-rōma-rōbāo^z čō ling-tōhan amāng anih-jūh ᯃing Assiria. Tōdang ᯃing anāplei Yerusalaim tōgū mōguah amāng hrōi tō-tui anün, ᯃing goñu ᯃuh ᯃing ling-tōhan anün kōnōng jing khul droi-jan djai hǐ soh-sel! ³⁶Giōng anün, Sanehērib yaih hǐ anih-jūh laih anün kōdūn glač abih. Ñu wōt glač pō plei-phün Nineweh laih anün dō pō anih anün.

³⁷Hōmāo sa hrōi, tōdang ñu hlak kōkuh-pōpū amāng sang yang ñu, Nisrōk, ᯃing anāđah-rōkōi ñu Adrammelek laih anün Sarezer pōdjai hǐ ñu hǎng đao. Giōng anün, ᯃing goñu đuač-kōdōp hǐ pō anih-lōn Ararat laih anün anāđah-rōkōi ñu Ésar-Hadđōn tō-tui ñu ngă pōtao-prōng.

---

^z19:35: Anai jing 185,000.

(Yesayah 38:1-8, 21-22; 2 Hră-Ruai 32:24-26)

¹Amăng ronük anün, Hizkiyah ruă kătang tol jě či tol-pran yoh. Tui anün, pô-poala Yesayah, ană ḫah-rokoi Amôz, nao čuă ngui ū laih anün lai tui anai, “Anai yoh jing tolroi Yahweh lai: Pota glař bě kō sang-anō ih, yuakor ih jě či djai laih. Ih bu či hlao hí oh.”

²Todang Hizkiyah hōmū tolroi anün, ū wir hí bō-mota ū bori poñang laih anün iâula häng Yahweh, ³“Hōdor bě, O Yahweh, häng abih pran-jua yoh, kāo hōmâo hōdip tōng-ten laih bori anap Ih laih anün hōmâo poñgiöng hí laih tolroi hiam bori anap-mota Ih.” Giöng anün, potao Hizkiyah hia kătang biă-mă.

⁴Yesayah duař hí mōng potao, samř todang ū aka tobiă duař hí hloh ôh tōng-krah wäl-todron sang-potao, boh-hiäp Yahweh truh bori ū tui anai, ⁵“Wort glař lai bě kō Hizkiyah, jing pô khua djă-akō kō bing ană-plei Kâo, tui anai: Anai yoh jing tolroi Yahweh Oi Adai ɔi-adon ih potao Dawid lai: Kâo hōmâo hōmū laih tolroi ih iâu-lai laih anün buh laih tolroi ih hia. Kâo či pohlao hí ih yoh. Bori hrói tal klâo čordöng mōng anai ih či dři nao po sang yang Yahweh. ⁶Kâo či thim müt pluh-roma thün dörng amăng tolroi hōdip ih laih anün Kâo či pokläih hí ih wort-häng plei anai mōng tōngan tolroi duři potao Assiria. Kâo či poñgang broi kō plei anai yuakor tohnal-tolroi Kâo pô laih anün tohnal-tolroi ding-kona Kâo potao Dawid yoh.”

⁷Giöng anün, Yesayah lai tui anai, “Prap-roñet bě boh-hra sô.” Bing goñu mă boh-hra sô anün häng pioh bori anih bräh-ronäh anün, tui anün gõ hlao hí yoh.

⁸Hlao kō anün, Hizkiyah hōmâo toña laih kō Yesayah tui anai, “Hōget tolroi kōnäl Yahweh či broi kiäng poñodah kō kâo kō tolroi Nu či poñsaih hí kâo laih anün kâo či dři nao po sang yang Yahweh bori hrói tal klâo čordöng mōng anai anün lě?”

⁹Yesayah lai-glař häng potao Hizkiyah tui anai, “Gru-kōnäl Yahweh broi kō ih thâo Nu či ngä tolroi Nu hōmâo buän laih jing tui anai: Ih kiäng toui tōmeh amăng wäl-todron sang-potao či nao poñanap pluh yak bôdah či wort glař pluh yak bori roñan Ahaz?”

¹⁰Hizkiyah lai tui anai, “Todah toui anün duař nao poñanap pluh yak jing tolroi amuñ dôč yuakor toui nao poñanap nanao, samř hiam hloh, toui anün kōdün glař pluh yak bě.”

¹¹Giöng anün, pô-poala Yesayah kwuñh-rokâo bori Yahweh laih anün Yahweh ngä broi kō toui anün kōdün glař pluh yak, jing toui anün hōmâo trün nao laih truh bori roñan Ahaz yoh.

Pota Hizkiyah Poñodah Abih Goñam Nu Ko Bing Khua Poala Mōng Lön-Čar Babilon

(Yesayah 39:1-8)

¹²Amăng rōnūk anūn, Merôdah-Baladan ană ḫah-rok̄oi Baladan, jing pō ngă pōtao čar Babilon, pōkiaō Ბing khua pōala ū ba rai hră k̄ Hizkiyah wōt-hăng gōnam brōi-poyor mōn, yuak̄ ū hōmāo hōmū laih k̄ tol̄oi Hizkiyah ruă-nuă. ¹³Hizkiyah jum Ბing khua anūn laih anūn kočrāo brōi k̄ Ბing gō abih-bang gōnam amăng khul sang-gōnam ū, anūn jing amrăk, mah, jrao bâo-mōngui laih anūn ia-jāo, wōt-hăng anih pioh gōnam-blah ū laih anūn abih-bang gōnam yom pōkōn amăng anih-pioh gōnam ū. Bu hōmāo gōnam hōget ôh amăng sang-pōtao ū bōdah djōp anih amăng čar Yudah, ū pōdōp h̄i mōng Ბing gō.

¹⁴Giōng anūn, pō-pōala Yesayah nao pō pōtao Hizkiyah laih anūn tōna tui anai, “Mōng pă Ბing mōnuh anūn rai lĕ? Laih anūn hōget-tol̄oi Ბing gōnu lai lĕ?”

Hizkiyah lai-glāi tui anai, “Bing gōnu rai mōng anih-lōn ataih, mōng lōn-čar Babilon yōh.”

¹⁵Pō-pōala anūn tōna dōng tui anai, “Hōget-tol̄oi Ბing gōnu buh laih amăng sang-pōtao ih lĕ?”

Hizkiyah lai-glāi tui anai, “Bing gōnu buh laih abih-bang gōnam amăng sang-pōtao kāo. Bu hōmāo gōnam hōget ôh amăng khul sang-gōnam kāo, kāo pōdōp h̄i mōng Ბing gōnu.”

¹⁶Giōng anūn, Yesayah lai k̄ Hizkiyah tui anai, “Hōmū bě boh-hiăp Yahweh: ¹⁷Sit hr̄oi mōng či truh yōh tōdang abih-bang gōnam amăng sang-pōtao ih, wōt-hăng abih-bang gōnam Ბing oī-adon ih hōmāo kōm-pōbut laih truh k̄ hr̄oi anai, Ბing Babilon či ba pōduāi h̄i abih nao pō lōn-čar gōnu pō yōh. Yahweh lai laih, bu hōmāo gōnam hōget ôh či dō glāi. ¹⁸Laih anūn dōđa amăng Ბing ană-tōčō ih, jing mōng drōi-jan drakhōtăk ih pō yōh jing Ბing arăng tōkeng rai k̄ ih, Ბing Babilon či ba pōduāi h̄i Ბing gōnu laih anūn Ბing gōnu či jing h̄i Ბing khua-kreō kiăng k̄ jing khua-moa dō amăng sang-pōtao Babilon yōh.”

¹⁹Hizkiyah pōmīn Yahweh kiăng lai k̄ tol̄oi či hōmāo tol̄oi rōnūk-rōnōm laih anūn tol̄oi rōnūk-rōnua amăng abih tol̄oi hōdip ū pō yōh. Tui anūn, ū lai-glāi tui anai, “Boh-hiăp Yahweh hōmāo pōhiăp anūn jing hiam yōh.”

²⁰Bō k̄ khul tol̄oi truh pōkōn dōng amăng rōnūk Hizkiyah wai-lăng, laih anūn abih-bang tol̄oi ū pōgiōng laih wōt-hăng dōnao-ia hăng hōnoh-ia amăng, ū pōkra kiăng k̄ ba ia mūt pō plei Yerusalaim, arăng čih pioh laih amăng hră bruă-mōnuă Ბing pōtao Yudah. ²¹Hizkiyah tōi-pran, arăng dōr ū hăng Ბing oī-adon ū laih anūn ană ḫah-rok̄oi ū Manasseh yōh tō-tui ū ngă pōtao.

Manasseh Ngă Pøtao Lõn-Čar Yudah

(2 Hră-Ruai 33:1-20)

¹Pøtao Manasseh hlak pluh-dua thün tødang ŋu jing pøtao bing Yudah laih anün ŋu wai-lăng amăng plei Yerusalaim truh kø rømapluh-røma thün. Anän amí ŋu jing H’Hepzibah. ²Manasseh ngă tøloi sat-bai bøi anăp Yahweh, jing tøloi ŋu ðuaí tui hăng khul tøloi høbak-drak bing kørnung-djuai Yahweh hømâo puh-pøðuaí hí laih møng anăp bing Israel hlâo adih.^a ³Ama ŋu Hizkiyah hømâo pørai hí laih khul anih gløng køkuh-pøpü kø yang-røbang, samø Manasseh pødøng glæi hødøm anih gløng anün. Nu åt rÿ-pødøng dí khul kørnul ngă yang kø yang-røbang Baal laih anün pøkra sa bë tømëh rup-trah yang H’Asêrah kar hăng Ahab pøtao bing Israel hømâo ngă laih. Nu åt bon-køkuh laih anün køkuh-pøpü kø abih-bang khul pøtü hăng adai adih mørn. ⁴Nu pødøng dí khul kørnul kiæng kø ngă yang kø bing yang-røbang amăng sang yang Yahweh, jing anih Yahweh hømâo lai laih, “Amăng plei Yerusalaim yøh Kåo či pioh Anän Kåo.”^b ⁵Bøi dua boh anih wäl-tødron amăng sang yang Yahweh, ŋu pødøng dí khul kørnul ngă yang kø abih-bang khul pøtü hăng adai adih. ⁶Nu čuh ngă yang ană ðah-røkøi ŋu pô, pøjuæt ngă pøjâo-gai phai-yang laih anün høduah-tøña bing mørnuih iâu-atâo, jing bing røkâo yang bøngæt bing djai. Nu ngă tøloi sat-bai lu biä-mä bøi anăp Yahweh tøl čuih kø Yahweh hil-naç biä-mä yøh.

⁷Hloh kø anün døng, ŋu mä tømëh rup-trah yang H’Asêrah, jing gønam ŋu hømâo pøkra laih, hăng pioh rup-trah anün amăng sang yang. Anün jing anih Yahweh hømâo lai laih kø pøtao Dawid laih anün kø pøtao Solomôn tui anai, “Amăng sang yang anai laih anün amăng plei Yerusalaim anai, jing anih Kåo hømâo ruäh-mä laih møng abih-bang kørnung-djuai bing Israel, Kåo či pioh Anän Kåo pø anün nanao yøh. ⁸Tødah bing Israel kørnøng pøñen ngă tui abih-bang tøloi Kåo pøðar laih kø bing gøñu kiæng kø djä-pioh abih-bang tøloi juæt Møseh ding-køna Kåo hømâo broi laih kø bing gøñu, tui anün Kåo þu či ngă kø bing Israel røbat ðuaí ataih hí døng tah møng anih-lõn Kåo broi laih kø bing oï-adon gøñu.”^c ⁹Samø bing ană-plei anai þu kiæng hømø tui ôh. Manasseh dui-ba bing gøñu jrök hí jølan tøl bing gøñu ngă tøloi sat-bai hloh kø bing kørnung-djuai Yahweh hømâo pørai hí laih møng anăp bing Israel hlâo adih anün.

¹⁰Hømâo sa hrøi Yahweh pøhiæp møng bing ding-køna Nu jing bing pô-pøala tui anai:

^a21:2 Yirmeyah 15:4.

^b21:4 2 Samuël 7:13.

^c21:7-8 1 Bing Pøtao 9:3-5; 2 Hră-Ruai 7:12-18.

¹¹Manasseh pōtao Ბing Yudah hōmāo ngă laih khul tōlōi soh hōbak-drak anūn. Ņu hōmāo ngă laih tōlōi sat-ḃai hloh kō Ბing Amōr jing Ბing hōmāo dō laih amāng anih-lōn anai hlāo adih. Ņu hōmāo dui-ba laih Ბing Yudah amāng tōlōi soh kōkuh-pōpū kō khul rup-trah ū pōkra. ¹²Hōnūn yōh, anai yōh jing tōlōi Yahweh Oi Adai Ბing Israel lai: Kāo či ba rai tōlōi rām-rai Ბori plei-phūn Yerusalaim laih anūn Ბori Ბing Yudah tōl hloī pō hōmū tōlōi rām anūn lēng kō dō-kōtuā nge-ngo yōh. ¹³Kāo či pōkā Ბori plei Yerusalaim anūn hāng hrē-pōkā Kāo hōmāo pōkā pōkōdōng glāi laih hāng Samaria tōdang Kāo pōkōhmal plei anūn. Kāo āt či pōkōtrao mōn Ბori pōtao Manasseh hāng boh-pōkōtrao Kāo hōmāo pōkōtrao pōkōdōng glāi laih hāng anā-tōčō Ahab tōdang Kāo pōkōhmal Ბing goňu. Kāo či sut hī Yerusalaim hlōm-ḃōm kar hāng sa čō sut-rao sa boh jām. Laih kō ū sut-rao laih, ū pioh pōkūp hī yōh. ¹⁴Kāo či duaī lui hī tōbēng dō glāi amāng Ბing anā-plei Yudah, jing kōng-ngān Kāo anūn, laih anūn jao hī Ბing goňu kō Ბing rōh-ayāt goňu. Bing rōh-ayāt goňu či sua-mā lūn-ḃōng Ბing goňu yōh, ¹⁵yuakō Ბing goňu hōmāo ngă laih tōlōi sat-ḃai Ბori anāp-mōta Kāo laih anūn hōmāo ngă laih kō Kāo hil čōdōng mōng hroī Ბing oī-adon goňu tōbiā mōng lōn-ċar Ējip hlōng truh kō tā anai.

¹⁶Manasseh ngă tōlōi soh laih anūn ba Ბing Yudah ngă tui tōl Ბing goňu ngă tōlōi sat-ḃai Ბori anāp Yahweh. Hloh kō anūn dōng, Manasseh āt pōdjai hī lu mōnuh ᲄu hōmāo tōlōi soh ôh tōl drah goňu pōbā hī djōp anih amāng Yerusalaim, jing mōng akiāng gah anai truh pō akiāng gah adih plei yōh. Laih anūn dōng, tōlōi soh ū ngă kō Ბing Yudah ngă tui laih anūn Ბing goňu ngă laih tōlōi sat-ḃai Ბori anāp Yahweh.

¹⁷Bō kō khul tōlōi truh pōkōn dōng amāng rōnūk Manasseh wai-lāng wōt-hāng abih-bang tōlōi ū ngă pōgiōng laih anūn abih-bang tōlōi soh ū ngă laih, arāng čih pioh laih amāng khul hrā bruā-mōnuā Ბing pōtao Yudah. ¹⁸Manasseh tōi-pran, arāng dōr hī ū amāng pōsat ū pō Ბori Ბang arāng pōanān Uzza laih anūn anā Ბah-rokōi ū Amōn tō-tui ū ngă pōtao.

Amōn Ngă Pōtao Lōn-Čar Yudah

(2 Hrā-Ruai 33:21-25)

¹⁹Pōtao Amōn hlak duaplūh-dua thūn tōdang ū jing pōtao Ბing Yudah laih anūn ū wai-lāng amāng plei Yerusalaim dua thūn. Amī ū jing mōnuh mōng plei Yotbah laih anūn anān ū jing H'Mesullemet, anā Ბah-kōmōi Haruz. ²⁰Amōn ngă tōlōi sat-ḃai Ბori anāp Yahweh kar hāng ama ū Manasseh hōmāo ngă laih. ²¹Sit ū rōbat tui amāng abih khul jołan ama ū laih anūn ū bon kōkuh-pōpū kō khul rup-trah ama ū hōmāo

kɔkuh-pɔpū laih.²²Nu hɔngah lui hī Yahweh, jing O'i Adai Ბing o'i-adon ū, laih anūn Აu ᲇuaī tui amāng jo'lan Yahweh kiāng ôh.

²³Bing khua-moa Amôn ngă mɔ̄neč pɔ̄kod̑ng glaī hāng ū laih anūn pɔ̄djai hī ū amāng sang-pɔ̄tao ū. ²⁴Giōng anūn, Ბing ană-plei Yudah mă pɔ̄djai hī abih-bang Ბing hlɔ̄i pɔ̄crōng-sai laih kiāng kɔ̄ pɔ̄djai hī pɔ̄tao Amôn laih anūn Ბing goñu broi ană ᲇah-rɔ̄kɔ̄i gɔ̄ Yôsiyahu ngă pɔ̄tao pɔ̄ala kɔ̄ gɔ̄.

²⁵Bɔ̄ kɔ̄ khul tɔ̄lɔ̄i truh pɔ̄kōn d̑ng amāng rɔ̄nūk Amôn wai-lāng wɔ̄t-hāng hɔ̄get-tɔ̄lɔ̄i ū ngă pɔ̄giōng laih, arāng čih pioh laih amāng khul hră bruā-mɔ̄nuā Ბing pɔ̄tao Yudah. ²⁶Arāng d̑r hī ū amāng pɔ̄sat ū pō̄ b̑orī ᲇang arāng pɔ̄anān Uzza. Laih anūn ană ᲇah-rɔ̄kɔ̄i ū Yôsiyahu tō̄-tui ū ngă pɔ̄tao.

22

Yôsiyahu Ngă Pɔ̄tao Lōn-Čar Yudah

(2 Hră-Ruai 34:1-2)

¹Yôsiyahu hlak sapăn thün tɔ̄dang ū jing pɔ̄tao Ბing Yudah laih anūn ū wai-lāng amāng plei Yerusalaim truh kɔ̄ klāoplüh-sa thün. Am̑ ū jing mɔ̄nuih mɔ̄ng plei Bozkat laih anūn ană ū jing H'Yēdidah, ană ᲇah-kɔ̄mɔ̄i Adayah.^d ²Yôsiyahu ngă tɔ̄lɔ̄i djɔ̄ b̑orī anăp-mɔ̄ta Yahweh laih anūn ᲇuaī tui amāng abih khul jo'lan o'i-adon ū pɔ̄tao Dawid hɔ̄māo ᲇuaī tui laih hlāo adih. Nu Აu wir nao gah hɔ̄nuā b̑ôdah gah ieo ôh.

Tɔ̄lɔ̄i Hɔ̄duah-Buh Hră Tɔ̄lɔ̄i Juăt

(2 Hră-Ruai 34:8-28)

³Amāng thün tal pluh-sapăn rɔ̄nūk ū wai-lāng, pɔ̄tao Yôsiyahu pɔ̄kiaō pō̄ khua čih-hră Saphan, ană ᲇah-rɔ̄kɔ̄i Azalyahu jing tɔ̄čō Mesullam, nao pō̄ sang yang Yahweh. Nu pɔ̄tă kɔ̄ Saphan tui anai:

⁴Đĩ nao bě pō̄ Hilkiyah, jing khua ngă yang prōng hlo hlo anūn, laih anūn pɔ̄tă bě kɔ̄ gɔ̄ kiāng kɔ̄ yap prák Ბing ană-plei hɔ̄māo ba rai laih kɔ̄ sang yang Yahweh, jing prák Ბing gak-wai amāng-jāng hɔ̄māo pō̄but glaī laih mɔ̄ng Ბing goñu anūn. ⁵Jao bě prák anūn kɔ̄ Ბing khua wai-bruā pō̄kra sang yang. Broi bě Ბing khua anūn kla kɔ̄ Ბing mă bruā pō̄kra glaī sang yang Yahweh anūn. ⁶Anūn jing Ბing trah-kɔ̄yāo laih anūn Ბing mān-pō̄d̑ng. Laih anūn ăt broi kɔ̄ Ბing

---

^d22:1 Yirmeyah 3:6.

goñu bloi mă bĕ koyâo hăng boh-potâo khăt laih kiăng kơ pokra glai sang yang. ⁷Samō yuakor̄ bing git-gai bruă anün jing bing mă bruă topă soh-sel, tui anün bing goñu bu kiăng kơ yap glai ôh khul prak ih ci jao kơ bing goñu.

⁸Khua ngă yang pröng hloh Hilkiyah laī kō khua cih-hră Saphan tui anai, “Kâo hōmâo hōduah-þuh laih Hōdrôm Hră Toloi Juăt amăng sang yang Yahweh.” Nu broi kō Saphan laih anün gō̄ dök amăng hră anün. ⁹Giöng anün, khua cih-hră anün glai ruai kō potao tui anai, “Bing khua-moa ih hōmâo kla broi laih prak amăng sang yang Yahweh laih anün hōmâo jao laih prak anün kō bing khua wai-bruă pokra sang yang.” ¹⁰Giöng anün, khua cih-hră anün laī-pothâo hăng potao tui anai döng, “Khua ngă yang pröng hloh Hilkiyah hōmâo broi laih kō kâo sa hōdrôm hră.” Giöng anün, Saphan dök amăng hră anün þori anap̄ potao yoh.

¹¹Todang potao hōmū khul boh-hiap mōng Hōdrôm Hră Toloi Juăt, nu hek hī ao-phyung nu yuakor̄ nu rongot-hoñning biă-mă. ¹²Giöng anün, nu potă khul tolroi anai kō Hilkiyah khua ngă yang pröng hloh, Ahikam ană ðah-rokoi Saphan,^e Akbôr ană ðah-rokoi Mikhayah, Saphan khua cih-hră laih anün kō Asayah khua-moa mă-bruă potao tui anai, ¹³“Nao hōduah-toña bĕ Yahweh djru kō kâo, kō bing ana-plei laih anün kō abih-bang bing Yudah. Rokâo bĕ kō Nu kōčrâo broi kō bing ta thâo-hluh hōdôm tolroi bing ta khōm ngă kō tolroi aräng hōmâo cih laih amăng hră aräng hōduah-þuh anün. Sit tolroi hil Yahweh pokodöng glai hăng bing ta jing pröng biă-mă yoh yuakor̄ bing oī-adon ta bu gut-tui ôh hōdôm boh-hiap amăng hră anün. Bing goñu bu hōmâo ngă tui abih-bang ôh hoget-tolroi Yahweh hōmâo broi laih kō bing aräng cih laih kō bing ta.”

¹⁴Giöng anün, khua ngă yang Hilkiyah, Ahikam, Akbôr, Saphan laih anün Asayah nao hōduah-toña kō pō-poala H’Hulda, jing bōnai Sallum ană ðah-rokoi Tikwah točô Harhas, laih anün Sallum anün jing pō räk-wai khul ao-phyung kōkuh-pōpū amăng sang yang. H’Hulda hōdip amăng plei Yerusalaim, jing amăng tring Tal Dua.

¹⁵H’Hulda laī hăng bing gō̄ tui anai,

Anai yoh jing tolroi Yahweh Oī Adai bing Israel laī: Ruai bĕ kō pō pokiaō rai bing gih tui anai, ¹⁶“Anai yoh jing tolroi Kâo, jing Yahweh, laī: Kâo ci ba rai tolroi räm-rai þori anih anai laih anün þori ana-plei anai tui-hăng abih-bang tolroi aräng hōmâo cih laih amăng hră potao bing Yudah hōmâo dök laih.” ¹⁷Yuakor̄ bing goñu hōmâo hoñgah lui hī laih Kâo laih anün čuh gonam bâo-moñgur̄ kō

---

^e22:12 Năng-ai Saphan anai jing phara hăng Saphan jing khua cih-hră.

bing yang-robang häng kókuh-pópü kó khul rup-trah häng tóngan góñu pô
pókra laih tol bing góñu čuih kó Kâo hil, tui anün tolroi Kâo hil pókodörng glař
häng anih anai þu či abih hí ôh.’

¹⁸Glař ruai bě kó pótao bing Yudah dörng, jing pô pókiač laih bing gih rai
hóduah-tóňa Yahweh, tui anai, “Anai yóh jing tolroi Kâo, jing Yahweh O'i Adai
bing Israel, lai kó boh-hiäp ih hórmâo hórmü laih amäng hódrôm hrä anün. ¹⁹Kâo
hórmâo póhiäp pókodörng glař laih häng plei Yerusalaim anai wört-häng bing
anä-plei anai. Kâo lai bing góñu či jing hí räm-rai laih anün aräng či pioh anän
plei anün kiäng kó hótöm-päh mónuh pókön yóh.^f Samoř yuakó pran-jua ih
toldu glař laih anün ih luă-gü ih pô þori anäp Kâo tódang ih hórmü tolroi anün,
laih anün yuakó ih hórmâo hek laih ao-phyung ih häng hia þori anäp Kâo, tui
anün Kâo hórmâo hórmü laih ih.” Anün yóh jing tolroi Yahweh póhaih.

²⁰Yahweh lai dörng tui anai, “Hóñun yóh, Kâo či broi kó ih tóri-pran laih anün
či broi aräng döř hí ih rónük-rónua häng bing o'i-adon ih yóh. Tui anün, móta
ih þu či þuh ôh abih-bang tolroi räm-rai Kâo či ba rai þori anih anai.”

Giöng anün, bing góñu glař ruai kó pótao abih-bang tolroi pô-póala H'Huldah anün
póta laih yóh.

23

Pótao Yôsiyahu Póphrâo Glař Tolroi Pogop

(2 Hrä-Ruai 34:29-33)

¹Giöng anün, pótao iâu rai abih-bang bing kóng-tha amäng lön-čar Yudah laih anün
amäng plei-phün Yerusalaim. ²Ñu dí nao pô sang yang Yahweh hröm-häng bing dår
rökri Yudah, bing anä-plei Yerusalaim, bing khua ngä yang laih anün bing pô-póala
wört-häng abih-bang bing anä-plei jing bing hlak-ai häng bing tha móñ. Ñu dök þori
anäp bing anä-plei abih-bang boh-hiäp amäng Hódrôm Hrä Tolroi Pogop, jing móñ
hrä aräng hórmâo hóduah-þuh laih amäng sang yang Yahweh. ³Pótao dö-dörng jě þori
tómeh ñu juăt dö laih anün póphrâo glař tolroi pogop þori anäp Yahweh. Anün jing
tolroi þuăñ þuař tui Yahweh laih anün djä-pioh khul tolroi pôđar, tolroi phiän, tolroi
póta-potän Ñu häng abih pran-jua abih böngät. Tui anün yóh, pótao pókójäp pogiöng
hí khul boh-hiäp tolroi pogop hórmâo čih laih amäng hrä anün. Giöng anün, abih-bang
anä-plei þuăñ-jao góñu pô kiäng kó djä-pioh tolroi pogop anün yóh.

^f22:19 Tolroi Juăt 28:37.

Pøtao Yôsiyahu Pørai Hí Toloi Køkuh-Pøpü Kø Yang-Røbang

(2 Hră-Ruai 34:3-7)

⁴Pøtao poðdar kø khua ngă yang prøng hloh Hilkiyah, bing khua ngă yang køiång laih anün bing gak-wai amång-jæng kiång kø mä-poðuaï hí abih-bang goðnam-yua poðra kø køkuh-pøpü kø yang-roðbang Baal, H'Asêrah laih anün kø abih-bang khul poðtü hæng adai adih. Nu çuh poðrai hí abih-bang goðnam anün poð gah roðngiao kø plei Yerusalaim amång ðang-høma ðønung Kidrôn laih anün ba hoðbâo-toðpur goðnam anün nao poð plei-poðnæng Béthêl.^g ⁵Nu åt puh-poðuaï hí bing khua ngă yang kø bing yang-roðbang. Bing poðtao Yudah hoðmâo ruåh-mä laih hlâo adih kiång kø çuh goðnam bâo-møngui þøi khul anih gløng amång plei-pla bing Yudah laih anün amång hoðdøm plei-pla jum-dar plei Yerusalaim mðn. Bing khua ngă yang anün jing bing çuh goðnam bâo-møngui kø yang-roðbang Baal, kø yang-hroï yang-blan, kø khul grup poðtü laih anün kø abih-bang khul poðtü poðkön hæng adai adih. ⁶Yôsiyahu mä tømëh yang H'Asêrah mðng sang yang Yahweh ba nao poð ðønung Kidrôn gah roðngiao kø plei Yerusalaim laih anün çuh hí poð anün. Nu tûl hoðbâo-toðpur anün jing blî laih anün proai khul hoðbâo anün þøi khul anih poðsat anå-plei. ⁷Nu åt poðgluh trûn hí khul anih dö bing ðah-roðkøi rih-räm iåu-yang, jing anih dö amång sang yang Yahweh. Amång anih anün mðn, bing ðah-kømöi møñam sum ao kø khul tømëh yang H'Asêrah.

⁸Yôsiyahu ba rai abih-bang bing khua ngă yang mðng plei-pla bing Yudah laih anün poðgrí-poðgrañ hí khul anih gløng køkuh-pøpü kø yang-roðbang ðødøng mðng plei-poðnæng Geba gah duð truh poð plei-poðnæng Bêér-Seba gah thûng, jing khul anih bing khua ngă yang anün çuh goðnam bâo-møngui kø yang-roðbang. Nu poðgluh trûn hí khul sang iåu-yang þøi amång-jæng plei, jing þøi bah-amång müt nao poð Amång-Jæng Yôsua, jing pô khua wai-plei anün. Khul anih anün dö þøi gah ieo tødang müt poð amång-jæng plei.^h ⁹Bing khua ngă yang jing bing hoðmâo çuh goðnam poðyor amång khul anih gløng þu duð rai mä bruå poð kørnul ngă yang Yahweh amång plei Yerusalaim ôh, samð bing goðnu duð þøng þañ þu hoðmâo toðpoi hæng bing ayøng adøi khua ngă yang goðnu yoð.

¹⁰Nu poðgrí-poðgrañ hí anih Tophet þøi anih ðønung Ben-Hinnôm, kiång kø þu hoðmâo hløi pô døng tah duð yua anih anün kiång kø çuh ngă yang bing anå-bå ñu amång apui kø yang Môlek. ¹¹Nu åt mä-poðuaï hí mðn khul rup aseh bing poðtao Yudah hoðmâo

^g23:4 2 Bing Poðtao 21:3; 2 Hră-Ruai 33:3.

^h23:8 Amång toðloi Hêbro, joðan anai þu thâo roðah ôh. Plei anün næng-ai jing plei Bêér-Sêba yuakø plei Yerusalaim þu hoðmâo anån Amång-Jæng Yôsua.

pøyor laih kօ yang-hroi hlāo adih, laih anün čuh hǐ khul rødēh-aseh Ბing goñu hømāo pøyor laih kօ yang-hroi anün. Arāng hømāo pioh khul rup aseh anün ƅoi bah-amāng müt nao pօ sang yang Yahweh. Anih anün dօ amāng anih wäl-tødron jě anih dօ Nathan-Melek jing sa čō khua-moa.

¹²Yôsiyahу pøgluh trün khul kørnul ngă yang Ბing pøtao Yudah hømāo pødøng dī laih hlāo adih jě anih pøtao Ahaz hømāo pøkra laih gah ngō ƅoi bøbüng-sang. Nu ăt pøgluh trün kørnul pøtao Manasseh hømāo pødøng dī laih amāng dua boh anih wäl-tødron sang yang Yahweh. Nu mă-pøðuař hǐ abih khul kørnul mðng anih anün, tørai hǐ laih anün glöm nao pօ anih djah amāng ñønung Kidrôn yoh. ¹³Giøng anün, pøtao pøgrí-pøgraň hǐ lu khul anih glöng køkuh-pøpü kօ yang-røbang gah ngō kօ plei Yerusalaim ƅoi gah thụng kօ bøl-čü Brü-Räm mørn, jing anih Solomôn pøtao Ბing Israel hlāo adih hømāo pødøng dī laih kօ H'Astøret jing yang-bai Ბing Sidôn, kօ Kemôs jing yang-bai Ბing Môab, laih anün kօ Môlek jing yang høbak-drak Ბing Ammôn. ¹⁴Yôsiyahу pøphač hǐ khul rup-trah yang-røbang, pøgluh hǐ khul tømëh yang H'Asêrah laih anün pøkøm hǐ khul tølang mørnuh ƅoi anih anün.

¹⁵Hlāo kօ anün døng, Yôsiyahу ăt pørai hǐ mørn kørnul ngă yang ƅoi anih Bêthêl, jing anih glöng køkuh-pøpü kօ yang-røbang pøtao Yarobam, ană ñah-røkøi Nebat, hømāo pøkra laih, kiäng kօ dui-ba Ბing Israel ngă soh. Yôsiyahу čuh hǐ khul goñam yua køkuh-pøpü ƅoi anih glöng anün, pøsän hǐ jing blí laih anün nu ăt čuh pørai hǐ tømëh rup-trah H'Asêrah mørn. ¹⁶Giøng anün, Yôsiyahу lăng hyu jum-dar laih anün tødang nu buh khul anih pøsat pօ anih anün ƅoi keng bøl-čü, nu broi arāng mă tøbiä hǐ khul tølang anün laih anün čuh hǐ ƅoi kørnul ngă yang anün kiäng kօ kørnul anün jing hǐ grí-graň. Tøloï Yôsiyahу ngă anün pøkrep truh hǐ tui hæng boh-hiäp Yahweh pøhaih laih mðng mørnuh Oï Adai jing pô-pøala lai-lui-hlāo laih.ⁱ

¹⁷Pøtao køcrâo laih anün tøña tui anai, "Pøtâo pøsat hløi anün lë?"

Bing mørnuh plei Bêthêl anün lai-glaï tui anai, "Anün jing gru-kønäl pøsat mørnuh Oï Adai jing pô-pøala rai mðng lön-çar Yudah laih anün pøhiäp pøkødøng glaï hæng kørnul ngă yang ƅoi anih Bêthêl, jing kørnul ih hømāo pørai anün yoh."^j

¹⁸Yôsiyahу lai tui anai, "Lui broi gø kar hæng anün bë; anäm broi ôh hløi pô pøsûh khul tølang gø." Tui anün, Ბing goñu bu mă ôh tølang gø wøt-hæng khul tølang Ბing pô-pøala hømāo rai laih mðng tring Samaria.

¹⁹Kar hæng nu pøgiøng laih ƅoi anih Bêthêl, Yôsiyahу pøgluh trün hǐ abih-bang sang

---

ⁱ23:16 1 Bing Pøtao 13:2.

^j23:17 1 Bing Pøtao 13:30-32.

iāu-yang ṫoī khul anih glōng, jing anih Ბing pōtao Israel hōmāo pōdōng dī laih hlāo adih amāng plei-pla jum-dar plei-phūn Samaria laih anūn hōmāo čuih laih kō Yahweh hil.²⁰ Abih-bang Ბing khua ngă yang amāng khul anih glōng anūn, Yōsiyahu pōdjai hī ṫoī khul kōnūl ngă yang laih anūn čuh hī khul tōlang mōnuh pōkōn ṫoī khul kōnūl anūn. Giōng anūn, ū wōt glaī pō plei Yerusalaim yōh.

Pōtao Yōsiyahu Hāng Ბing Yudah Djā Hōdōr Tōlōi Gān

(2 Hră-Ruai 35:1-19)

²¹Pōtao pōtā kō abih-bang Ბing ană-plei tui anai, “Djā-hōdōr bē Tōlōi Gān kō Yahweh Ōi Adai gih tui-hāng tōlōi hōmāo čih laih amāng Hōdrōm Hră Tōlōi Pōgop anūn.”²² Čōdōng mōng rōnūk Ბing khua phat-kōđi jing pō dui-ba Ბing Israel hlōng truh kō rōnūk Ბing pōtao Israel laih anūn rōnūk Ბing pōtao Yudah, bu hōmāo ôh tōlōi djā-hōdōr kō Tōlōi Gān prōng hrup hāng anūn.²³ Ბing goñu djā-hōdōr Tōlōi Gān anūn amāng plei Yerusalaim, jing amāng thūn tal pluh-sapān rōnūk Yōsiyahu wai-lāng yōh.

²⁴Hloh kō anūn dōng, Yōsiyahu puh-pōđuaī hī mōng lōn-čar Yudah laih anūn mōng plei Yerusalaim abih-bang Ბing iāu-atāo rōkāo-yang Ბing djai, Ბing yang sang-anō, khul rup-trah laih anūn abih-bang khul goñam hōbak-drak pōkōn dōng Ბing goñu yua kiāng kō kōkuh-pōpū kō yang-rōbāng. Ņu ngă tōlōi anūn kiāng ngă tui-hāng hōdōm tōlōi čih laih amāng tōlōi juăt, jing amāng hră khua ngă yang hōmāo hōduah-đuh laih amāng sang yang Yahweh anūn.²⁵ Bu hōmāo ôh pōtao pă hōdip hlāo kō Yōsiyahu bōdah tōdōi kō ū, jing pō wōt glaī kō Yahweh kar hāng tōlōi ū ngă laih, laih anūn ngă tui abih-bang tōlōi Juăt Mōseh hāng abih pran-jua, abih bōngăt laih anūn hāng abih tōlōi kōtang ū yōh.

²⁶Wōt-tōdah tui anūn, Yahweh bu pōhrō hī ôh mōng tōlōi Ņu hil-đrūk^k anūn, jing tōlōi Ņu hil pōkōdōng glaī hāng Ბing Yudah yuakō abih-bang tōlōi pōtao Manasseh hōmāo čuih laih tōl Ņu hil biă-mă.²⁷ Tui anūn, Yahweh lař tui anai, “Kāo či mă-pōđuaī hī Ბing Yudah mōng anăp Kāo kar hāng Kāo mă-pōđuaī hī laih Ბing Israel laih anūn Kāo či hōngah lui hī plei Yerusalaim, jing plei Kāo ruăh-mă laih, wōt-hāng sang yang anūn mōn, jing anih Kāo hōmāo lař laih kō tōlōi Kāo či pioh Anăn Kāo pō anih anūn yōh.”

Pōtao Yōsiyahu Tōř-Pran

(2 Hră-Ruai 35:20-26)

---

^k23:26: Anai āt jing “hil-đrūk” mōn.

²⁸Bɔ̄ kɔ̄ khul tɔ̄lɔ̄i truh pɔ̄kɔ̄n dɔ̄ng amāng rɔ̄nūk Yôsiyahu git-gai wai-lăng wɔ̄t-hăng abih-bang tɔ̄lɔ̄i-bruă ňu ngă laih, arăng čih pioh laih amāng khul hră bruă-mɔ̄nuă bing pɔ̄tao Yudah.

²⁹Tɔ̄dang Yôsiyahu ngă pɔ̄tao, Pharaoh-Nekhôh pɔ̄tao čar Ėjip đĩ nao pɔ̄ Krong Huphrat kiăng djru pɔ̄tao Assiria. Pɔ̄tao Yôsiyahu kɔ̄sung-tɔ̄biă kiăng blah pɔ̄tao Nekhôh, sam᷑ Nekhôh blah pɔ̄djai hĭ ňu bɔ̄i plei-pɔ̄năng Megidô. ³⁰Bing ding-kɔ̄na Yôsiyahu ba glaĭ atâo ňu hăng rɔ̄dêh-aseh mɔ̄ng plei Megidô anūn nao pɔ̄ plei Yerusalaim laih anūn dɔ̄r ňu pɔ̄ pɔ̄sat ňu pô. Giōng anūn, bing ană-plei mă Yêhôahaz ană đah-rɔ̄kɔ̄i Yôsiyahu laih anūn trôč ia-jâo bɔ̄i gɔ̄ kiăng kɔ̄ jing pɔ̄tao pɔ̄ala kɔ̄ ama gɔ̄ yōh.

Yêhôahaz Ngă Pɔ̄tao Lõn-Čar Yudah

(2 Hră-Ruai 36:2-4)

³¹Yêhôahaz hlak duapluh-klâo thün tɔ̄dang ňu jing pɔ̄tao laih anūn ňu git-gai wai-lăng amāng plei Yerusalaim truh kɔ̄ klâo blan. Amĭ ňu jing mɔ̄nuih rai mɔ̄ng plei Libnah laih anūn ană ňu jing H'Hamutal, ană đah-kɔ̄mɔ̄i Yirmeyah. ³²Yêhôahaz ngă tɔ̄lɔ̄i sat-bai bɔ̄i anăp Yahweh kar hăng bing oī-adon ňu hɔ̄mâo ngă laih. ³³Pɔ̄tao bing Ėjip Pharaoh-Nekhôh anūh hĭ ňu amāng hră-čuăk bɔ̄i plei Riblah amāng anih-lõn Hamat, kiăng kɔ̄ ňu bû dui git-gai wai-lăng amāng plei Yerusalaim dɔ̄ng tah laih anūn ňu broi bing ană-plei Yudah dûh-jia sa-rōtuh talang amrăk^l laih anūn sa talang mah.^m

³⁴Pharaoh-Nekhôh broi Elyakim ană đah-rɔ̄kɔ̄i Yôsiyahu ngă pɔ̄tao amāng sang-pɔ̄tao ama ňu laih anūn pɔ̄plih hĭ anăn Elyakim jing hĭ Yehôyakim. Giōng anūn, ňu mă Yêhôahaz ba glaĭ pɔ̄ lõn-čar Ėjip jing mɔ̄nă laih anūn gɔ̄ djai hĭ pɔ̄ anih anūn yōh.ⁿ

³⁵Yehôyakim dûh kɔ̄ Pharaoh-Nekhôh amrăk, mah jing gōnam ňu pɔ̄gō gɔ̄ dûh. Amāng hɔ̄dră anūn, ňu mă-jia bing mɔ̄nuih amāng anih-lõn anai laih anūn broi bing gɔ̄ dûh-jia amrăk, mah tui-hăng tɔ̄lɔ̄i pɔ̄kă-jia bing gɔ̄ yōh.

Yehôyakim Ngă Pɔ̄tao Lõn-Čar Yudah

(2 Hră-Ruai 36:5-8)

³⁶Yehôyakim hlak duapluh-rōma thün tɔ̄dang ňu jing pɔ̄tao laih anūn ňu git-gai wai-lăng amāng plei Yerusalaim truh kɔ̄ pluh-sa thün. Amĭ ňu jing mɔ̄nuih rai mɔ̄ng plei

^l23:33 Sa-rōtuh talang amrăk jing 3,400 kilogram.

^m23:33 Sa talang mah jing 34 kilogram.

ⁿ23:33 Yirmeyah 22:11-12.

Ramah, anăñ ū jing H'Zebidah, ană ðah-kormoi Pedayah.^o³⁷Yehôyakim ngă tolroi sat-bai þori anăp Yahweh kar hăng tolroi þing oī-adon ū hōmâo ngă laih hlâo adih.

24

¹Amăng rōnük Yehôyakim git-gai wai-lăng þing Yudah, Nebukhadnezar pōtao-prōng dēh-čar Babilon wāng-blah anih-lōn Yudah laih anūn Yehôyakim jing hĭ pō tui-gułt hăng mă-bruă kō ū amăng klâo thün. Samō tolroi kō klâo thün anūn, Yehôyakim pōplih hĭ tolroi pōmīn ū laih anūn tōgū-pōkōdōng glař hăng pōtao Nebukhadnezar.^p²Yahweh pōkiaō rai þing ling-tōhan mōng Babilon, Aram, Mōab laih anūn mōng Ammōn rai blah pōkōdōng glař hăng Yehôyakim. Yahweh pōkiaō rai þing rōh anūn kiăng pōrai hĭ khul plei-pla þing Yudah tui-hăng boh-hiăp Ņu hōmâo pōhaih laih mōng þing pō-pōala, jing þing ding-kōna Ņu hlâo adih.³Sit yōh, khul tolroi anūn truh kō Yudah tui-hăng tolroi Yahweh pōđar yōh, kiăng kō mă-pōđuař hĭ þing goňu mōng anăp Ņu yuakō lu tolroi soh pōtao Manasseh,⁴wōt-hăng tolroi ū pōđjai hĭ þing mōnuih þu hōmâo tolroi soh mōn. Yahweh þu kiăng pap-brōi kō ū ôh yuakō ū hōmâo pōlar djōp laih drah goňu anūn amăng plei Yerusalaim.

⁵Bō kō khul tolroi truh pōkōn dōng amăng rōnük Yehôyakim git-gai wai-lăng wōt-hăng abih-bang tolroi ū ngă laih, arăng čih pioh laih amăng khul hră bruă-mōnuă þing pōtao Yudah.⁶Yehôyakim tōi-pran laih anūn ană ðah-rōkōi ū Yehôyakhin tō-tui ū ngă pōtao.

⁷Pōtao lōn-čar Éjip Pharaoh-Nekhōh þu kōsung-tōbiă blah mōng lōn-čar ū dōng tah, yuakō pōtao Babilon hōmâo mă-tă laih abih-bang guai-lōn ū hōmâo mă laih hlâo adih, jing čōdōng mōng guai gah dûr čar Éjip, jing mōng hōnōh-ia Éjip, hlōng truh pō Krong Huphrat.

Yehôyakhin Ngă Pōtao Lōn-Čar Yudah

(2 Hră-Ruai 36:9-10)

⁸Yehôyakhin hlak pluh-sapăn thün tōdang ū jing pōtao amăng plei Yerusalaim laih anūn git-gai wai-lăng truh kō klâo blan. Amī ū rai mōng plei Yerusalaim laih anūn anăñ ū jing H'Nehusta, ană ðah-kormoi Elnathan.⁹Yehôyakhin ngă tolroi sat-bai þori anăp Yahweh kar hăng ama ū hōmâo ngă laih.

¹⁰Tōdang anūn þing khua-moa ling-tōhan Nebukhadnezar, jing pōtao-prōng þing Babilon, kōsung-nao blah-hruă plei Yerusalaim.¹¹Nebukhadnezar pō åt dī nao pō plei

^o23:36 Yirmeyah 22:18-19; 26:1-6; 35:1-19.

^p24:1 Yirmeyah 25:1-38; Daniēl 1:1-2.

Yerusalaim mōn tōdang bing khua-moa ū hlak blah-hruă plei.¹² Giōng anūn, Yehôyakhin pōtao bing Yudah, amī ū, bing khua mă-bruă, bing kōdrūh-kōang laih anūn bing khua-moa sang-pōtao ū lēng kō jao hī gōñu pō kō pōtao Babilon anūn.

Amāng thün tal sapān rōnük ū, pōtao-prōng Nebukhadnezar mă pōtao Yehôyakhin ngă mōnă.^q ¹³Tui hăng tōlōi Yahweh hōmâo pōhiăp laih, Nebukhadnezar mă-pōđuaĭ hī abih dram-gōnam mōng sang yang Yahweh laih anūn mōng sang-pōtao. Ņu āt khăt hăng mă-pōđuaĭ hī mōn abih-bang gōnam-yua mah Solomôn pōtao bing Israel hōmâo pōkra laih kō sang yang Yahweh.¹⁴ Nu mă ngă mōnă abih-bang bing Yerusalaim kar hăng anai: Abih-bang bing khua-moa, bing ling-tōhan, bing trah-kōyâo laih anūn bing čruih-tia, abih-bang jing sa-rōbān^r čō. Kōnōng bing rin-đun đōc dō glaĭ amāng anih-lōn Yudah anai.

¹⁵Mōng plei Yerusalaim pōtao-prōng Nebukhadnezar mă-pōđuaĭ hī pōtao Yehôyakhin jing mōnă pō čar Babilon, hrōm-hăng amī pōtao, bing bōnai pōtao, bing khua-moa laih anūn bing khua djă-akō amāng anih-lōn anūn.^s ¹⁶ Nu āt mă-pōđuaĭ hī pō čar Babilon abih-bang tōjuh-rōbâo^t čō bing ling-tōhan khīn-kōtang laih anūn sa-rōbâo^u čō bing trah-kōyâo wōt-hăng bing čruih-tia jing bing dūi nao pōblah mōn.¹⁷ Nebukhadnezar broi Matanyah, met Yehôyakhin,^v ngă pōtao kō bing dō glaĭ pōala kō gō laih anūn pōplih hī anān ū jing Zidkiyah.^w

Zidkiyah Ngă Pōtao Bing Yudah

(2 Hră-Ruai 36:11-12; Yirmeyah 52:1-3a)

¹⁸Zidkiyah hlak duapluh-sa thün tōdang ū jing pōtao laih anūn ū git-gai wai-lăng amāng plei Yerusalaim truh kō pluh-sa thün. Amī ū rai mōng plei Libnah laih anūn anān ū jing H'Hamutal, ană đah-kōmōi Yirmeyah.^x ¹⁹Pōtao Zidkiyah ngă tōlōi sat-đbai bōi anăp Yahweh kar hăng ayōng ū Yehôyakim hōmâo ngă laih hlâo adih.²⁰ Giōng anūn, yuakō Yahweh hil yōh, Ņu broi abih-bang tōlōi rām-rai anūn truh pō plei Yerusalaim laih anūn pō anih-lōn Yudah. Laih anūn bōi hōnăl-tuč, Ņu puh-pōđuaĭ hī

^q24:12 Yirmeyah 22:24-30; 24:1-10; 29:1-2.

^r24:14: Anai jing 10,000.

^s24:15 Yehezekél 17:12.

^t24:16: Anai jing 7,000.

^u24:16: Anai jing 1,000.

^v24:17 Matanyah jing met Yehôyakhin, āt jing adoi pōtao Yehôyakim.

^w24:17 Yirmeyah 37:1; Yehezekél 17:13.

^x24:18 Yirmeyah 27:1-22; 28:1-17.

bing Yudah mĕng anăp Ņu yōh.^y

Toloi Bing Babilon Poraï Hî Plei-Phün Yerusalaim

(2 Hră-Ruai 26:13-21; Yirmeyah 52:3b-11)

Hlak anün, Zidkiyah ăt tɔgŭ-poködöng glaï hăng pøtao dêh-čar Babilon mĕn.

25

¹Tui anün yōh, amăng thün tal duapăn ronük Zidkiyah wai-lăng, þoï hrøi tal pluh amăng blan tal pluh,^z Nebukhadnezar pøtao-pröng dêh-čar Babilon hröm-hăng bing ling-tohan ñu rai kiăng kɔ̄ kosung-blah poködöng glaï hăng plei Yerusalaim. Bing goñu dö-juň gah røngiao kɔ̄ plei laih anün mān-pödöng dī khul børnū-toa kiăng blah-hruă jum-dar plei yōh.^a ²Bing goñu hlak blah-hruă plei Yerusalaim truh kɔ̄ thün tal pluh-sa ronük Zidkiyah wai-lăng. ³Laih anün þoï hrøi tal duapăn blan tal pă, amăng thün anün^b hømâo tolroi ü-roþa pröng biă-mă amăng plei Yerusalaim tol þu hømâo goñam-þøng høget ôh kɔ̄ bing ana-plei kiăng kɔ̄ þøng. ⁴Bøi hønäl-tuč, bing tohan Babilon pørai hî sa črăn pønăng-plei. Wøt-tødah bing Babilon hlak wøng-dar plei, abih-bang bing ling-tohan ðua-i-kødöp tødang mlam mĕng amăng-jøng koþläh-wäh dua pønăng-plei jě ðang pøtao. Bing goñu ðua-i-kødöp anăp nao pō tødrön-har Arabah,^c ⁵samø̄ bing ling-tohan Babilon kiaö-mă pøtao Zidkiyah laih anün kiaö hømâo ñu amăng anih tohnä jě plei Yerêhô. Yuakō abih-bang bing ling-tohan ñu hømâo čølah-ðua-i hî laih mĕng ñu bru-bra, ⁶tui anün, bing ling-tohan Babilon mă hî Zidkiyah laih anün ba ñu nao pō pøtao dêh-čar Babilon þoï plei-pønăng Riblah. Bøi plei anün yōh ñu klä-kødi kɔ̄ gø̄. ⁷Bing goñu poðjai hî bing ana ðah-rokøi gø̄ þoï anăp gø̄. Giøng anün, bing goñu khoëk^d hî dua gah møta gø̄, anüh hî gø̄ hăng hrë-čuák køng laih anün ba gø̄ nao pō plei-phün Babilon.^e

⁸Køpläh-wäh sa blan tødoi kɔ̄ anün, jing þoï hrøi tal tøjuh blan tal røma amăng thün tal pluh-duapăn^f ronük Nebukhadnezar ngă pøtao-pröng bing Babilon, khua git-gai bing gak anän Nebuzaradan, jing sa čō khua-moa kɔ̄ pøtao-pröng dêh-čar Babilon, rai pō

^y24:20 Yehezekél 17:15.

^z25:1 Hroï anün jing lõ 15 blan 1 thün 588 H.K.

^a25:1 Yirmeyah 21:1-10; 34:1-5; Yehezekél 24:2.

^b25:3 Anai jing þoï lõ 18 blan 7 thün 586 H.K. yōh.

^c25:4 Yehezekél 33:21.

^d25:7: Anai ăt jing “čøloëk” mĕn.

^e25:7 Yehezekél 12:13.

^f25:8 Anai jing þoï lõ 14 blan 8 thün 586 H.K. yōh.

plei Yerusalaim.⁹ Nu čuh hǐ sang yang Yahweh wōt-hǎng sang-pōtao laih anūn abih-bang sang amāng plei Yerusalaim. Nu čuh-pōrai hǐ abih-bang sang yom-pōphan yōh.^g
¹⁰ Abih-bang Ბing ling-tōhan Babilon, jing Ბing gah yǔ tōlōi dūi khua git-gai Ბing gak anūn, pōglūh-pōrai hǐ abih-bang pōnāng-plei jum-dar plei Yerusalaim yōh.¹¹ Khua git-gai Ბing gak Nebuzaradan anūn mǎ mōnā hǐ hǎng ba nao pō dēh-čar Babilon abih-bang Ბing dō glař amāng lām plei Yerusalaim laih anūn abih Ბing anā-plei pōkōn wōt-hǎng Ბing Yudah īuař nao laih gah kō pōtao Babilon mōn.¹² Samō pō khua git-gai anūn pioh glař amāng anih-lōn Yudah anūn dōđa Ბing Ბun-rin biā-mǎ kiāng kō jū-pla hǎng pē-hōpuă amāng khul đang boh-kōbāo laih anūn amāng đang-hōma.

¹³ Khul tōměh kōng, khul rōdēh kōng laih anūn brōng kōng arāng pōanān Rōsī jing amāng sang yang Yahweh, Ბing Babilon taih pōčah hǐ abih kiāng kō ba pōđuař hǐ kōng anūn pō čar goñu pō yōh.^h ¹⁴ Bing goñu āt mǎ-pōđuař hǐ abiih-bang gōnam yua kōng mōn, jing gōnam yua mǎ bruă amāng sang yang. Anūn jing khul gō, bōñ-kuai,ⁱ gai-pōthām,^j mōng-jam ngă hǎng mah.^k ¹⁵ Pō khua git-gai Ბing gak anūn āt mǎ-pōđuař hǐ mōn abih-bang gōnam lēng kō pōkra hǎng mah-phūn bōdah hǎng amrāk soh-sel. Anūn jing khul get pioh hōbāo hǎng khul mōng pioh aňāh.

¹⁶ Kong mōng dua bě tōměh, brōng kōng arāng pōanān Rōsī laih anūn khul hip-rōdēh, jing gōnam Solomōn hōmāo pōkra laih kō sang yang Yahweh, bū dūi pōkōtraō ôh.

¹⁷ Abih-dua bě tōměh hōmāo glōng ū jing pluh-sapān haih. Rīm rojūng rōměh anūn glōng klāo haih laih anūn arāng pōhrōp akō-dūh kōng bōi rojūng tōměh anūn hǎng hōñuăl mōñam mōng khul hrě čuăk laih anūn rup boh pumbre kōng jum-dar anūn.

¹⁸ Bō kō Ბing amāng sang yang Yahweh, pō khua git-gai anūn mǎ mōnā hǐ khua ngă yang prōng Serayah, khua ngă yang kōiāng Zephanyah wōt-hǎng klāo čō pō gak bah-amāng mōn.¹⁹ Laih anūn bō kō Ბing dō kōdōp amāng plei Yerusalaim, ū āt hōmāo mǎ hǐ sa čō khua-moa wai-lăng Ბing ling-tōhan Ბing Yudah wōt-hǎng rōma čō khua djru-pōmīn pōtao mōn. Nu āt mǎ hǐ pō khua čih-hră jing khua mǎ bruă pōmūt Ბing anā-plei ngă tōhan wōt-hǎng nāmpluh čō pōkōn ū hōduah-buh amāng plei mōn.²⁰ Pō khua Nebuzaradan anūn mǎ Ბing goñu ba glař kō pōtao-prōng Babilon bōi plei-pōnāng Riblah.²¹ Bōi plei Riblah amāng anih-lōn Hamat anūn yōh, pōtao pōdjai hǐ abih-bang Ბing goñu.

^g25:9 1 Bing Pōtao 9:8.

^h25:13: a 1 Bing Pōtao 7:15-26; 2 Hră-Ruai 3:15-17; b 1 Bing Pōtao 7:23-26; 2 Hră-Ruai 4:2-5.

ⁱ25:14: Anai āt jing “bēñ-kuei” mōn.

^j25:14: Anai āt jing “rōyōm” mōn.

^k25:14 1 Bing Pōtao 7:45; 2 Hră-Ruai 4:16.

Hornün yoh, bing Yudah jing bing mōnă duař ataih hī, bu dō amāng anih-lōn goñu pō dōng tah.

²²Bor kō bing dō-sot amāng anih-lōn Yudah, Nebukhadnezar pōtao-prōng bing Babilon ruāh Gedalyah anā dāh-rōkōi Ahikam, tōčō Saphan, jing pō djā-akō kō bing goñu.¹

²³Tōdang abih-bang bing khua-moa ling-tōhan bing Yudah dō glař laih anūn bing ling-tōhan goñu hōmū pōtao bing Babilon hōmāo ruāh-mā laih Gedalyah jing khua prōng, bing goñu nao po Gedalyah bōi plei-pōnāng Mizpah. Anai yoh jing anān bing khua-moa rai hrōm hāng ling-tōhan goñu: Yismaēl anā dāh-rōkōi Nethanyah, Yōnathan anā dāh-rōkōi Karēah, Serayah anā dāh-rōkōi Tanhumet mōnuih Netōphat, Yaazanyahu anā dāh-rōkōi mōnuih Maakhat. ²⁴Gedalyah būan-rōng kiāng kō pōkōjāp bing goñu wōt-hāng bing ling-tōhan goñu. Nu lař tui anai, “Anām huī ôh kō bing khua-moa Babilon. Dō bē amāng tring anai laih anūn tui-gūt kō pōtao Babilon, tui anūn bing gih či hōmāo tolroi dī-koyar yoh.”

²⁵Samō amāng blan tal tōjuh, Yismaēl anā dāh-rōkōi Nethanyah, tōčō Élisama jing anā-tōčō pōtao Dawid, nao po plei-pōnāng Mizpah hrōm-hāng pluh čō tōhan pōdjai hī Gedalyah, bing mōnuih Yudah laih anūn bing Babilon dō hrōm hāng gō.^m

²⁶Tōdōi kō anūn, abih-bang anā-plei čōdōng mōng anet hlōng truh kō prōng, hrōm-hōbít hāng bing khua-moa bing tōhan, duař-kōdōp nao po čar Éjip yuakō bing goñu huī kō bing Babilon.ⁿ

Tolroi Pōtao-Prōng Phrāo Pōrōngai Hī Yehōyakhin

(Yirmeyah 52:31-34)

²⁷Amāng thūn tal klāoplüh-tōjuh rōnük Yehōyakhin pōtao bing Yudah jing mōnă, amāng thūn Ewil-Merōdak ngā pōtao bing Babilon, nu pōrōngai hī Yehōyakhin mōng sang-mōnă bōi hrōi tal duaplüh-tōjuh blan tal pluh-dua.^o ²⁸Nu pohiāp tōdu-rōun hāng gō laih anūn pōyom kō gō hlōh kō abih-bang bing pōtao pōkōn jing bing mōnă dō hrōm hāng gō amāng lōn-čar Babilon yoh. ²⁹Tui anūn yoh, Yehōyakhin tōh lui hī ao mōnă nu laih anūn amāng abih tolroi hōdip nu, nu bōng-huā nanao bōi kōbāng pōtao yoh. ³⁰Rīm hrōi pōtao pha-broī prāk kiāng djru kō nu amāng abih hrōi nu dō-hōdip yoh.

¹25:22-24 Yirmeyah 40:7-9.

^m25:25 Yirmeyah 41:1-3.

ⁿ25:26 Yirmeyah 43:5-7.

^o25:27 Anūn jing lō 2 blan 4 thūn 561 H.K.